

ПОЛИТИКИНИ

ЗАБАВНИК

25. V 1990. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LII • 10 ДИН. • БРОЈ 2004

КАДА И ЗАШТО
ПАС УЈЕДА?

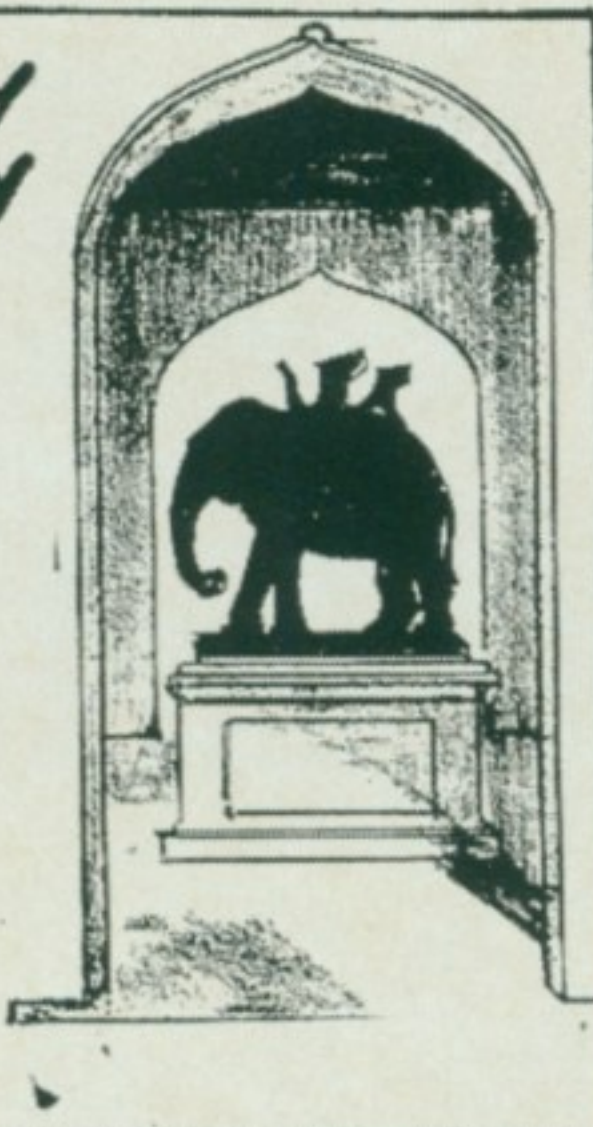
ЖАН ТУЛЕМОНД

(1535 - 1654)

ИЗ ШОНИЈА (ФРАНЦУСКА) НА КОЊУ ЈЕ СВАКОДНЕВНО, ОД РАНЕ МЛАДОСТИ, ЧУВАО КРАВЕ СВЕ ДО СВОЈЕ 119. ГОДИНЕ.

МЕРМЕРНУ ГРОБНИЦУ

У ЈАИПУРУ, У ИНДИЈИ, ПОДИГАО ЈЕ ЈЕДАН МАХАРАЏА СВОМ НАЈДРАЖЕМ СЛОНУ.

ЕДВАРД КЕЈВ

(1691 - 1754) ЕНГЛЕСКИ ШТАМПАР, ПОКРЕНУО ЈЕ 1731. ГОДИНЕ "МАГАЗИН ЗА ГОСПОДУ". ОН ЈЕ ПРВИ КОЈИ ЈЕ ЈЕДАН ИЛУСТРОВАНИ ЧАСОПИС НАЗВАО МАГАЗИН.

МУЖЈАК ПТИЦЕ ТКАЉЕ

ИЗ ЈУЖНЕ АФРИКЕ ИМА ВИШЕ ЖЕНКИ И СВАКОЈ ОД њИХ ГРАДИ ГНЕЗДО.

ГЛАВА ПТЕРОДАКТИЛА

ИСКЛЕСАНА У СТЕНИ НЕДАЛЕКО ОД РИЈАДА (САУДИЈСКА АРАБИЈА) ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

●●● група совјетских алпиниста која је недавно освојила Маунт Еверест „парила“ се у сауни на висини од 5.300 метара уз помоћ сунчаног купатила. То је мали шатор на расклапање од полиетилена који унутра пропушта Сунчеве зраке, али их не враћа назад, то јест акумули-

ра Сунчеву енергију. У гумираном резервоару запремине 250 литара под кровом шатора ледена планинска вода загреје се и до 30° С.

●●● „степенице за мршављење“ изграђене су у Јапану, на планини Кинкај: 3.500 ба-

самака који воде до храма Сјакаин постали су веома популарни не само код религиозних већ и код оних који пате од вишка килограма. Док се попну до врха, ослабе 2-3 килограма.

●●● у Пољској је пуштена у продају пећ која гута све: иверје, борове иглице, суво

грање, пруће и друге дрвене отпатке. Од сличних пећи разликује се по томе што има компјутер који брине да процес сагоревања буде најефикаснији а енергија из шумских отпадака потпуно искоришћена. Три-четири кубна метра ове масе замењује тону каменог угља.

●●● Виктор Иго поклонно је пса Барона једном свом блиском пријатељу који га је одвео са собом у Москву. Месец дана касније писац се запрепастио кад је измршавелог али срећног пса угледао испед врата свог стана у

Паризу. Барон је прешао целу Европу да би се вратио свом господару.

●●● Американац Вилијам Џонсон измислио је оригина-

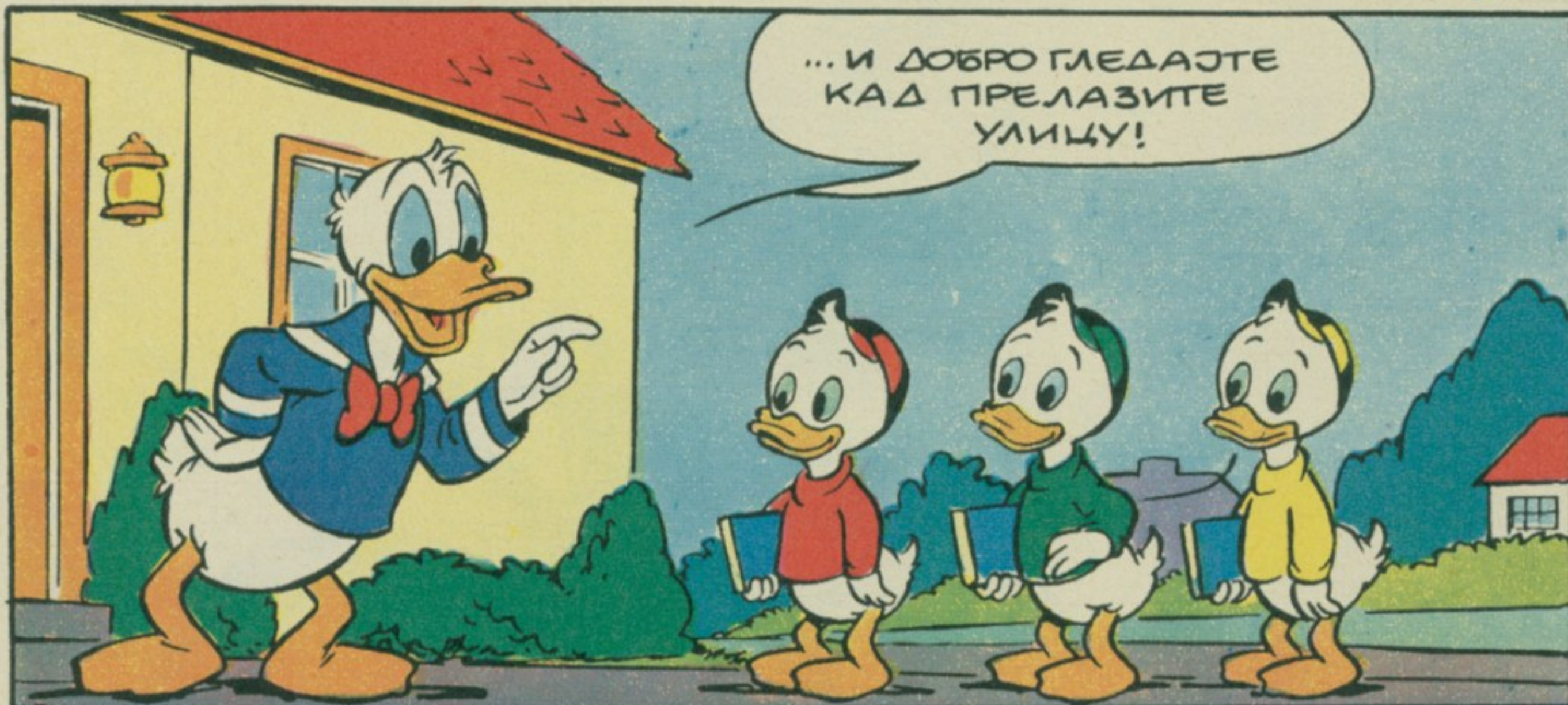
лан апарат за кување јаја: то је кутија од ватросталне пластике која после два минута боравка јајета у кипућој води пожути, после три позелени, а после четири поплавни. На тај начин можете сасвим поуздано знати да ли је скувано јаје ровито, средње меко или тврдо.

●●● недавно је у САД направљен први суперпроводнички електромотор с врло високим коефицијентом искоришћености. Истраживачи га сматрају прототипом мотора 21. века.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

... И ДОБРО ГЛЕДАЈТЕ
КАД ПРЕЛАЗИТЕ
УЛИЦУ!

НЕМОЈТЕ, КАО ОБИЧНО,
ДА ЈУРИТЕ КАО МУВЕ
БЕЗ ГЛАВЕ!

УЈКА ПАЈА НЕ МОЖЕ ДА
СЕ ПОМИРИ СА ЧИЊЕНИЦОМ
ДА ВИШЕ НИСМО КЛИНЦИ!

УСКОРО, ПО-
СТАЋЕМО
ПРАВИ
ТИНЕЈџЕ-
РИ!

ЈОШ САМО
ШЕСТ - СЕДАМ
ГОДИНА!

ПРАКТИЧНО,
ТО ЈЕ ЗА НЕКИ
ДАН!

И ЗАТО МИСЛИМ ДА ЈЕ ДОШ-
ЛО ВРЕМЕ ДА СА УЈКА ПАЈОМ
РАЗГОВАРАМО КАО ОДРАСЛИ
МУШКАРЦИ!

И ТО ШТО ПРЕ!

ЧИМ ЗАВРШИМО ОСНОВНУ
ШКОЛУ!

ПОСЛЕДЊИ ЗУЛУМ
ХИСАРСКИХ БЕГОВА

ВОДИТЕ У

Отмица две девојке из околине Алексинца пре 156 година једна је од многих, обично не забележених, али ова је Турке и те како коштала

Два припита Турчина, по одећи би се рекло спахијског порекла, једва се попеше на коње испред механе и одјахаше у правцу Крушевца. Пут их одведе кроз сеоске винограде. Недуго затим обесни Турци угледаше две девојке. Биле су то сестре од стрица Марија и Миљкана Гојковић из села Мозгова. Знајући да их не чека ништа добро, почеше да беже, али касно... Узалуд су се грчевито браниле и дозивале помоћ. Насилници, озлоглашени бегови браћа Вренчевић, сестрићи алексиначког паше, везане их одведоше према Алаџ-Хисару.

Само повод за буну

Сестре су потурчене и судбина би им, као многим пре

њих, била запечаћена да се, стицајем околности, њихова отмица није уклапала у планове лукавог кнеза Милоша Обреновића.

После Другог српског устанка 1815. године кнез Милош се споразумео са Марашли Али-пашом о сређивању прилика у Београдском пашалуку и увођењу турско-српске управе. Тако је, сем што је био оборкнез над Рудничком, Пожешком и Крагујевачком нахијом, полако ширио своју власт и над Београдским пашалуком. Порта ускоро посебним указом даје нова права Србима: да сами сакупљају порезе, имају своју народну канцеларију и да суђењу Србима, поред турских судија, присуствују и српски кнезови. Турцима је ускраћено и право да живе у српским селима и крећу се њима, сем када долазе по порез. Ерлије,

спахије, бегови и сејмени тешко су прихватили ове одлуке и користили сваку прилику да наставе по старом.

Чим је чуо за отмицу несрећних сестара Марије и Миљкане, сада већ Јурмусе и Фатиме, кнез Милош је злочин обесних бегова Вренчевића хтео да искористи и Порти покаже да њихови људи крше договор. У Крушевац је послао темничког кнеза Милету Радојковића да од ајана Хали-бега тражи да сестре Гојковић сместа врати родитељима или ће он одмах послати гласника са жалбом у Цариград. Ово је био званични задатак темничког кнеза, а тајни да подстиче народ на буну због отмице девојака.

Да нико не потегне оружје!

Оклевање и страх крушевачког ајана да предузме нешто против бегова Вренчевића ишло је Милошу наруку.

У МИЛОШУ!

Његови људи подбуњују рају коју, додуше, и није требало много бунити. Жене и сестре многих доживеле су судбину сестара Гојковић. Турци скоро нису имали прилике да виде овако узнемирен народ а Милош им се правдао да није више у стању да обузда рају. У Цариград је 9. децембра послао гласника с поруком у којој обавештава Порту да буна врло лако може да се прошири уколико овакви зулуми остану некажњени, девојке не врате родитељима, а турске власти не повуку из Алексинца, Ражња и Крушевца. У страху од веће побуне Порте је попустила и одредила Муса-ефендију да оде у Београд и све извиди.

— Ако су се девојке својевољно потурчиле, остаће Туркиње, ако су на то силом натеране, биће предате Милошу а бегови Вренчевићи строго кажњени — рекао је ефендија Милошевом гласнику.

У међувремену уплашени Вренчевићи беже у Ниш, али одводе и своје робиње. Обавештени да је изасланик Порте Муса-ефендија кренуо у Србију, од кадије у Нишу ва-

де илам (писмени документ) да су Марија и Миљкана добровољно пошле за њих. Чувши за то, Милош се разбеснео.

— Илам нишког кадије вреди колико и известије нишког попа. Оба могу да се добију за два'ест пара!

На његов миг опљачкани су и спаљени амбари браће Вренчевић. Свом секретару Димитрију Давидовићу наредио је да се сместа напишу сви турски злочини у јужним нахијама. Спискови су били брзо готови. Зулум до зулума.

...У Крушевцу Бећир Врањанлија отео је жену неком Павлу и потурчио је. Неком Живојину, опет у Крушевцу, Карамујић отео две кћери, једну узео за себе, а другу поклонио брату Асану. Имала је свега шест година... Азир из Ћуприје отео је кћерку Секулину... и тако редом. У Крушевачкој нахији била су 84 оваквих случаја, а у срезovima алексиначком, ражањском и параћинском 152. Нису више биле у питању само Марија и Миљкана.

Изасланик Порте Муса-ефендија стигао је у Крагујевац 8. јануара 1833. и, настављајући пут за Београд, наредио да се браћа Вренчевић и

отете девојке доведу у Београд на суђење.

Милош није седео скрштених руку. Наредио је да родбина пресретне Марију и Миљкану и да их мајке наговоре да никако не пристану да остану потурчене. Знајући добро шта ће се догодити, запретио је да на Вренчевиће и њихову пратњу нико не сме да потегне оружје. Тако је Турке и несрећне девојке у Јагодини сачекало око 2.000 наоружаних Срба, али Вренчевићи нису дозволили да сестрама било ко приђе. Исукали су сабље и кренули на Србе, ови на њих и у насталом метежу девојке су отете.

Суђење у пашином конаку

Како је текло суђење браћи Вренчевић, сазнаје се из писма које је Милошу у Крагујевац упутио брат Јеврем. Одржано је 31. јануара и изазвало је велико узбуђење у Београду. Девојке су дошле у пратњи Тугџи-баше, Марка Буљуг-баше и неколико пандура. Иза њих је ишла родбина девојака а напред господар Јеврем са два чиновника. У пашин конак пуштени су само они и девојке, а од браће Вренчевић био је само млађи Осман. Старији Селим, који је и раније показивао знаке нервног растројства, полудео

је на путу за Београд. Суђење је кратко трајало. Осман-бег Вренчевић остао је при тврдњи да су сестре добровољно пошле с њима.

У присуству цариградског изасланика Муса-ефендије и београдског кадије Хусеин-паша је упитао Марију и Миљкану да ли су силом прешле у ислам.

— Бегове нисмо ни познавале, силом смо потурчене, а Туркиње нећемо бити макар нас на комаде исекли.

На то се Хусеин-паша обратио Јеврему.

— Девојке нису Туркиње, водите их Милошу!

Овим је суђење било завршено. На изласку из пашиног конака Турци су, свесни шта ово суђење значи Србима у Београдском пашалуку, испљували Осман-бега Вренчевића док је одвођен у затвор.

А доле у вароши народ на улицама, прозорима... Сви су хтели да виде и дарују сестре Гојковић. Миљкана се вратила у своје село Мозгово где је убрзо умрла. Била је трудна. Марија је остала у Београду и кнез Милош је ускоро удао за свог подрумџију Васиљевића. Живела је дуго као удовица у кући која се налазила на месту данашње кафане „Три шешира“ у Скадарлији.

* * *

Суморног јесењег дана 1883. године Скадарлијом се кретала необична, дугачка поворка. Умрла је Марија Васиљевић. Није била ни хацијка ни богата, али била је уплетена у историју и ослобођење јужних крајева Србије од Турака. Београђани то нису заборабили.

В. Недељковић

Илустровао: Брана Јовановић

Црвена
зрнца нису
незаменљива

НОВА ВЕШТАЧКА КРВ

Крајем прошле године, први пут званично, хемијска комбинација флуора и угљеника почела је да се примењује у медицини. Угледници америчке Администрације за храну и лекове (FDA) одобрили су употребу флуороугљеника као „преносиоца“ кисеоника и то у посебном случају: кад је реч о проширењу артерије изазваном атеромом (плочица масног ткива).

Емулзије флуороугљеника изврсни су раствори у којима се разлаже кисеоник па су се предности наметнуле као замена за праву крв. Препарат „флуоросол – ДА“ (двадесет-процентни), који је одобрила поменута, веома строга, Администрација за храну и лекове САД, произвела је јапанска „Грин крос корпорација“.

Годинама се експериментише са разним „преносиоцима“ кисеоника у улози црвених крвних зрнаца, који би могли да замене крв, па су многи ове експерименте прогласили трагањем за вештачком крви. Наравно, далеко смо још од супстанце која би потпуно заменила најважнију течност у организму.

Свуда у свету таква истраживања имају велику подршку. Први кандидати били

Друга генерација флуороугљеникових препарата, изврсних „преносилаца“ кисеоника, показала задовољавајућа својства у медицинској пракси

су препарати засновани на хемоглобину или његовим „двојницима“ што је, међутим, веома сложено и изискује много времена и напора да би се привело крају. Због тога је одабран други правац – флуороугљеници – који би у овом тренутку могли да буду права замена. Нерастворљиви у води, они се у крвоток убацују у облику емулзије, односно ситних капљица неколико десетина пута мањих од црвених крвних зрнаца, помешане са одговарајућим емулгатором (стабилизатор емулзије). Пре него што се добије течност која може да се убризга људима, ваља разрешити многе невоље.

Дозвола коју је издала Администрација за храну и лекове превазилази значај примене флуороугљеника у лечењу срчаних обољења јер су то препарати који „преносе“ и ослобађају кисеоник, а то значи да могу да се примењују и шире.

Прва генерација ових емулзија изазвала је многе непријатности: од неповољних реакција код неких пацијената до нестабилности при замрзавању у случају преноса и чувања. Због тога „флуоросол – ДА“ садржи само 20 одсто флуороугљеника у укупној тежини. Сада стиже нова, друга генерација емулзија, ефикаснијих и стабилнијих чак и на собној температури, због чега добијају већи значај.

Ове нове супстанце детаљно се испитују у најчувенијим светским лабораторијама, највише у Сједињеним Државама. Позната америчка фирма „Елијенс фармасеутикл корпорација“ усавршила их је под именом „оксицент“.

Очекује се да се нове замене за крв све више примењују у медицини, нарочито у случају инфаркта, можданих тромбоза и отказивања рада појединих унутрашњих органа. У тим случајевима веома је важно да кисеоник што пре допре до неких ткива или виталних органа. **С. М. С.**

Крајем прошлог века једна вест из Аргентине узбудила је научни свет: на Антарктику су откривени остаци потпуно непознате птице месождера. Живела је, утврдили су, пре неколико десетина милиона година кад је тај део света био у саставу Јужне Америке и имао благу климу.

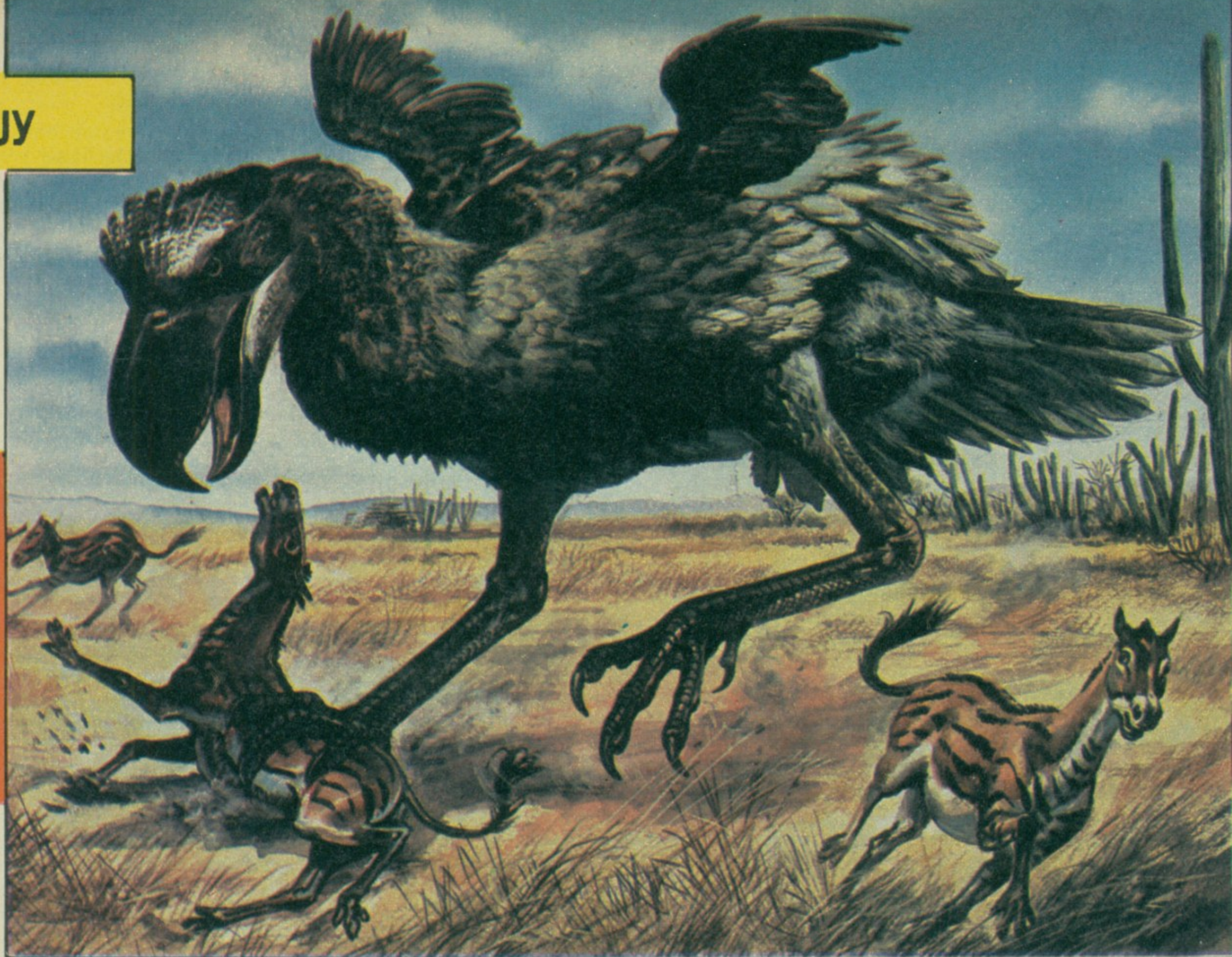
Уследиле су дуге расправе после којих су ову птицу сврстали међу ждралове и потврдили њено блиско сродство са осталим великим птицама које нису могле да лете. Године 1960. потпуно је реконструисана заслугом Леона Преја, биолога у Музеју националне историје у Чикагу. Добила је и латинско име *Andalgalornis ferox* и надимак „птица страве“.

Мислило се да је живела само у Јужној Америци. Међутим, већ 1965. и у Северној су нађени остаци једне сродне птице коју су назвали *Titanis walleri*. Сада су ови и други слични фосили које су откриле експедиције на Антарктику нови прозор у праисторију. Стручњаци су у могућности да реконструишу и неке догађаје који су кроз миленијуме довели до великих геолошких промена што је, опет, веома важно за разумевање еволуције животињског света.

Кљун као нож

Пре него што је настало копно које је повезивало Јужну и Северну Америку животињски свет југа развијао се потпуно независно. Многи сисари из овог дела света припадали су породици торбара. Углавном су били месождери и живели су по шумама. Али, пре око 14 милиона година почело је издизање Анда. Са њихове западне стране стварају се травнате равнице које су изузетно погодиле огромној праисторијској птици.

Била је висока око четири метра, имала је крила, али није летела јер у равници за то није имала потребе, помоћу њих одржавала је равнотежу. Трчала је брзином од око 60 километара на час, брже од коња у галопу. Кљун јој је био огроман и оштар као нож, канџе повијене и снажне – погодне да њима плен прикује за земљу мада га је хватала кљуном. Што се изгледа тиче, била је мешавина ноја, ждрала и лешинара, али за разлику од ноја имала је огромну гла-

Жртве
џиновског
*Andalga
lornisa*
биле су
високе
само
35 cm

ПТИЦА СТРАВЕ

**Живела је пре
46 милиона го-
дина, достигала
висину од пре-
ко четири мет-
ра и била звер
међу крилатим
сродницима**

ву, дугачку читав метар. Јела је све – од мишева до преживара.

Са својим витким телом, снажним ногама, кукастим кљуном и огромним канџама *Andalgalornis* је најопаснија

Захваљујући
Леону Преју
знамо како
је изгледала

птица која је икада постојала на нашој планети. Појавила се на простору где су милиони и милионима година пре тога живели џиновски гмизавци – диносауруси. И мада су се у осталим деловима света намножиле многе друге животиње и постале велики месождери, у Јужној Америци птица страве је истребила већину својих супарника.

Погубна сеоба

Фосилни остаци сродне птице *Titanis* откривени на Флориди говоре да је она у Северну Америку дошла „пешнице“... Копнена веза између Северне и Јужне Америке свакако је имала за последицу велике промене у саставу животињског света оба континента.

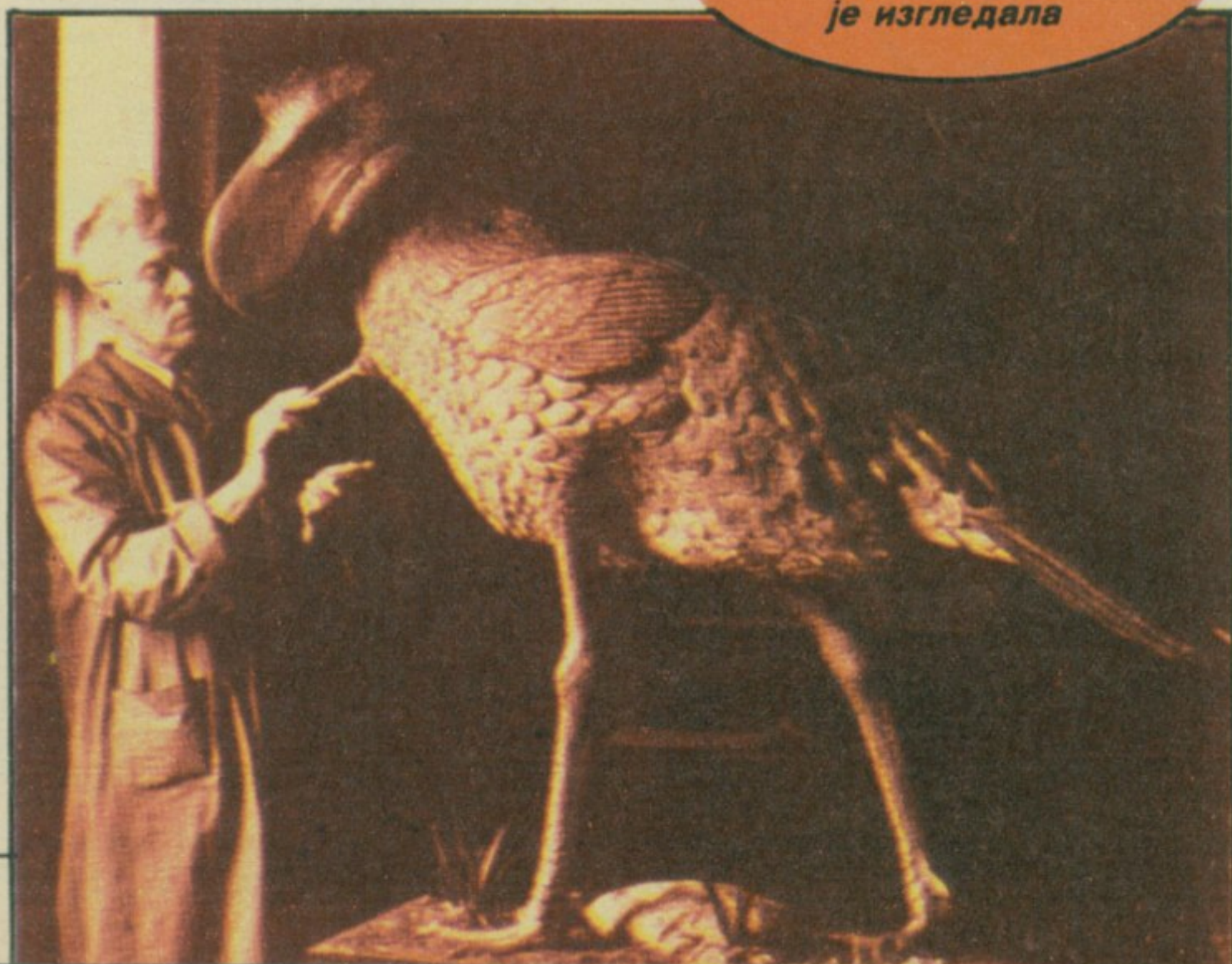
Животињске врсте са југа кренуле су на север, а са севера су дошли коњи, мачке сабљастих зуба, пси, медведи, камиле, јелени, месождери који су били далеко спретнији ловци. Имали су и развијенији мозак и ловили службе-

ћи се лукавством. Осим тога, прождирали су јаја која су птице страве полагале у гнезда на земљи. Тако су, према мишљењу већине научника, запосели њихову земљу и довели их до истребљења.

У неким мањим облицима, птица страве преживела је до данашњих дана. За *Cariacus cristatus* која живи у долинама централног Бразила, у источној Боливији и северној Аргентини орнитолози мисле да је њен близак рођак. То је витка птица, висока 90 cm и веома брза. Може да лети, али то ретко чини. Храни се мањим сисарима, гмизавцима и неким птицама. Сустиже плен у трави, хвата га канџама, а затим кљуном комада. Не гнезди се на земљи већ на најнижим гранама дрвећа. Али, само две недеље по доласку на свет, њени птићи су способни за самосталан живот, што веома подсећа на птицу страве која је такође морала што пре да напусти гнездо и заштити се од других грабљивица...

С. И.

25. 5. 1990. ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ЗАБАВНИКОВ ТЕСТ

ДОЖИВЕТИ СТОТУ?

Неки научници верују да уз помоћ ових питања и одговора можете да сазнате колико ћете живети

Пред вама је тест који су на основу најшире медицинске документације саставили амерички лекари. Одговорите на питања сасвим искрено, а код неких и застаните да размислите: можда нешто треба да промените у свом животу. При том није важно имате ли 12, 20 или 50 година, што се раније ослободите неких навика, то боље.

Полази се од 72 године као просечне дужине људског живота. Од тог броја одузимате или додајете поене што ћете видети из даљег текста.

Ако сте мушкарац, у стар-ту од цифре 72 одузмите 3, а жене треба на 72 да додају 4 јер средња дужина века који доживе мушкарци износи 69, а код жена 76 година.

Ако живите у граду са пре-ко 1.000.000 становника, од-бијте 2 године.

Ако се бавите умним ра-дом, минус 3 године.

Ако живите у месту које има мање од 10.000 станов-ника, додајте 2 године.

Ако се бавите спортом пет пута недељно, макар и пола сата, додајте 4 године, ако то чините два-три пута у седмици, 2 године.

Ако сте ожењени (удати, спремате се за брак), додајте 5 година, ако нисте, одбијте по једну годину за сваких 10 година самачког живота (почев од 25. година).

Ако спавате више од десет часова, одбијте 4 године, ако

вам је доста 7-8 часова, ни-шта не одбијајте.

Ако спавате лоше, одузми-те 3 године. (Осећање вели-ког умора као и сувише дуго спавање знак су лоше цирку-лације крви.)

Ако сте нервозни и прга-ви, одузмите 3 године, за случај да сте смирени и уравнотежени – додајте 3 го-дине.

Ако сте срећни, плус 1 го-дина, ако сте несрећни, ми-нус 2 године.

Ако за воланом често пра-вите прекршаје, одузмите 1 годину.

Ако непрекидно кубурите с новцем и стално лупате главу где још нешто да зара-дите, одузмите 2 године.

Ако имате средње образо-вање, додајте 1 годину, за ви-ше и високо припадају вам 2 године.

Ако сте у пензији, а продужили сте да радите, допиши-те себи 3 године (беспослица и самоћа скраћују живот).

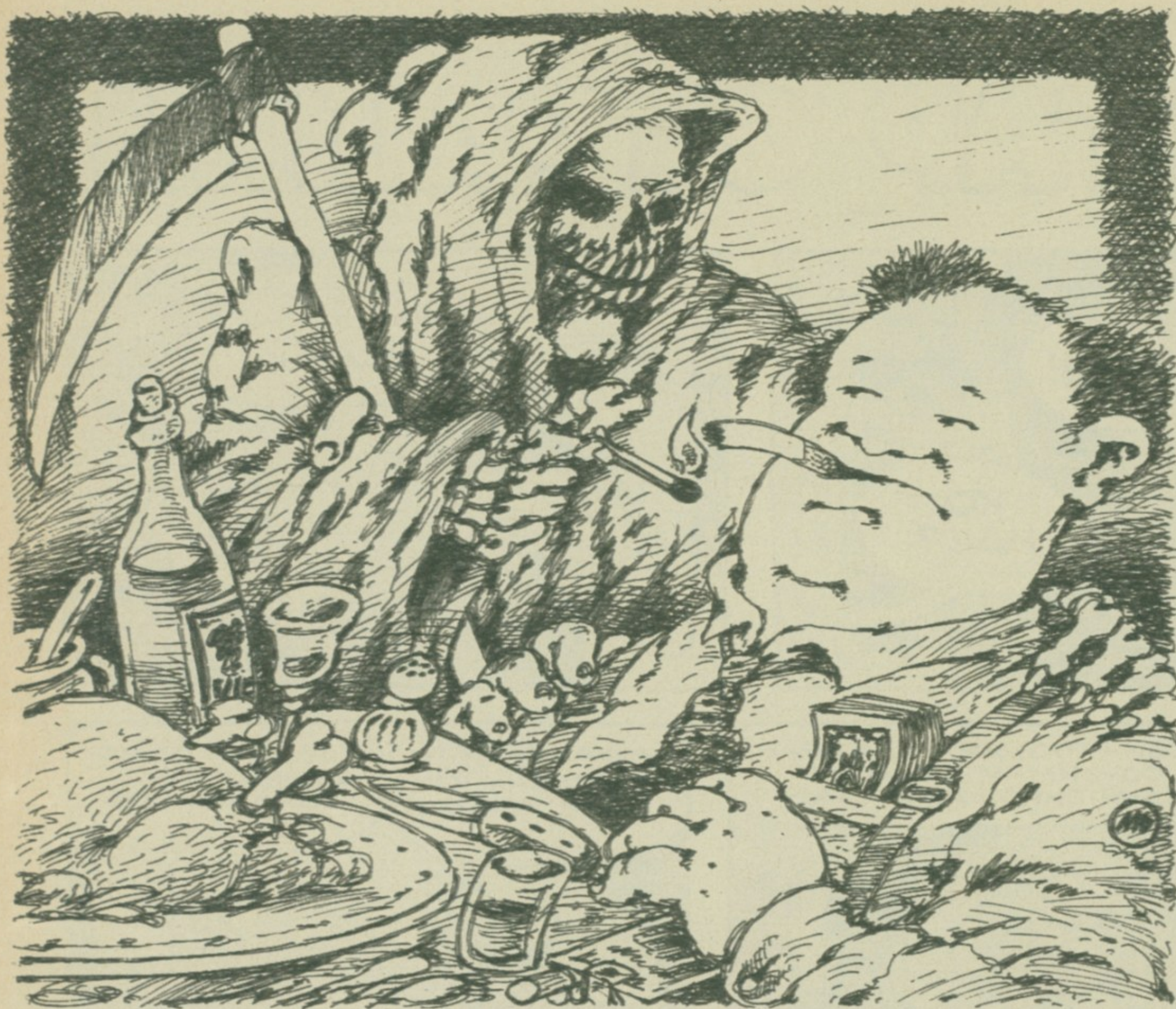
Ако је ваша бака (деда) до-живела 85 година, додајте 2 године, ако су обоје доживе-ли 80 година, онда 4 више, а ако је неко од њих изненада умро не дочекавши 50 годи-на (од možданог удара, ин-фаркта), одузмите 4 године.

НИЈЕ МОГАО ДА БИРА

ОПКЛАДА НА ЖИВОТ И

Илустровао: Брана Јовановић

Ако је неко од ваших најближих рођака умро пре 50. од рака, одузмите 3 године.

Ако пушите више од три кутије цигарета дневно, одузмите 8 година, за 1 кутију 6 година, за мање од једне – 3 године.

Ако сваког дана попијете макар и кап алкохола, одузмите 1 годину.

Ако сте за своју висину и године тежи 20 килограма него што треба, одбијте 8 година, ако имате 15-20 више – 4 године, а за 5-15 килограма – 2 године.

Ако сте мушкарац старији од 40 година и сваке године идете на систематски преглед, имате право да додате 2 године.

Ако имате од 30 до 40 година, додајте 2 године, 40-50 година – 3 године, више од 50 – 4 године.

Цифра коју сте добили кад сте све додали и одузели јесте број година које можете да доживите, али, наравно, имате изгледа и да га премашите ако водите више рачуна о себи и одбаците неке лоше навике, тврди група познатих америчких научника која је саставила овај тест.

Припремила В. Милићев

Илустровао: Ђубомир Милошевић – Ђубац

СМРТ

Чланови лондонског клуба „Вајтс“ сложили су се да би лекарска помоћ значила кршење прописа, па су поседали око онесвешћеног незнакомца чекајући да мајка природа учини своје

Да је извесни Едвард Денверс био у прилици да бира где ће да му позли, свакако не би пао у несвест пред вратима и данас чувеног елитног „Вајтс“ клуба лондонског високог друштва.

Јер, у 18. веку већину чланова овог клуба чинили су обесни коцкари које су опкладе на коње, картање и бацање коцке задовољавали само до извесне мере. Имућна господа племенитог порекла која су се окупљала код

„Вајтса“ неуморно су трагала за што необичнијим начинима на који ће изгубити новац.

Отишло се толико далеко да је све што је могло да им се догоди у јавном или приватном животу постало забавна игра за новац, наравно не због самог новца већ као узбудљив провод. Господа су изгубила критеријум и срљала у неукус.

Трајање ратова, венчања сестара или кћери, порођаји, здравље њихових најближих и најдражих – све је било обичан повод за најлуђе опкладе у које су се без размишљања улагале огромне суме новца. Клуб „Вајтс“ постао је по томе познат у целом Лондону.

Несрећни пролазник Едвард Денверс, како то већ обично бива, није имао појма када ће и где добити напад. Тако се то десило баш испред „Вајтса“ и неке добре душе унеле су га у дискретно отмене просторије клуба.

Да је Денверс имао среће да остане да лежи напољу на тротоару, све би се можда лепо завршило. Оно што се унутра догодило испричао је књижевник Хорас Волпол који се тамо налазио.

Денверсово крајње неизвесно стање – лебдео је између живота и смрти како су исправно проценили чланови клуба – привукло им је пажњу и изазвало живу дискусију. Неки су сматрали да изглед онесвешћеног не обећава ништа добро и да неће живети дуже од сата док су други галамили да је то обична глупост и да његово самртничко бледило само значи да је пребродило кризу и да ће се ускоро подићи.

Песимисти су позвали оптимисте да положи новац на своје медицинске прогнозе и тог часа почеле су да пљуште опкладе да ли ће грешни Денверс преживети или умрети.

Сви који су се кладили, без обзира на који исход, слагали су се у једном: да би позивање доктора да помогне болеснику значило грубо кршење правила и „непрописно мешање у опкладе“.

Тако лекарска помоћ није тражена и „спортисти“ су поседали унаоколо и чекали да мајка природа обави своје. Природа је то и учинила, Денверс је преминуо и песимисти су радосно купили новац од опкладе.

Б. Д.

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

Пише: Елизабета Лукић-Зељуг

ХОРОСКОП ЗА МЛАДЕ

ОД 25. ДО 31. МАЈА

ОВАН (21. 3 – 20. 4)

Звездице су ти више него на-
клоњене, имаш праву прилику да
поправиш лоше оцене. Посебно
добар дан имаћеш 27. маја, иско-
ристи га максимално. Није препоруч-
љиво да се упушташ у озбиљ-
не разговоре са родитељима 26.
маја, забрљаћеш више него ика-
да. На љубавном плану мораћеш
мало више да се потрудиш ако
очекујеш да симпатија поверује у
причу колико је волиш.

БИК (21. 4 – 20. 5)

Немој превише да се оптере-
ћујеш размишљањима о школи.
Све ће бити ОК. Ти се не преда-
јеш тек тако – кад нешто наумиш,
ништа не може да те заустави. Не
треба да бринеш због покушаја
једног Овна да унесе мало нер-
возе у твоју љубавну везу. Ради
то из чисте забаве. Имаћеш лош
дан за љубав 26. маја, прескочи
састанак са симпатијом.

БЛИЗАНЦИ (21. 5 – 21. 6)

Покушај што боље да исплани-
раш време ако намераваош све
да стигнеш. Могуће су невоље у
школи због којих ћеш морати да
учиш дуже него што планираш.
Помучићеш се док убедиш сим-
патију да су твоји „излети“ само
забава и да ту нема ничег озбиљ-

ног. Покушај 30. маја, можда ти и
поверује. Родитељи ће ти напра-
вити фрку због оцена, пази се!

РАК (22. 6 – 22. 7)

Лако ћеш изаћи на крај са оба-
везама у школи. Све што поже-
лиш моћи ћеш да постигнеш са

незнатним напором. Немој преви-
ше да се ослањаш на пријатеље и
њихову помоћ, разочараћеш се.
Љубав цвета, нећеш моћи да
схватиш да коначно имаш симпа-
тију која испуњава све твоје же-
ље. Не узбуђуј се што отац поку-
шава да те контролише, нема
баш много поверења у тебе.

ЛАВ (23. 7 – 23. 8)

Без разлога ћеш бринути за
своје оцене. Иако је остало мало
времена до краја школске годи-
не, имаћеш прилике да их попра-
виш. Ипак, чувај се 26. маја (ако
буде радна субота), ствари могу
да крену низбрдо. Ако немаш
симпатију, лако може да се деси
да упознаш особу која ће приву-
ћи твоју пажњу. На помолу је но-
ва веза. У кући ће све бити у ре-
ду, само немој превише да обе-
ћаваш.

ДЕВИЦА (24. 8 – 22. 9)

Имаћеш мањих невоља да
својим провереним „методама“
поправиш оцене. Ако желиш пра-
ви савет, најбоље да се припре-
миш јер неки наставници неће
можда имати стрпљења да слу-
шају твоје импровизације. На љу-
бавном плану ништа ново, нећеш
имати нимало времена за симпа-
тију. Било би мудро да избегнеш
свађу са родитељима 29. маја.

ВАГА (23. 9 – 22. 10)

Нећеш моћи да се сконцентри-
шеш на учење због чега ћеш, као
и обично, правити драму. Било би
корисније да се средиш и полако
учиш један по један предмет.
Имаћеш невоља због излазака,
родитељи ће увести „педагошке
мере“, што симпатија неће при-
хватити као прави разлог. Крити-
чан дан је 26. мај.

ШКОРПИОН (23. 10 – 22. 11)

Иако је у школи било неизвес-
но током целе године, сада ће се
све разрешити како треба. Звез-
де ће ти бити више него наклоњене,
имаћеш и воље и снаге да на-
учиш све што си пропустио (ла).
Значиће ти помоћ старије особе
из породице, прихвати понуду.
Запоставићеш симпатију због
школе, али она ти то неће узети
за зло. Напротив, подржаће те.

СТРЕЛАЦ (23. 11 – 21. 12)

Твој шарм ће и овог пута „упа-
лити“ код наставника. Јави се да
одговараш из предмета из којих
желиш да поправиш оцене, има-
ћеш среће, посебно 27. и 28. ма-
ја. Пријаће ти друштво симпатије,
поново ћеш пожелети мало мира
и предах од авантура и кратких,
површних веза. Али, код тебе ни-
шта није коначно.

ЈАРАЦ (22. 12 – 20. 1)

Сметаће ти напетост у кући, па
вероватно нећеш моћи да се по-
светиш учењу. Изајди, уколико
је то могуће, јер ионако ништа не
можеш да промениш својим при-
медбама. Симпатија те неће баш
подржати у намери да учиш, об-
јасни јој колико ти је то важно.
Ваљда ће те разумети. Ослони се
на своје знање, учење са другом
из школе неће бити од богзна
какве користи.

ВОДОЛИЈА (21. 1 – 19. 2)

Ова школска година требало
би да се заврши врло успешно,
све ти иде на руку. Труд се, нарав-
но, подразумева. Заљубићеш се
у особу која се дружи са твојим
другом (другарицом), али како то
код тебе иде, и ова романса би-
ће кратка. Родитељи ти неће дати
новац који ти је потребан за купо-
вину. Мораћеш да се стрпиш још
неко време.

РИБЕ (20. 2 – 20. 3)

Ако ти је заиста стало до успе-
ха у школи, мораћеш да преки-
неш свој излет у свет снова и
спустиш се на земљу. Имаш вели-
ке шансе да надокнадиш пропуш-
тено градиво, звезде су тренутно
на твојој страни. Предстоји ти
свађа са братом или сестром
због тајне коју неће више хтети
да чувају. Немој одмах да се ба-
цаш у плач, тако ћеш само погор-
шати стање. Више ћеш постићи
разговором.

	О	Б	Б	Л	Д	Д	Л	Л	Л	Л	Л	Л
Матерњи језик	○	☆	□	△	□	☆	△	□	○	☆	□	△
Математика	△	□	☆	□	☆	△	□	☆	△	□	△	○
Страни језик	□	△	□	☆	△	☆	△	□	☆	△	□	☆
Уметност	☆	○	△	□	△	○	☆	△	□	☆	△	○
Историја	□	△	☆	○	□	☆	△	□	○	△	☆	□
Географија	△	☆	○	☆	△	□	☆	△	□	☆	△	○
Друштвене науке	□	△	☆	□	○	△	□	☆	△	□	○	☆
Физика	☆	○	□	△	☆	□	△	□	☆	△	☆	□
Хемија	□	☆	△	□	○	☆	□	△	○	☆	□	△
Биологија	☆	△	□	△	☆	△	○	□	☆	△	□	☆
Техничке науке	○	☆	△	□	△	☆	□	☆	△	□	○	□

☆ – Звезде су ти врло наклоњене, □ – Нећеш заблистати, △ – Извући
ћеш се, ○ – Имаш мале шансе, × – Лоше ти се пише

награђује

1000

награда већ у првом колу

Можете добити:

портабл ТВ колор	(1)
кућни рачунар	(5)
бицикл BMX	(15)
котураљке	(10)
walkman	(10)
видео-игре	(100)
слагалице	(200)
монополи игра	(200)
поклон пакети Пливе ...	(459)

ВЕЛИКО
БЛАГО
ЗА
DUBBLE-BUBBLE
САКУПЉАЧЕ!

Сакупите 30 омота
жвакаће гуме

пошаљите са својим
именом и адресом
на адресу:

Наградна игра
DUBBLE – BUBBLE
п.ф. 629
11001 Београд

Извлачење награда: 05. 06. 1990. године.

Имена добитника биће објављена
у листу Политикин Забавник 6. 7.
1990. г.

**ПРОЧИТАЈ
ПРОСКИТАЈ**

ДОМ ЗА ОСТАРЕЛЕ МАЈМУНЕ

Југозападна фондација (Southwest Foundation) из Сан Антонија у Тексасу, специјализована за биомедицинска истраживања, управо је из свог буџета одвојила део новца намењен пензијама шимпанза искоришћених за испитивање.

Др Јорг Ајхберг, ветеринар, сматра да је нечувен скандал убити животиње које више нису потребне науци

као заморчићи и осећа моралну обавезу да се о њима стара до краја њиховог живота.

Пројекат такође предвиђа изградњу једног „дома пензионера“ с просторијама за три до пет особа, односно мајмуна. Фондација жели да се одужи приматима који су послужили за добробит човечанства пријатним окружењем где ће моћи да воде леп и миран живот све до краја њиховог природног века.

И У КРЕВЕТУ

Змије су на Гуаму у Микронезији постале права напаст. Процењује се да у извесним областима овог острва у Тихом океану, великог 540 квадратних метара, има и до 4600 живих представника отровница врсте *Boiga irregularis* – и то по једном квадратном метру!

Стручњаци који су се поза-

бавили овом невољом дошли су до закључка да су змије ту доспеле случајно, и то из Нове Гвинеје, заједно с војним материјалом непосредно после Другог светског рата и лепо се размножиле.

Да су веома плодне, јесу. Уз то су увек спремне за напад. Велике су од шездесет центиметара до три метра, а успеле су и да истребе једнаест врста птица пореклом са овог острва и да десеткују

следе мишеве и гуштере.

Становници Гуама не могу да их смисле. Пре свега зато што су им уједи опасни, често смртоносни за децу. Затим, њихов обичај да се савијају око електричних каблова изазвао је на стотине кратких спојева и нестанак струје током последњих шест година.

А, и сувише често их затичу у својим креветима, орманима, купатилима и свуда где не треба.

КУПАЊЕ У МЛЕКУ ИЛИ ВИНУ?

Такво питање чује се све чешће у чувеним јапанским јавним купатилима сада принуђеним да својим клијентима понуде што оригиналнији мамац. Јер, између 1981. и 1987. године више од хиљаду ових традиционалних јапанских специјалитета морало је да затвори радњу пошто сада деведесет одсто јапанских породица има у

сопственим становима и кућама веома луксузна купатила.

Она јавна која још увек опстају – нешто више од десет хиљада – боре се на тржишту нудећи и часове рекреације или разноврсне забавне спектакле. Кућа „Такеноју“ у Токију, на пример, сваке недеље поклања својим муштеријама купање напарфимисано травама, лимуном или вином, по жељи.

У Хисамацу код Токија власник Хитохару Танабе отишао је још даље пружајући могућност купања у чис-

том млеку. И то је само ситница. Плафони и преградни зидови његовог купатила украшени су раскошним, као правим, вештачким зеленилом и цвећем, а у висећем акваријуму предивне златне рибице пливају тик изнад глава купача.

Танабе је имао и блиставу замисао да у каде и базене стави јабуке, али је из практичних разлога одустао: муштерије су у сласт таманиле јабуке, замишљене да буду украс, скуване у врелој води што господин Танабе није предвидео.

Илустровао: Зоран Петковић – Петко

Када и зашто пас уједа

РОБИЈАШ БРОЈ C 2559

Најбољи и највернији човеков пријатељ обично је, уколико није другачије дресиран, питом и умиљат. Али догађа се да и најдоброћуднија куца, на изглед из чиста мира, некога уједе или чак и убије

Недног спарног летњег дана 1924. године у Пајк Каунтију, америчка држава Пенсилванија, питоми лабрадор ретривер Пеп, пас суседа гувернера Гифорда Пинчота, напрасно је помахитао и убио мачку госпође Пинчот. Разјарени гувернер одмах је спровео истрагу и суђење.

Сироти Пеп, који није имао адвоката, осуђен је због доказаног злочина на доживотну робију и пребачен у државни затвор у Филаделфији. Тамо је, као и сви остали затвореници, добио број и постао робијаш C2559.

Ово је прича са срећним завршетком. Пепови двоножни сапатници обасули су пажњом и љубављу ову питому и умиљату животињу и Пеп је могао да мења ћелије по вољи.

Робијаша су зидали нов модернији затвор у Грејтфорду и у аутобус који их је превозио до градилишта ускакао је и Пеп чим би чуо да чувар изговара његов број.

Када је нова зграда завршена, у њу је међу првима смештен Пеп. И тамо су га сви мазили и пазили. Умро је

1930. после шест година робије и то од старости. После убиства оне мачке Пеп никада никог није ни попреко погледао, а камоли повредио.

Убица је невин

Од случаја који се догодио у месту Гарбањатеу код Милана диже се коса на глави и највећим љубитељима паса. Четрнаестомесечну бебу Колет Инверници убио је мешанац немачког овчара Мозе, пас њеног деде, спасен четири године раније из реке у којој се давио и примљен у кућу где је био чувар и љубимац.

Мозе се понашао беспрекорно све до 31. августа 1989. када је породицу која га је усвојила завио у црно. Тог дана мајка је малу Колет повела са собом у дедину и бакину кућу да би нахранила Мозеа пошто су деда и бака били на летовању.

Док је госпођа Инверници прилазила псу држећи кутију с храном у руци, Колет је изненада пала, Мозе се истог часа бацио на њу и зарио јој зубе у главу задавши јој смртоносне ране.

Тешко је рећи због чега је иначе питома куче насрнуло на дете. Да ли је инстинктив-

но бранило храну или га је спопало „лудило“? Одговора нема. Остао је само бол породице и сећање на Мозеову фотографију коју су донели сви италијански листови: слику преплашеног пса иза решетака градске кафилерије.

Неколико месеци касније изречена је пресуда: Мозе је невин! Ветеринарски стручњаци и психолози који су га детаљно посматрали и прегледали закључили су да је здрав, то јест да је савршено

нормалан. Захваљујући томе поштеђен му је живот. Али, захваљујући и Колециним родитељима који, упркос болу за дететом, нису имали срца да траже да се пас убије.

Животиња није играчка

Људе, нарочито љубитеље животиња, овакви догађаји растужују и збуњују и разумљиво је што би желели да знају шта је то што код пса може да изазове такво агресивно понашање. Не да би их

оправдали, већ да се сличне трагедије не би поновиле.

„Живети годинама поред животиње не значи баш увек добро је познавати и разумети“, каже познати италијански ветеринар. Ђанђакомо Богоња, „поготово ако, у Мозео-вом случају, постоји и „тамна мрља“.

Та непознаница је његова прошлост: можда је раније имао непријатних искустава с децом, па је само бранио себе и храну. Осим тога, као пас чувар, имао је изразито развијен осећај за одбрану територије. Да су у кући били његови господари, до трагедије сигурно не би дошло.”

Дакле, да се не би догодило да пас угризе дете, основно правило је да се детету не дозволи да му приђе ако није присутан и господар пса, особа која га најбоље познаје и може најлакше да га смири.

Сасвим је нетачно веровање да пси не нападају малу децу. Напротив, однос деце и паса често није нимало идиличан. Пси су деци занимљиви и привлачни, али их то не спречава да их тиранишу или да се играју тако што ће пса вући за уши или реп и доводити га до слома живаца наглим покретима или вриском. Пошто се никад не зна да ли ће, и колико дуго, пас све то мирно трпети, неопходно је да их нека одрасла особа надгледа.

„Многа деца сматрају да су пси играчке и тако се према њима и понашају“, каже Марина Верга, специјалиста за психологију животиња на Миланском универзитету. „Изненадне трзаје и продорне крике деце или одраслих неки пси доживљавају као напад непријатеља и уједају да би се одбранили.

Сасвим је друга ствар ако су дете и пас заједно одрасли: када мало дете повреди штене, оно ће се удаљити или ће га грицнути као што би поступило и да је у питању игра с неким другим штенетом. Дете тако постепено схвата поруку и учи се да поштује животињу.”

Ко једном уједе ујешће поново

Не дирајте пса док једе. Уколико није одмалена навика да не реагује на додире док се храни, у њему може да се пробуди инстинкт дивље животиње којој отимају плен и да уједе да би га одбранио.

Пас хоће да нападне поштаре и непознате особе које долазе у кућу и то да би одбранио територију која му је поверена на чување.

Једна енглеска статистика показала је да седам одсто поштара годишње долази у болницу због псећих уједа. Такође према статистикама, пас који је једном ујео у шездесет одсто случајева то ће поново урадити. Таква животиња, коју ни господар не може да умири, постаје опасна.

У Сједињеним Америчким Државама и Великој Британији постоје специјализоване установе у којима психолози за животиње испитују такве случајеве и дају савете. Али, на сеансу код психолога не иде само пас већ и сви чланови породице у којој живи. Јер, ако је пас здрав а понаша се ненормално, узроци се траже у његовој животной средини.

Постоји још једна категорија људи коју пси не подносе и то су ветеринари. Куче које се нађе у ветеринарској ординацији или се одузме од страха и дрхти као прут, или покушава да умакне, или напада и уједа. А бол претрпљен код ветеринара остаје му у вечној

успомени и једна од три поменуте реакције поновиће се чим пас осети да га тамо поново воде.

Зна се ко је главни

Бол и казна могу код пса да изазову бурно и опасно понашање. Вежите пса за дужи ланац и спремите се да видите како ће напасти прву особу која крочи у вашу башту. Ланац представља ограничење слободе за пса који на њега није навикао, а особе које види или само нањуши доживљава као затворске чуваре и, ако може, скаче на њих да би их изуједао.

Куче се од малих ногу учи да поштује господара и чланове његове породице и то мажењем, похвалама и поклоницама, никако силом. Ако пас испољи агресивност у том најужем кругу, вероватно је својевремено васпитаван батинама или грубим казнама.

Пса не треба дуго остављати самог код куће јер се лако може десити да се уплаши и почне да демолира намештај. Узалуд је кажњавати га због

тога. Ако већ мора да самује, треба га томе учити постепено и оставити му нешто чиме ће се забавити.

А ако пас уједе свог рође-ног господара, ствар постаје крајње озбиљна јер показује да тај господар у његовим очима не ужива баш никакав ауторитет.

Живот у вучијем чопору, а пас је давно припитомљени вук, одвија се према строгој друштвеној хијерархији. За кућног пса породица у којој живи представља чопор у коме се, као и у вучијем, тачно зна ко је главни. Чим пас осети да му је господар без ауторитета, покушаће да наметне себе као вођу.

Ствари се, свакако, не смеју уопштавати, али стручњаци сматрају да готово сваки здрав, нормалан пас који уједа има неодговарајућег, непажљивог и неодговорног господара који није успео да га васпита и не заслужује његово поштовање.

Однос сличан као између родитеља и деце, зар не?

Б. Дожић

ДОШАД?

Живот пише драме

КИТОВЕ СУ ЗАСВРБЕЛА ЛЕЂА!

**Батлерови су се нашли
усред океана, без хране
и пића, а најближе
копно налазило се го-
тово 2000 километара
далеко...**

Вилем и Симона Батлер, шездесетогодишњаци из Мајамија (Флорида, САД) спадају у оне заљубљенике мора за које пловидба и риболов представљају много више од хобија. Увек ведри и расположени, препланулих лица и снажних мишића, Батлерови одаху људе који све слободно време проводе на мору. А своју јахту „Сибони“, дугачку 14 метара, брижљиво одржавају, па чак и када нису на путу више времена проводе на њој него код куће.

Путовање на које су кренули првих дана јуна прошле године дуго су припремали. Господин Батлер је провео силне сате нагнут над наутичке карте Мексичког залива, Панамског канала и Тихог океана, док је госпођа Батлер правила списак неопходних ствари и обављала набавке. Иако је на њиховом броду све увек било у савршеном реду, поново су проверили сваку, и најмању, појединост.

Између Америке и Кине

Када је последња стварчица са списка била прецртана, могли су да се отисну. Код Батлерових је лепо то што умеју да уживају у својим путовањима месецима унапред, док тако педантно обављају припреме, затим за време самог путовања, а и дуго после, гледајући фотографије и касете које уз пут снимају и причавајући доживљаје. А тога, барем на мору, никада не недостаје.

По дивном, свежем јунском јутру, добро снабдевени и расположени, испловили су из Мајамија.

И Американци су знали да са Доналдом нису чиста посла. Тако је Џејмс Енглтон, легендарни шеф контрашпијунаже CIA, био убеђен да су Цилиндар и неки други совјетски агенти нанели велике штете Агенцији.

Новинар Џеј Епштајн тврди како му је Вилијам Саливен, помоћник директора FBI, 1977. године поверио како су Цилиндар и Федора стављени под присмотру Бироа и како се тада испоставило да су обојица подметнути совјетски шпијуни. Саливен је тада, наводно, предложио директору FBI Едгару Хуверу да их се отараси, али је Хувер то одбио јер из сујете није желео да призна како се преварио. Епштајн даље каже да се после Саливенове смрти 1977. године агент Федора вратио у Совјетски Савез и да је унапређен из чега следи да је заиста радио за рачун КГБ-а.

Никада неће бити јасно како је, упркос толиким сумњама које су долазиле с тако високих места, Доналд-Цилиндар читавих тридесет година радио за Американце. Подједнако су мутни и разлози који су Совјете навели да његово (наводно?) хапшење ударе на велика звона. Западни аналитичари верују како КГБ на овај начин покушава да у време унутрашњих превирања у земљи докаже како западна шпијунажа још увек представља озбиљну претњу за СССР.

Има и мишљења да је „случај Доналд“ у ствари покушај КГБ-а да рехабилитује једног од својих водећих људи, пуковника Александра Дукањина који се компромитовао због начина на који је водио истрагу око корупционашке афере у совјетској републици Узбекистану. Да ли је пука случајност што је баш Дукањин раскринкао Доналда?

Шпијунска партија шаха

Ако је све остало крајње неизвесно, готово је сигурно да још није стављена тачка на случај двоструког агента Доналда. У обавештајним круговима и даље се расправља о томе за кога је, у ствари, радио, а неки чак доводе у питање и његово постојање.

— Био бих силно изненађен када би се испоставило да Доналд заиста постоји. Доналд је заправо име које покрива неколико агената истовремено. Цилиндар је, рецимо, смакнут пре много година — тврди један бивши агент CIA.

Већина упућених ипак верује како је агент Доналд, и то један једини, заиста постојао, али и да су његови подухвати у великој мери преувеличани. Он је, кажу, заиста проследио Американцима неке корисне, али нипошто и сензационално значајне тајне.

Други верују како је читава прича — напис у „Правди“ и несвакидашње брзо дата америчка потврда — у ствари само део сценарија за неку тајанствену шпијунску партију шаха у којој ће одлучујући потези бити повучени тек у годинама које следе.

— Све је то врло тајанствено. Једино би можда КГБ могао да нам разјасни о чему се ради — каже Реј Годсон, експерт за шпијунажу са универзитета „Џорџтаун“.

Или, можда, Доналд? Под претпоставком да, како неки верују, никаквог хапшења и погубљења никада није ни било.

М. И.

Илустровао: Брана Јовановић

служби проследио обавештење о новом совјетском систему за прислушкивање који је, наводно, убачен у седиште британске владе у Даунинг стриту бр. 10 у Лондону.

Сви напори да се тајни систем открије остали су без успеха. После неколико сличних случајева Рајт је закључио како су Цилиндар и један други совјетски двоструки агент, Федора, „подметнути агенти... део упорног настојања да се подрије англоамеричка обавештајна сарадња.“

„Сибони“ је управила кљун према југозападу. Требало је пресећи Мексички залив, затим проћи Јукатанским мореузом између Кубе и Мексика, упловити у Карипско море и спустити се до Панамског канала. Даље, када прођу Панамски канал и уђу у Тихи океан, тек предстоји главни део пловидбе, до Хаваја – срца Полинезије – који се налазе далеко у Океану, тако рећи на пола пута између Америке и Кине.

Оваква пловидба јесте нека врста подвига. Али, Батлерови се одиста нису упустили у авантуру, њихово поморско искуство је било такво да би им пазавидео сваки капетан. Осим тога, није им било први пут да полазе у подухват сличан овом...

Уживали су пролазећи кроз топло Карипско море. Све их је служило: и дивно време и мирно море. Знали су напамет – детаљно проучивши унапред наутичке карте – положај сваке хриди, сваког острвца. Госпођа Батлер је грабила доглед кад год су пролазили поред неког од њих јер, стално се питала, ко зна где све још има закопаног гусарског блага. Карипско море било је вековима њихово царство. Зар нису, уосталом, нађени толики

једрењаци крцати златом и потонули на том делу мора?

– Ах, видећеш и ти потонуло благо ако нас захвати олуја као што је гусара Моргана! – одговарао је господин Батлер, разуме се само у шали, уопште не верујући да ће им се тако нешто и догодити.

Затим су, опет глатко и без застоја, прошли кроз Панамски канал. Био је пети дан пловидбе, ушли су у Тихи океан.

Наједном ужасан потрес

Као што се његова жена напајала причама о гусарима, господин Батлер је страшно волео биологију. Сада је дошло његових пет минута: овуда пролази струја којом плове китови, објашњавао је он. Ако буде среће, сретће се с њима...

И срели су се! Али, догодило се нешто што нису могли ни знати, па ни испланирати. Кад су угледали прва леђа како се љескају на океану, обоје су се одушевили, затим су угледали друга, па трећа и схватили да је то баш то – јато китова на свом путу!

Наједном је „Сибони“ почела страховито да се љуља тако да су обоје из све снаге треснули о под. Љуљало се све махнитије, просто

нису успевали да стану на ноге ни да се дохвате нечег чврстог. Бродих се издизао, па би опет плуснуо доле, море се прелило унутра, а тај ужас никако није престајао.

– Боже мој, шта то раде?! – завапила је госпођа Батлер.

– Узимај апарат! – довикнуо јој је муж док је сам грабио гумени чамац за спасавање. „Апарат“ је био уређај за десалинизацију, претварање морске воде у пијаћу. Само што је то изустио, преклопило их је.

Море је, срећом, било прилично мирно, па су обоје испливали, а и чамац је био ту. Јахта је незаустављиво ишла на дно, а китови су се удаљавали остављајући за собом силне таласе.

– Имаш ли апарат? – докивао је господин Батлер борећи се са таласима, задржавајући једном руком чамац а другом стискајући прибор за пецање.

– Имам...

Само да не сретну ајкуле...

Прошло је можда и неколико сати док су некако надували чамац, попели се на њега и оспособили апарат за воду. Баш пре кобног сусрета с китовима гледали су карту и установили да се налазе око две хиљаде километара далеко од најближег копна, обале Костарике. И шта им сад вреди то сазнање? Да ли да очајавају, да ли да вичу, да ли... Нигде никога није било на видику, а нису имали, на пример, ракете за SOS. Ништа од њихове тако богате и дивне опреме.

Али, апарат за воду ипак је био ту, а он је вреднији од свега пошто море не може да се пије. Да њега нису успели да зграбе, ко зна, можда би умрли од жеђи као толики храбри поморци.

Ваљда ће нас наћи неко, тешили су се. А и прибор за пецање је био при руци. Ухватиће већ нешто и без радара за проналажење јата риба којим се господин Батлер толико дичио и за чију је електронику дао право богатство баш пре овог путовања.

У таквом расположењу ухватила их је прва ноћ на отвореном океану. Шта је ту је, само да не буде нешто горе, да не наиђу опет китови, да не наиђу – ајкуле!

Батлерови су били људи јаке воље, они који се не предају баш лако, не западају у панику нити очајање. Управо зато могли су да опстану у невољи у којој су се нашли не дан-два, не седмицу-две, него више од два месеца! Звучи доиста невероватно, али протекло је пуних 66 дана док на њих није наишла костариканска обална стража и спасла их. Све то време они су се хранили сировом рибом и – водом!

Шта се, у ствари, догодило када су наишли на јато китова разјаснило се тек доцније, када су о том догађају разговарали с пријатељима. Један међу њима, професор биологије, објаснио је: на китовима живе силни паразити, од сићушних вашију до разних шкољки. Баш они ситни изазивају неподношљив свраб, па се ове, иначе доброћудне громаде од животиња, чешу о хриди. Али, када их свраб спопадне усред океана, онда не бирају, чешу се о шта прво наиђу. Догодио се да је то била „Сибони“.

М. К.

БЕЛИ СТРЕЛАЦ

ПИСМЕ: FRANÇOIS CORTEGGIANI

ЦРТА: JEAN - YVES MITTON

ЕПИЗОДА 5
МАГИЧНИ
ЛУК

ТВРЂАВА, СИМБОЛ СНАГЕ ТИРА-
НИНА КЛОВСА, ИЗДИЗАЛА СЕ
НАД ГРАДОМ ШЕРВУДОМ...

ИЗНЕНАДА, ТИРАНИНОВА МОК
ЈЕ ПОЛУЉАНА, А ПОТЛАЧЕНИМА
ЈЕ ОПЕТ ВРАЌЕНА НАДА У
БОЉИ ЖИВОТ...

...ЈЕР, ПОЈАВИО СЕ БЕЛИ СТРЕ-
ЛАЦ СА СВОЈИМ МАГИЧНИМ
ОРУЖЈЕМ...

ТАКО ЈЕ МЛАДИК СКОТ ОТПОЧЕО
СВОЈУ БОРБУ ЗА ПРАВДУ...

ЦАААК!

КАД ГОД БИ ОКРУТ-
НОСТ И ЗЛО ЗАПРЕТИЛИ
ГРАЂАНИМА ШЕРВУДА,
ОН И ЊЕГОВО ОРУЖЈЕ
СТУПАЛИ СУ У АКЦИЈУ...

ТАДА СЕ ЗНАЛО
КО ЈЕ ПОВЕДНИК...

ЈЕР, МАГИЧНИ ЛУК ДАВАО
ЈЕ СКОТУ СНАГУ ТИТАНА...

...ВЕШТИНУ,
ХИТРОСТ И
БРЗИНУ
ЈАГУАРА...

ЛУК ГА ЈЕ И ШТИТИО
-ПОЦИЊАО БИ ЈАКО ДА
ВИБРИРА И СВЕТЛИ ЧИМ
БИ СЕ ПОЈАВИЛА НЕКА
ОПАСНОСТ...

СКОТ ЈЕ ЗНАО ДА ТАДА
ОРУЖЈЕ МОРА БРЗО И ПРЕ-
ЦИЗНО ДА УПОТРЕБИ...

ОВАКО ВИШЕ
НЕ ИДЕ!

ТАЈ МАСКИРАНИ КЛОВН
МИ СЕ ПОПЕО НА
ВРХ ГЛАВЕ!

ЈАРГО!

2

ОНИ ПОЗНАЈУ ТУ СМРДЉИВУ
ЧЕТВРТ КАО СВОЈ ЏЕП... ЗАТО ИМ
НЕКЕ БИТИ ТЕШКО ДА ПРАТЕ
ТРАГ ТОГ СТРЕЛЦА И ДОМОГНУ
СЕ ЊЕГОВОГ ОРУЏЈА... УЗ
МАЛО СРЕКЕ, МОЖДА ИМ
И ОН ПАДНЕ ШАКА..."

КЛОВОС ЈЕ ОБЈАВИО ПОСЕБНЕ ПОЛИЦИЈСКЕ МЕРЕ...

ОДВРАТНОГ ЛИ
СТВОРА! МОРАМ
НЕШТО ДА
ПРЕДУЗМЕМ...

САД КЕ СЕ
СИГУРНО ПОЈАВИ-
ТИ И ПОКАЗАТИ
СВОЈУ МАСКИРАНУ
ГУБИЦУ!

КОНАЧНО
ЛАБОРАТОРИ-
ЈА!

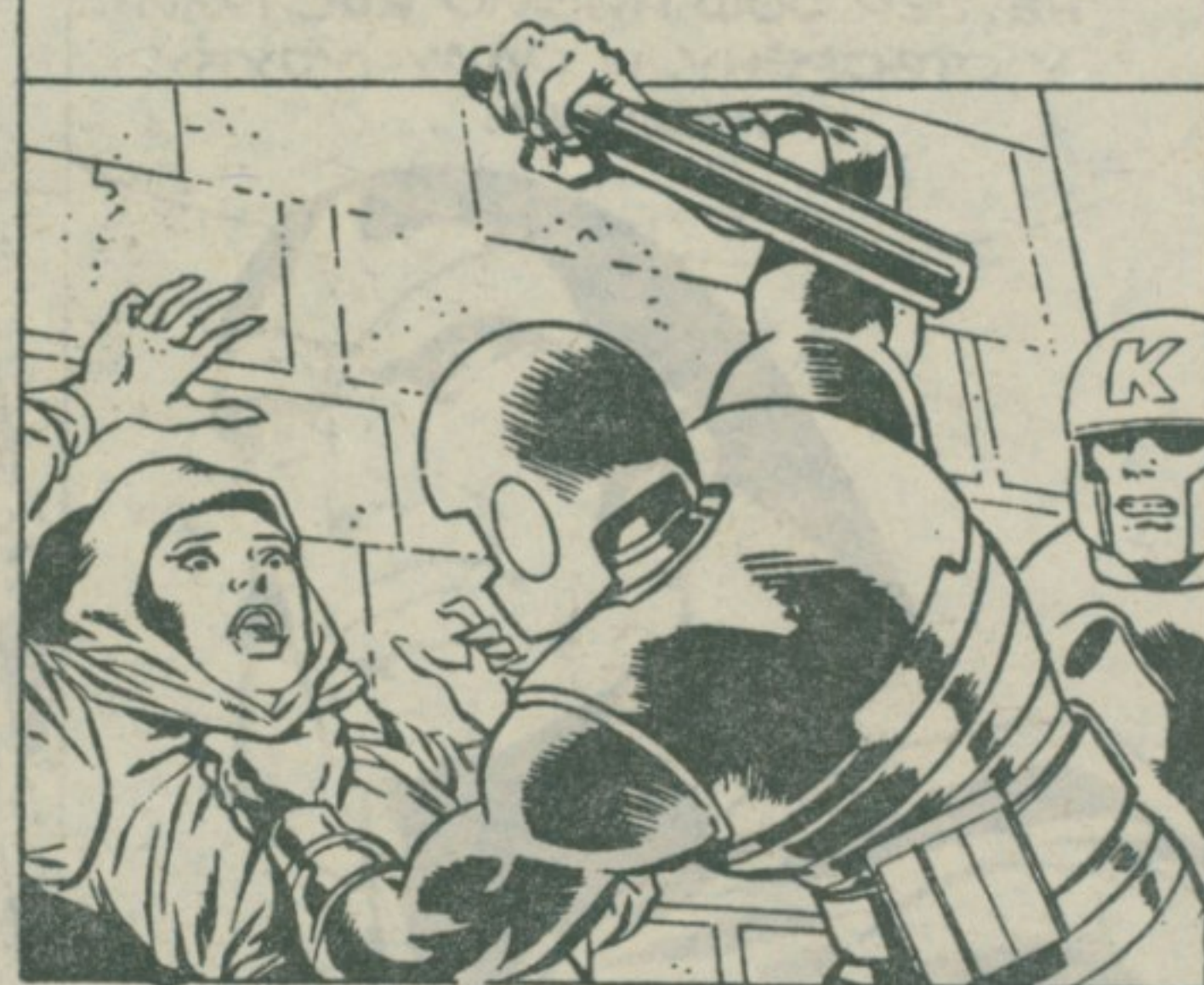
МОРАМ
ДА
ПОЖУРИМ!

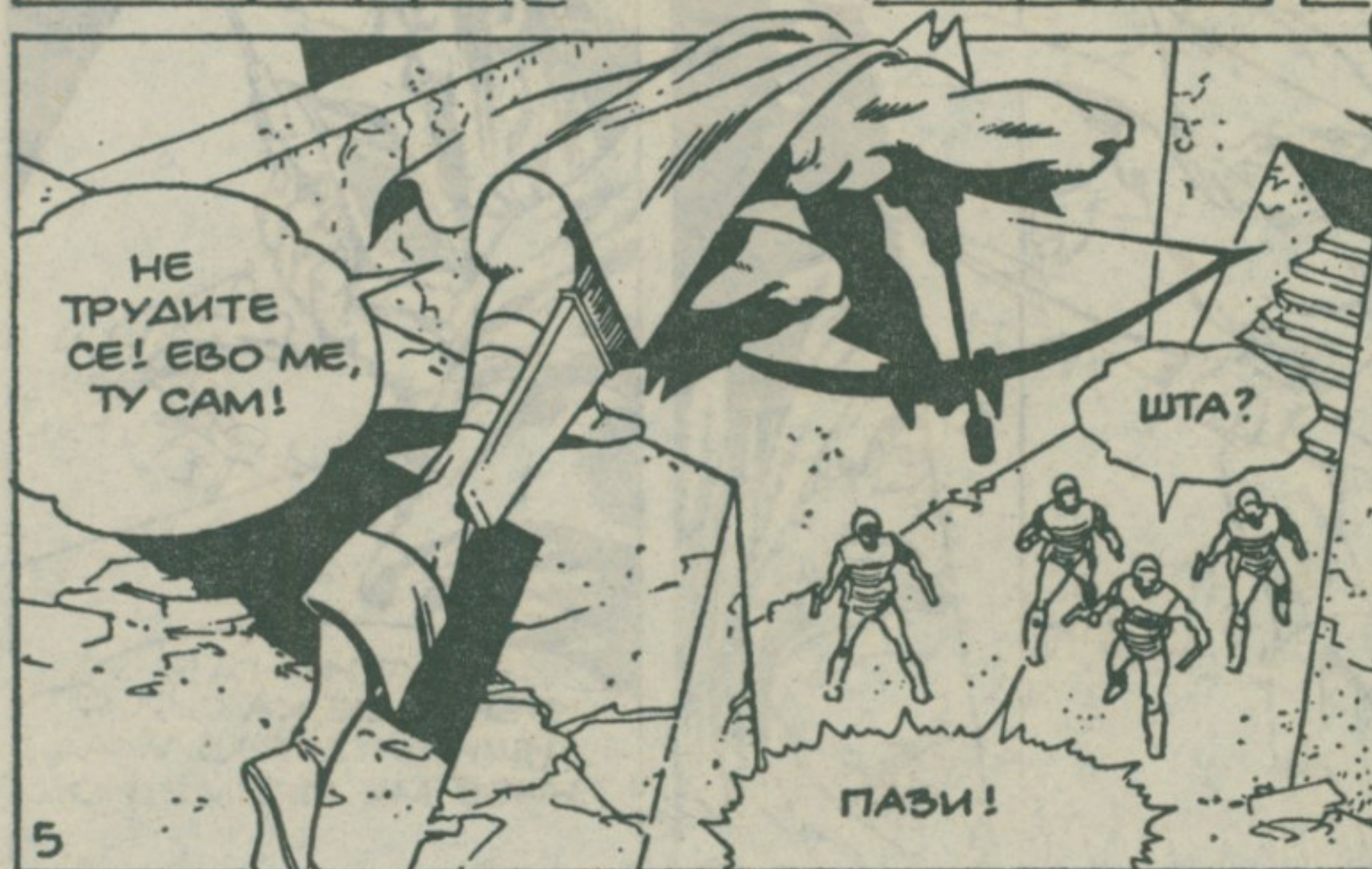
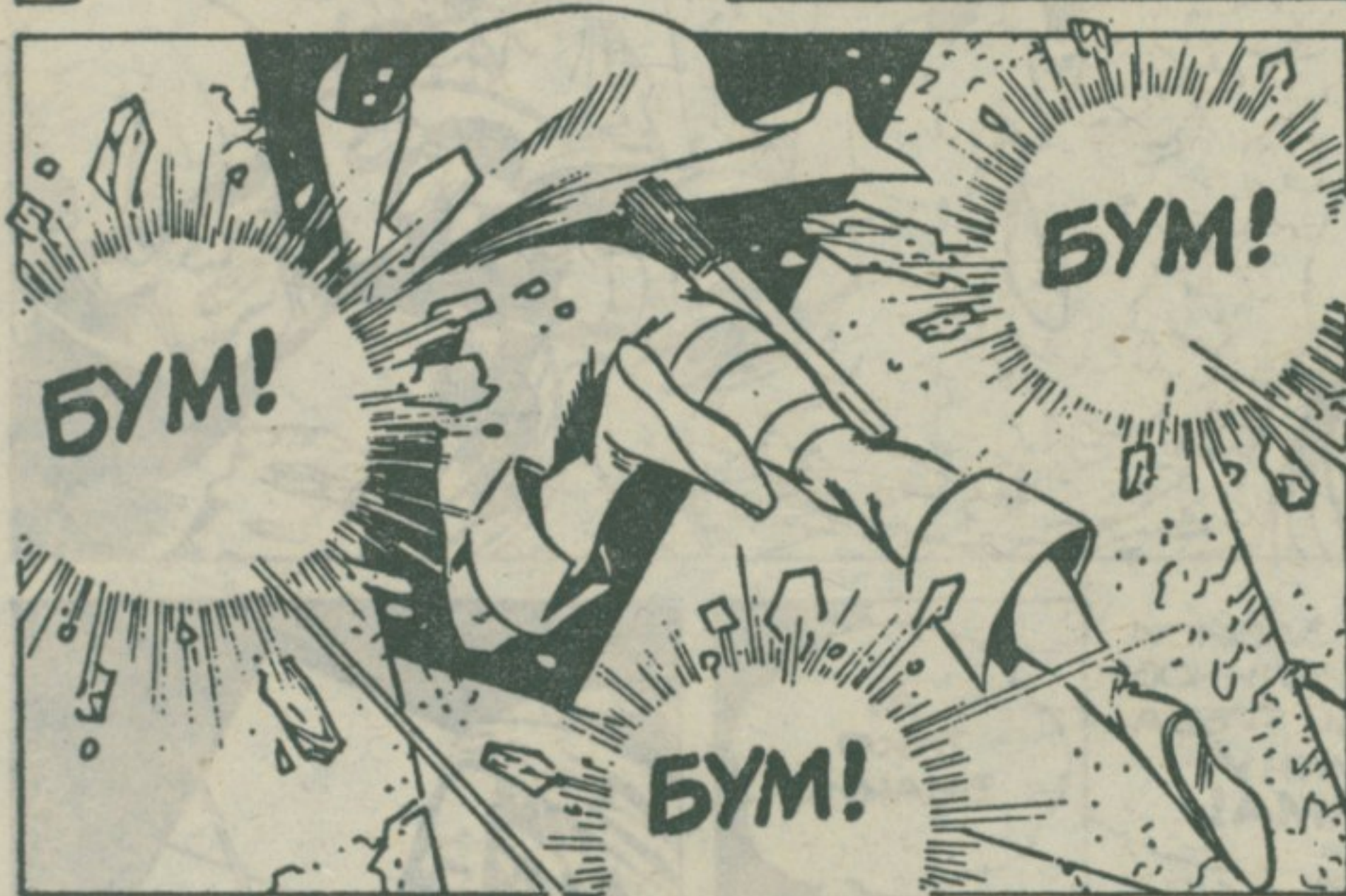
ДОК САМ ЖИВ,
ТАЈ ТИРАНИН
И ЊЕГОВИ
ПОЛИЦАЈ-
ЦИ...

... НЕКЕ
ИМАТИ МИРА
НИ ДАЈУ
НИ НОГУ!

КЛОВОСОВИ ПОЛИЦАЈЦИ РАЗ-
МИЛЕЛИ СУ СЕ УЛИЦАМА ПРЕД-
ГРАБА...

БУУУМ!

ПА, ПЕНКО,
КАКО ТЕЦЕ
ЈАРГОВ
ПЛАН?
ДА
ЧУЈЕМ...

САВРШЕНО!
ПОЛИЦАЈЦИ СУ ГА
НАМАМИЛИ! САД ЈЕ
НА НАС РЕД ДА ГА
ЗГРАБИМО!

ХА! ХА! ХА!
ЈЕДНА ЕКСПЛОЗИВ-
НА СТРЕЛА, И РАЗБЕ-
ЖЕ СЕ КАО ЗЕ-
ЧЕВИ!

ТАДА СУ СЕ ПРОЛОМИЛИ
ГОКЛИЦИ ОДУШЕВЉЕЊА...

ЖИВЕО
ВЕЛИ
СТРЕЛАЦ!

ЖИВЕО!
ЖИВЕО!

ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉИ,
АЛИ НЕ МОЖЕТЕ
СЕ САМО НА МЕНЕ
ОСЛАЂАТИ!

БРАВО, СТРЕЛЧЕ!
СИЛА СИ!

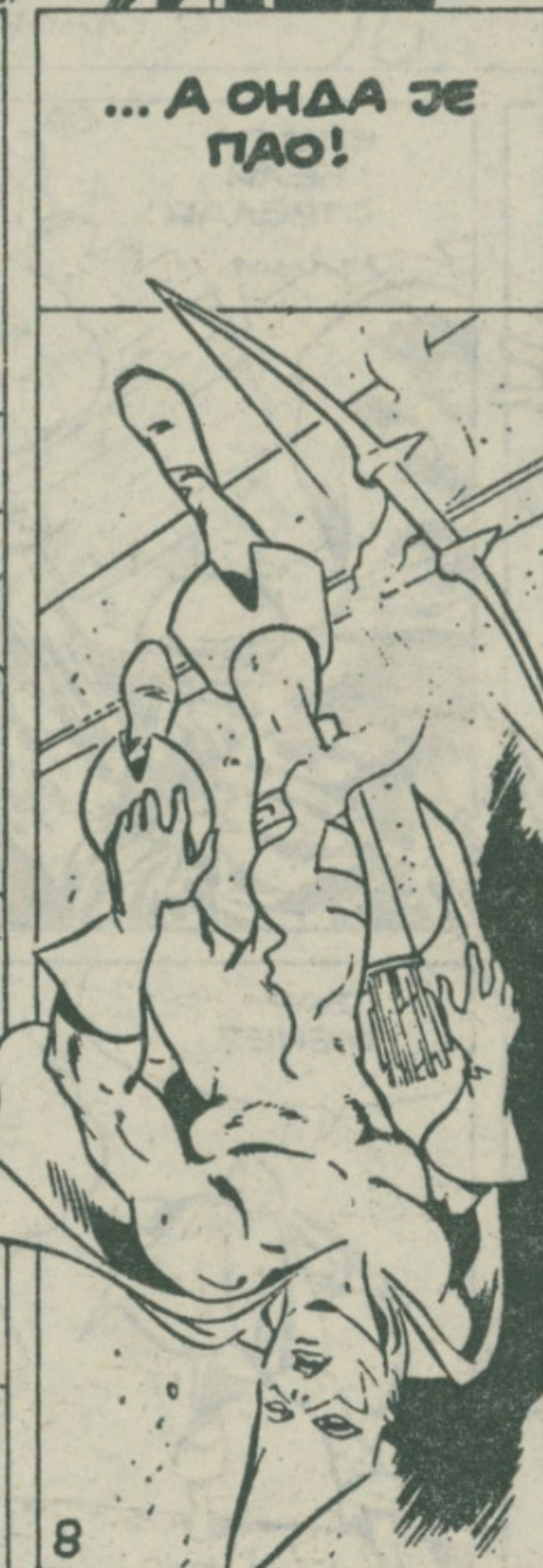
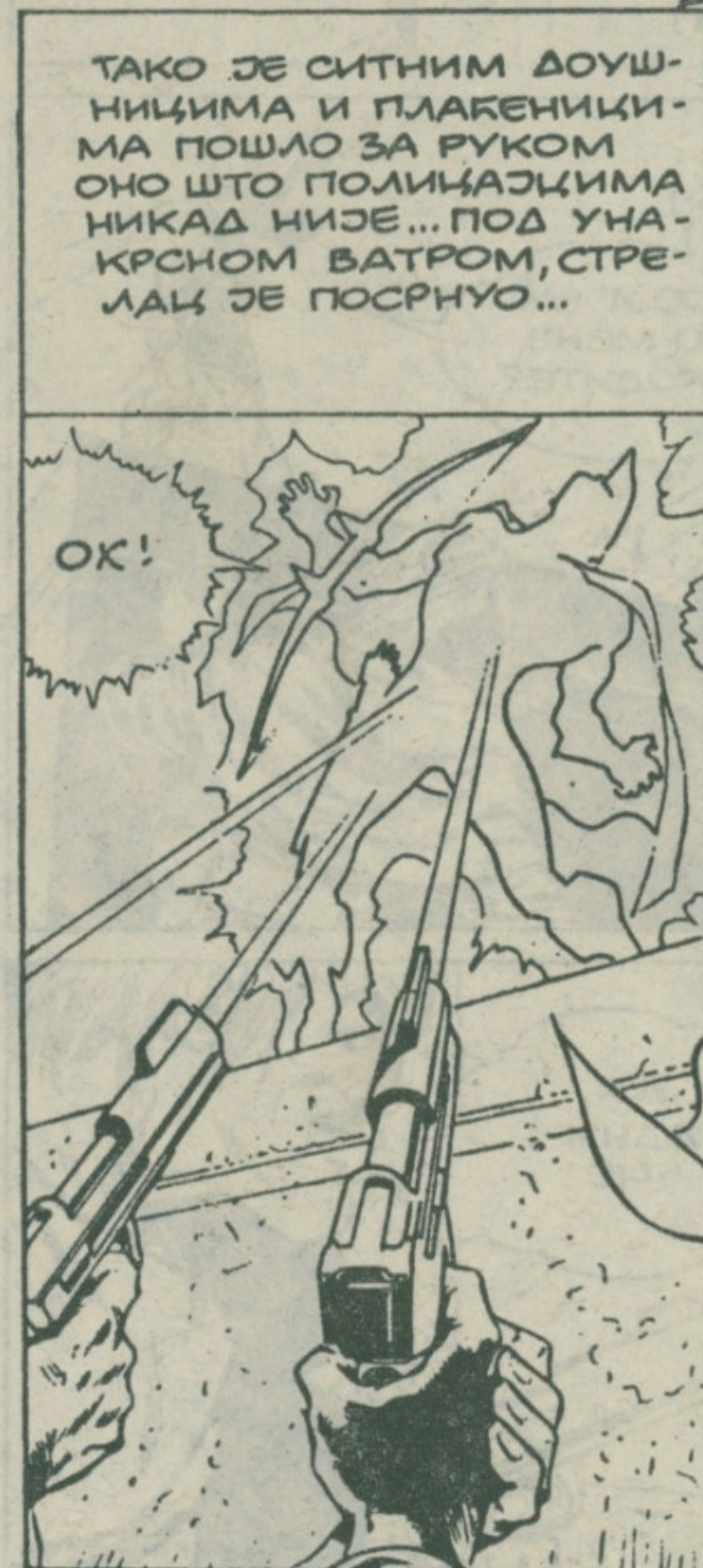
ИПАК СВЕ ЗАВИСИ
ОД ВАС! ТИРАНИНОВИ
ПОЛИЦАЈЦИ ТРЕБА
ДА УСТУКНУ
ПРЕД ВАМА!

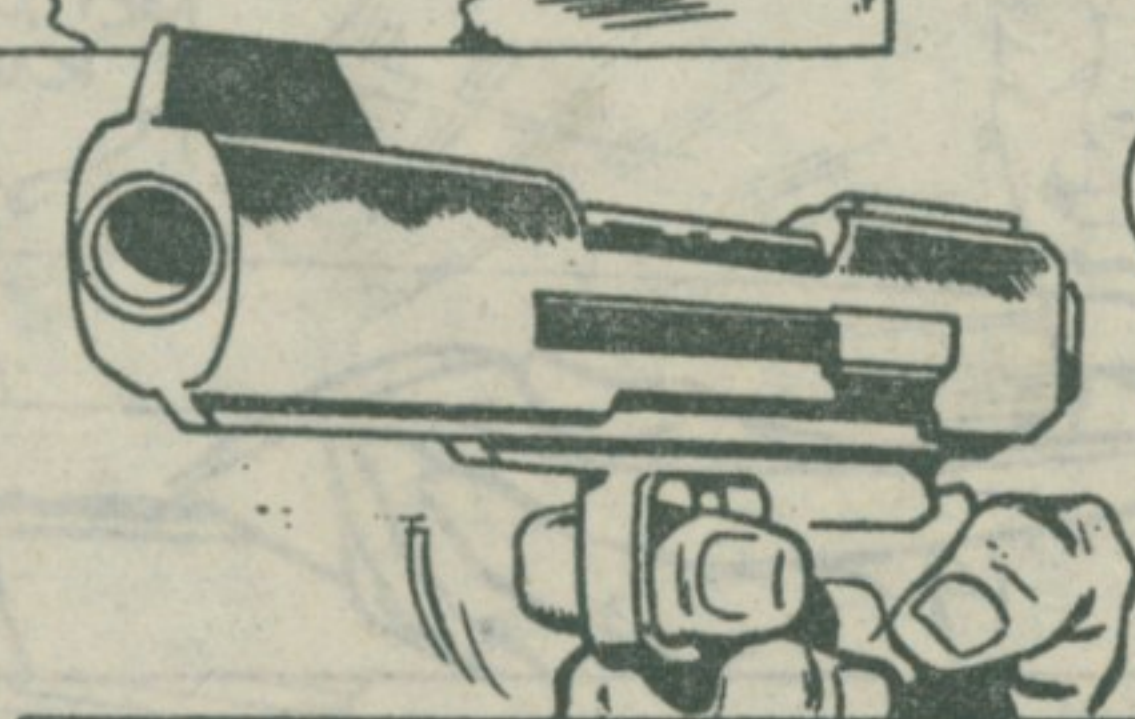
А,
ТАКО
ЗНАЧИ...

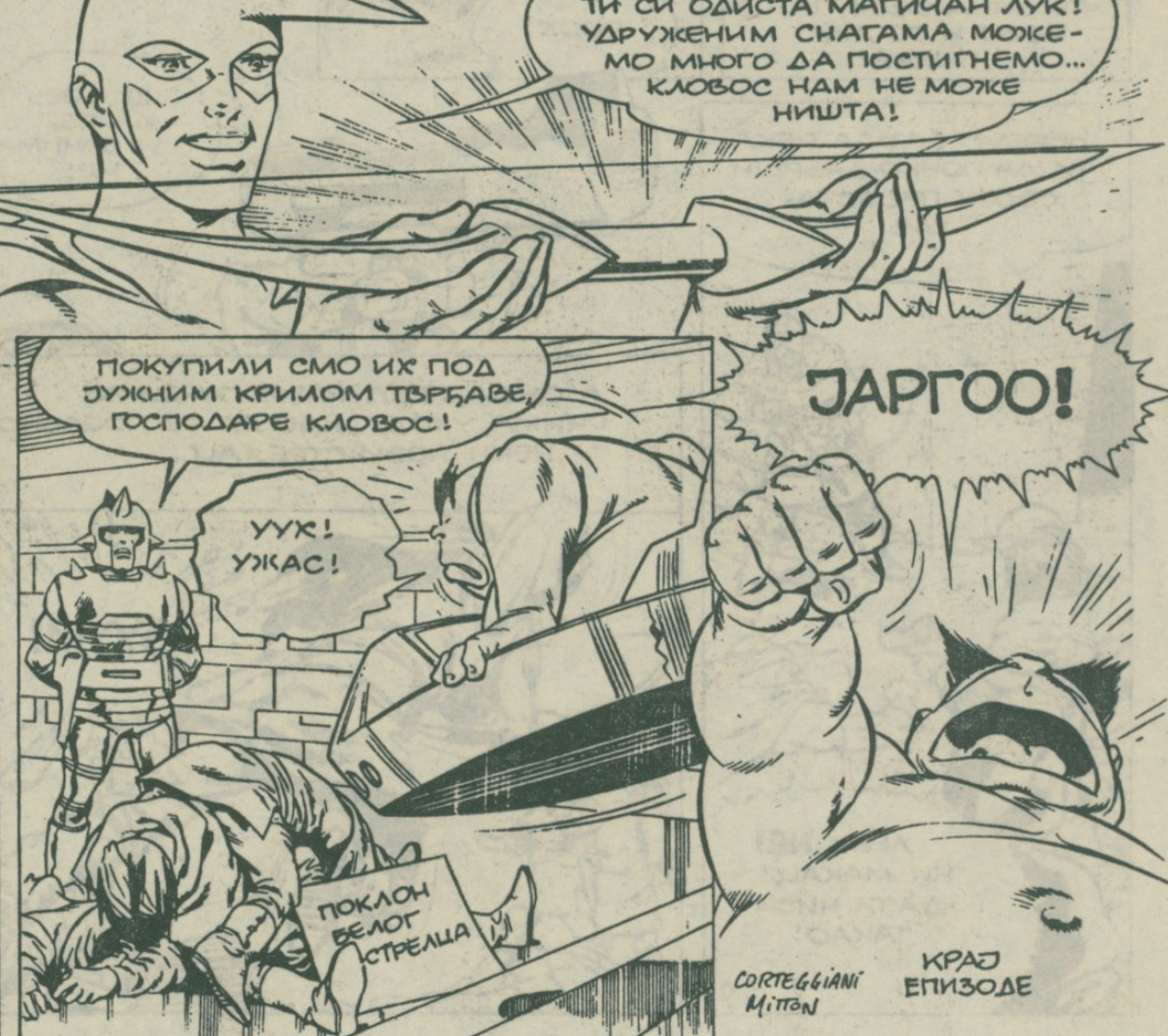
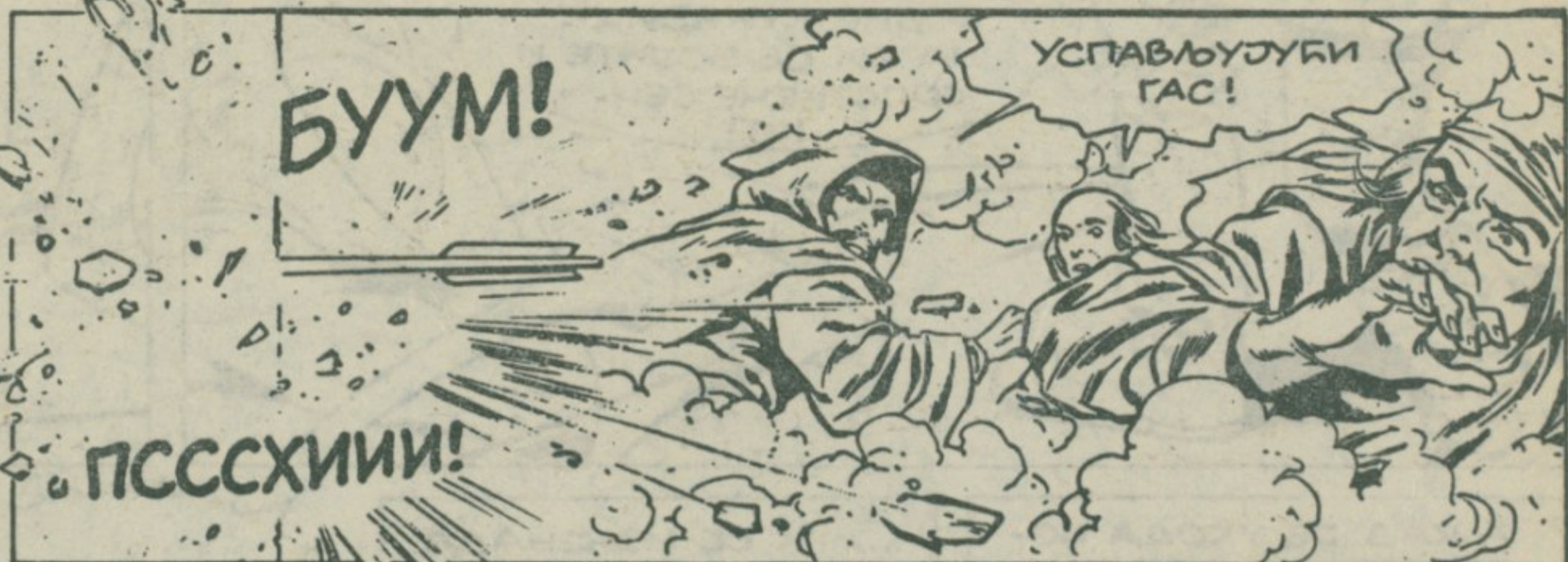

ПРАТИМ ГА!
КРЕНУО ЈЕ КА СКЛА-
ДИШНИМ ЗГРАДАМА...
НИЈЕ МЕ ПРИМЕТНО...

ТАЛИЧНИ ТОМ ЗАПАДЊАЧКО ГОСТОПРИМСТВО

ТАЛИЧНИ ТОМ ЈЕ, У СВОМ ПОЗНАТОМ СТИЛУ, СРЕДИО ИНДИЈАНЦЕ КОЈИ СУ НАПАЛИ ЈЕДНУ ФАРМУ...

УЗУ-ТРУ...

ХВАЛА ВАМ, ТОМЕ! САМО СТЕ ВИ МОГЛИ ДА НАС ОДБРАНИТЕ ОД ОВИХ НЕСНОСНИХ ИНДИЈАНАЦА!

АМА, НИЈЕ ТО НИШТА...

У ПОДНЕ...

УХВАТИО САМ ГА КАКО ПУАЧКА БАНКУ, ШЕРИФЕ!

ПА ТО ЈЕ ПОЈЗОН КИД, УБИЦА! АЛАМТИ ВЕРА, ТАЛИЧНИ!

ПОСЛЕ ПОДНЕ...

ДА НИЈЕ БИЛО ВАС, ТОМЕ, ЦЕО ПУК БИ НАЛЕТЕО НА ЗАСЕДУ!

МОЛИМ, МОЛИМ...

УВЕЧЕ...

НЕ УЛАЗИ У ВОДУ ТРИ САТА НАКОН ИСПАШЕ, КАЖЕ МОЈ ВЕТЕРИНАР!

НЕМАМО ВРЕМЕНА ДА ИДЕМО ДО МОСТА, МУЉО!

А КАД ЈЕ ПАЛА НОК...

НЕ ЗНАМ ЗАШТО, АЛИ НЕШТО САМ УМОРАН... ДА МИ ЈЕ ЈЕДАН УДОБАН КРЕВЕТ!

ГЛЕ, ФАРМА! ИСКОРИСТИКЕМО ДОБРО СТАРО ЗАПАДЊАЧКО ГОСТОПРИМСТВО!

КАО, "МИ" КЕМО ИСКОРИСТИТИ! ЗА МЕНЕ СЕ ВЕК ЗНА ДА КУ СПАВАТИ ПОД ВЕДРИМ НЕБОМ!

КУЦ!
КУЦ!
КУЦ!

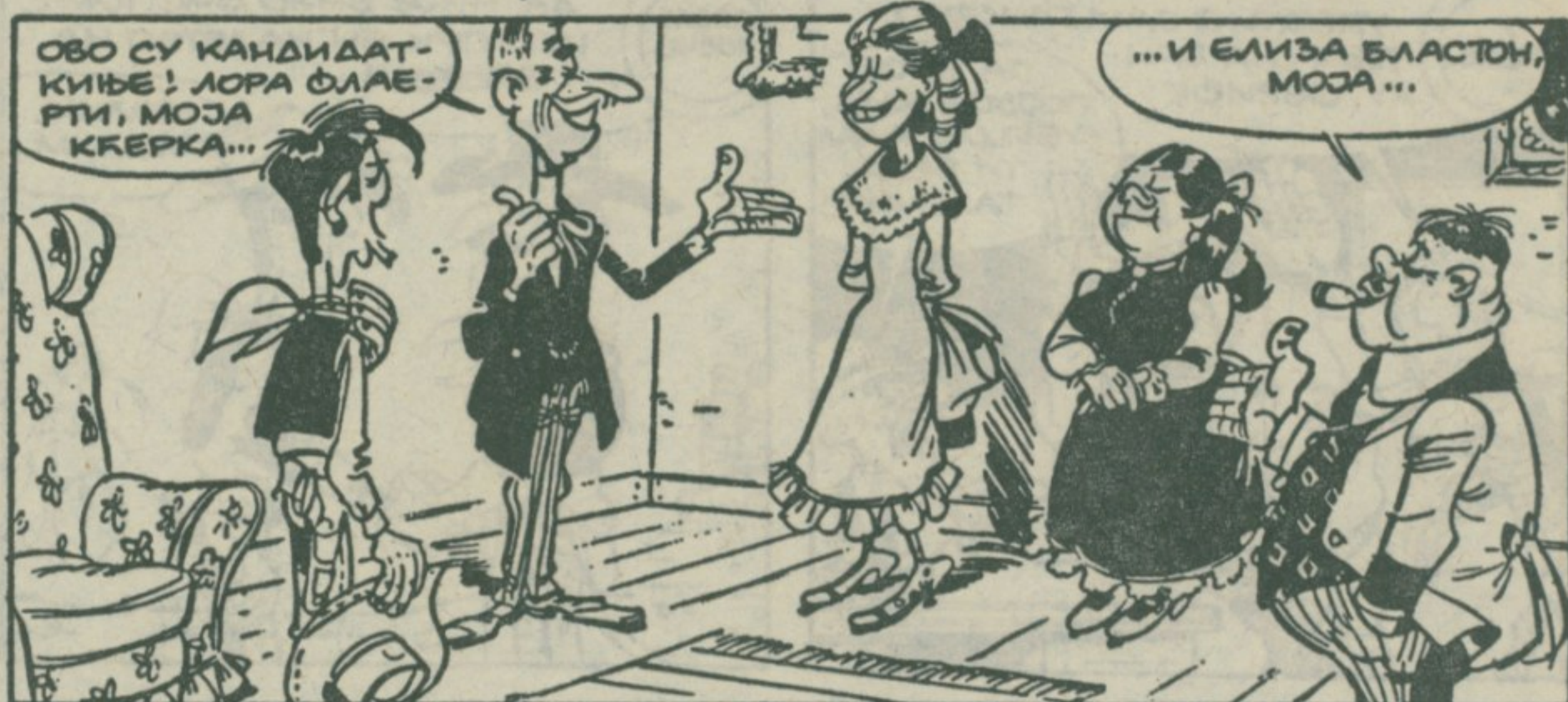

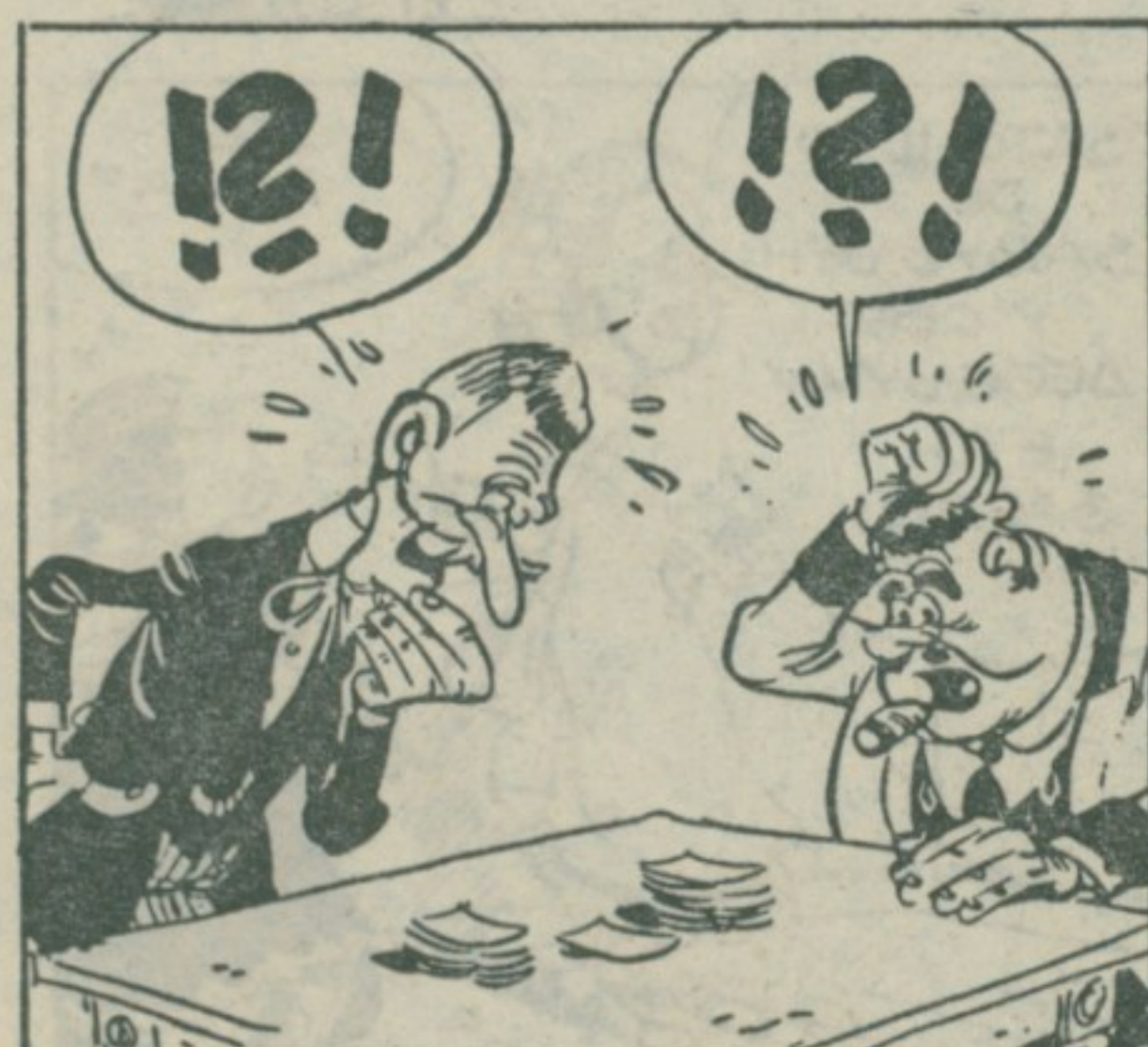
ИЗВИНИТЕ, ЈА САМ УСАМЉЕН КАУБОЈ, ДАЛЕКО ОД ДОМА СВОГ, И...

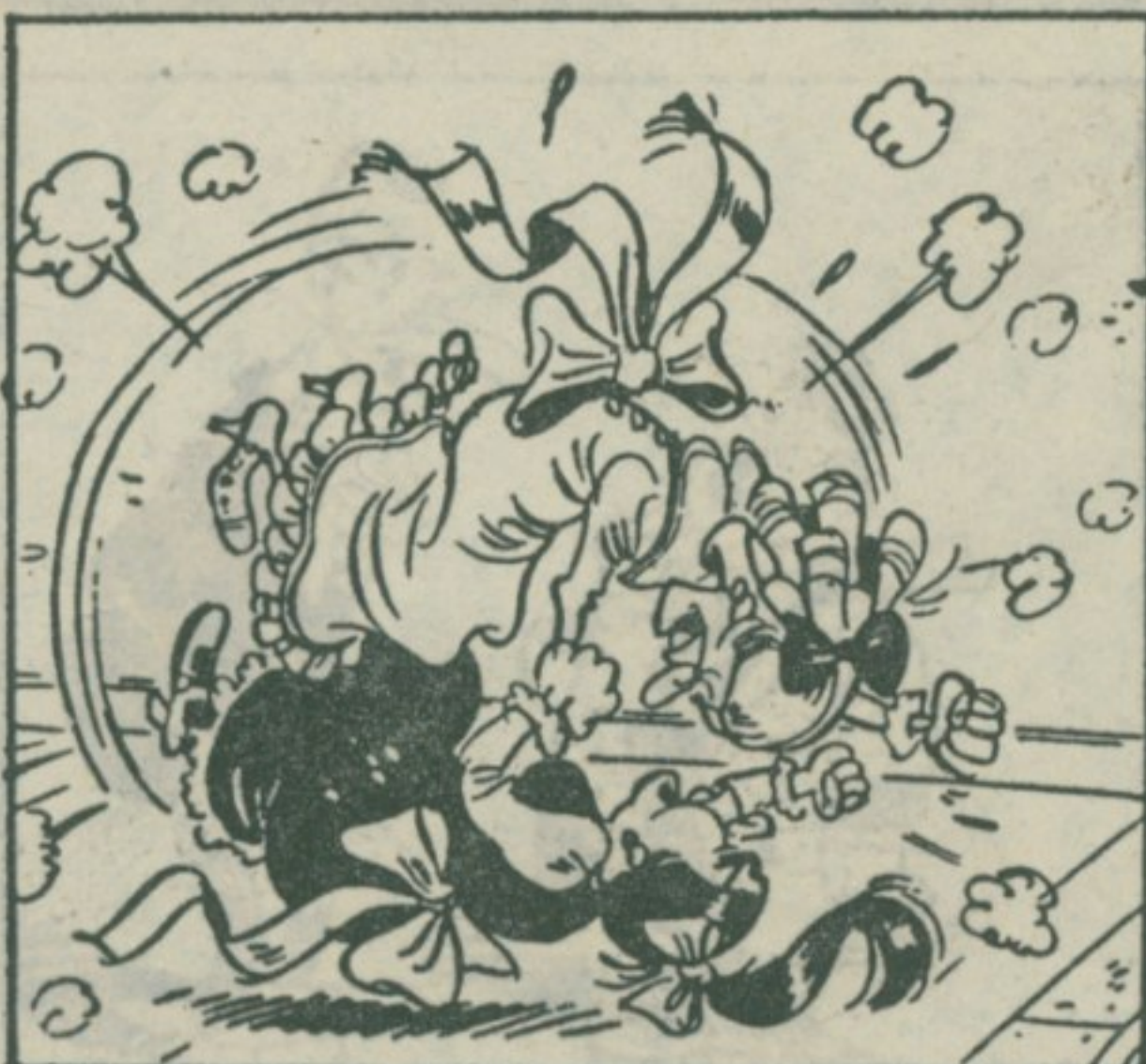
УБИТЕ, УБИТЕ! САМО ВАС НЕБО ШАЉЕ!

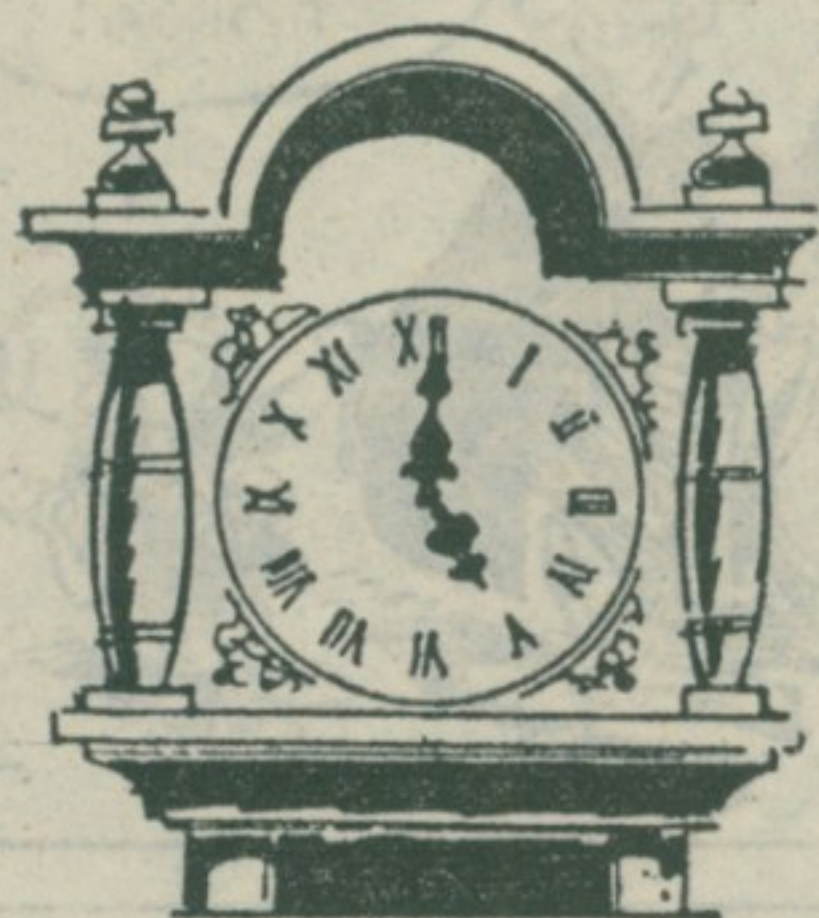
НЕБО?!

ДОННГ...
ДОННГ...
ДОННГ...
ДОННГ...
ДОННГ...

АСТЕРИКСА И
ОБЕЛИКСА
ЗАЛЕПИТЕ НА
КАРТОН И
ИСЕЦИТЕ

ПА НЕКА МИ
НЕКО КАЖЕ
ДА НИСАМ
РОБЕН ЗА
МАНЕКЕНА!

КАКВА
ФИГУ-
РА!

малък кутлак

ОДЕЛА
НЕ ТРЕБА ДА
ЛЕПИТЕ НА КАРТОН,
САМО ИХ ИСЕЦИТЕ

ЈАКНА

МОДЕРНА
ПИЦАМА

СМОКИНГ

ЈАКНА
С КРЗНОМ

ПИЦАМА

АСТЕРИКСОВО
СВЕЧАНО
ОДЕЛО

АСТЕРИКС И ОБЕЛИКС

BODY LINE – кућно вратило за права леђа, витак струк и мањи стомак, коригује лоше држање тела тако што леђа остају права уз врата док одижемо ноге од тла и својом сопственом тежином правилно истежемо кичмени стуб. Ове корективне вежбе лекари препоручују деци а и одраслима који имају лоше држање. Да ли вам је потребно кућно вратило одлучите сами или консултујте лекара. Монтира се по упутству на врата без стакла за 3 секунде, тако што се горња шипка пребаци преко врата (или испод) и врата се затворе. **ЦЕНА: 140,00 дин.**

NOVO

**5 МИНУТА
ДНЕВНО
ЗА ЛЕПОТУ
И ЗДРАВЉЕ**

BODY ROLLER – јесте једноставна справа за скидање стомака, сувишних килограма, стицање кондиције и јачање мишића. То је једна од ретких справа која наизменично укључује све мишиће трбушног зида, руке, ноге и леђа. Већ после првог покушаја увиђате да је то права справа за скидање стомака и учвршћивање трбушног зида, тако да добијате праву мотивацију за даље вежбање. Користе га деца, рекреативци, спортисти а и жене после порођаја. Вежбајте по упутству. Успех неће изостати. **ЦЕНА: 105,00 дин.**

BODY BAND – тегови у облику наруквица испуњени су ситном сачмом, сашивени од мекане вештачке коже имају по целој дужини чичак траку, тако да могу да се ставе и на руке и на ноге без обзира на обим руке или ноге. Спајањем 3-4 наруквице добијамо појас за оптерећење, а кад се тај појас пребаци преко рамена замењује прслук. Body Band наруквице користе спортисти, рекреативци као и центри за рехабилитацију. Њима се постиже јачање мишића, обликовање тела и скидање сувишних килограма. Уз наруквице се добија упутство са 3 групе по 10 вежби названих **НОВА ГИМНАСТИКА**, које су саставили познати стручњаци. Производе се у тежинама од 0,5 кг и 1 кг. **ЦЕНА** за пар наруквица од 0,5 кг **70,00 дин.**, од 1 кг **126,00 дин.**

Ако наручујете комплет справа, цена је нижа 10%.

Гаранција за све справе је 12 месеци.

Наручивање путем наруџбенице или на телефоне: 011/105-168, 106-662 и 615-267 од 0 до 24 сата и суботом и недељом. Плаћање поузећем уз трошкове поштарине.

НАРУЏБЕНИЦА

ком. **BODY LINE** – 140 дин.

ком. **BODY ROLLER** – 105 дин.

ком. **BODY BAND** – по 0,5 кг 70 дин.

ком. **BODY BAND** – по 1 кг 126 дин.

Име и презиме _____

Адреса _____

Телефон _____ лична карта _____

ЛИНЕ ПЛАСТ, Погон Земун, Максима Горког 79. 11080 ЗЕМУН.

Несташни
гени
генијалаца

КО ЋЕ

Ајнштајн,
снимљен
у Принстону
1950.

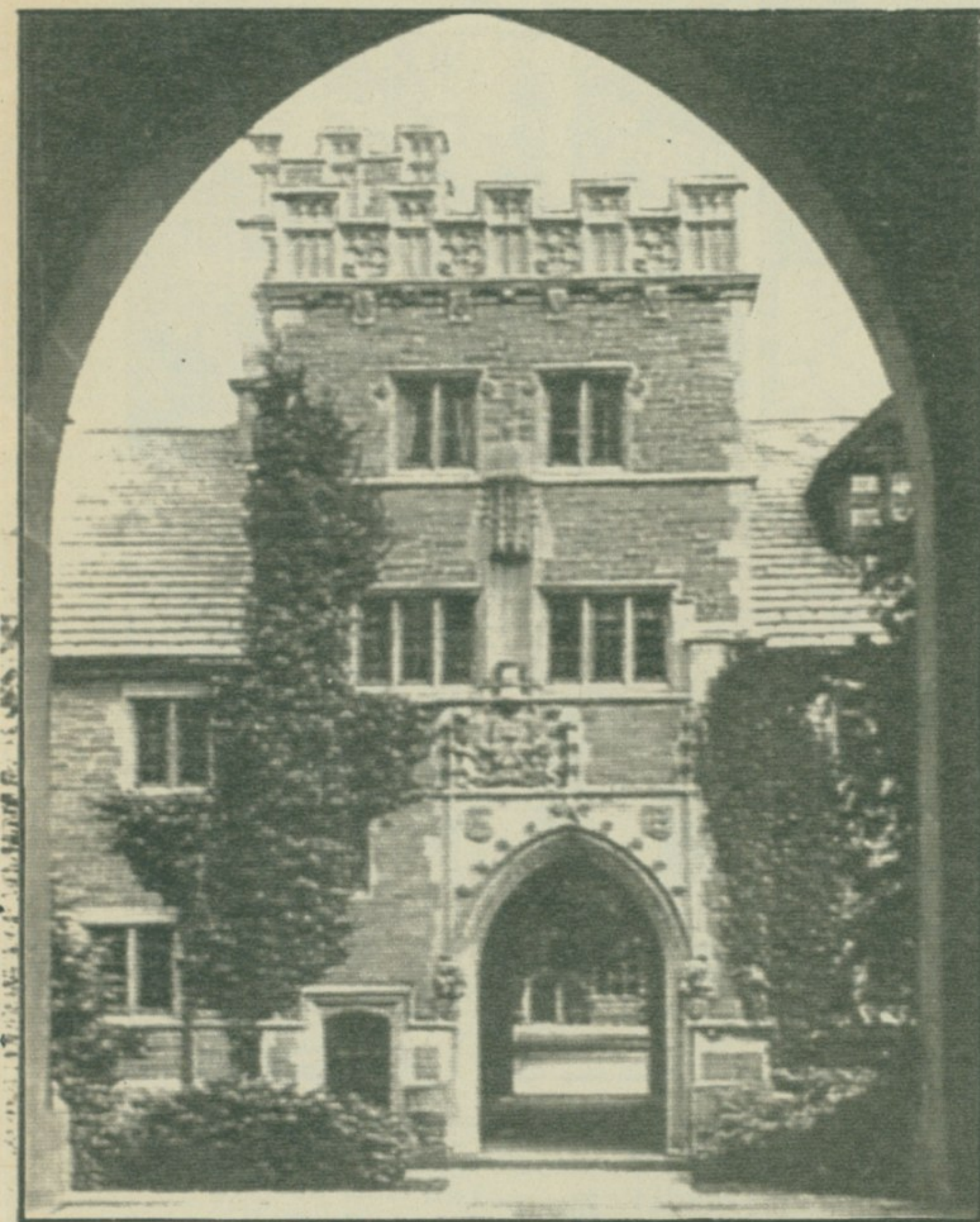
Шта се мота по генијалној глави? Свакако нешто нарочито, неки враг посебне врсте. Како му ући у траг, питање је које мори многе људе, па тако и америчког филозофа Еда Рејсиса који је одговор покушао да нађе у „храму људске мисли“ – Институту високе науке у Принстону. Та

установа тик уз не мање чувени Универзитет Принстон јединствена је у свету: ту су „запослени“ искључиво генији. На пример, када би кандидати за улазак у Институт испуњавали упитник, једино питање у њему могло би да гласи:

„Да ли сте већ нобеловац или сте још кандидат?“

НАСЛЕДИТИ АЈНШТАЈНОВУ КАНЦЕЛАРИЈУ ?

**Амерички филозоф Ед Рејс про-
чепркао је по животима највећих
умова не би ли проникао у сушти-
ну генијалности. Али, учинио је то
„на мала врата”: занимале су га
само свакодневне ситнице...**

Овако изгледа
улаз у чувену
установу

Значи, становници ове савремене „куле од слоноваче” су врхунски научници било које области. Сам Институт је настао на прилично необичан начин.

Догодило се то захваљујући брачном пару Бамбергер, Каролини и Лују, који је уочи чувеног великог слома 1929.

године „нађушио” да ће се то и догодити, па је на време продао свој ланац робних кућа. Пошто су за њих добили 25 милиона ондашњих долара, који би данас вредели две и по милијарде у истој валути,

пожелели су још само то да замашну суму спасу од пореза. Дакле, треба сазидати неку добротворну установу... Никао је Институт, године 1930. Бамбергерови су и даље поступали крајње мудро: повукли су се „иза сцене” поверивши управљање Абрахаму Флекснеру, човеку који је смислио како да из проверених и доказаних генија извуче још више од тога.

Плата од милион долара

Институт је замишљен као уточиште за великане природних и друштвених наука у којем би они били поштеђени свих напора око: држања предавања и испита на факултетима, рада у већима и саветима универзитета, па чак и објављивања радова. Тачније, овде су генијалци ослобођени буквално свих обавеза. Довољно је што постоје. Да, примају и плату од милион долара годишње! Питате се — за шта? Па, за нешто што ће им **можда** пасти на ум ослобођен свих брига.

У шездесет година колико постоји Институт показало се да генијалци и кад ништа не раде ипак раде свој посао, то јест, управо су овде зачета сва најпознатија открића данашњице, од хидрогенске бомбе до вештачке интелигенције.

Сада долазимо на питање из поднасловa, а тако се зове Рејсова књига. У њој је он сабрао све оно чега нема у њиховим (енциклопедијским) биографијама: какав је био приватни живот бивших научничких звезда и какав је онај данашњих, сакупљао је ситнице, анегдоте па и трачеве, али све у једном једином циљу, да одговори на већ поменуто питање: „шта је то по чему су они нарочити?”

Па ево и неких открића из књиге. Ако из њих схватите у чему је ствар са генима генијалаца, утолико боље.

Рецимо, Ајнштајн. Канцеларију из наслова „наследио” је од Флекснера, када је постао други по реду управник Института. Успео је то 1939. године, пошто је и раније улагао

силне напоре да преотме то место. Флекснер је просто излуђивао творца теорије релативности, човек му је, другим речима, ужасно ишао на живце. Једном приликом догодило се да је Ајнштајну стигао позив за пријем у Белој кући. Али, пошта долази на сто управнику, дакле, Флекснеру.

Смрт од глади и пас у трпезарији

А управник, у силној бризи да Ајнштајну ништа и нико не досађује, задржао је позив у фиоци. Но, како се све сазна, Ајнштајн је чуо за несугђени му пријем и „полудео”. Напакостио је Флекснеру тако што је нагло почео да пише силна писма, а као своју адресу наводио:

„Алберт Ајнштајн, Концентрациони логор Принстон”

И ово се приписивало Ајнштајновој пословичној екстраваганцији.

Други геније, филозоф Карл Гедел, имао је особину да сумња у све, свакога и свашта. Наравно и у лекаре, још прецизније — у хирурга који је требало да му оперише простату и тако се није ни оперисао. Треба ли, уопште, наглашавати колико је тек Гедел сумњао у куваре уопште, а посебно у оног запосленог у Институту? Зато је одбијао храну јер више је волео да умре од глади, како је образлагао. И умро је! (Од глади!!!!)

Џон Фон Нојман, отац модерне роботике, био је сушта супротност Геделу: отворен, увек весео, духовит, друштвен. Неки његови вицеви ушли су чак у масовну употребу, па и у филмове, као кад га је колега упитао:

— Да ли увек пса вучеш и у трпезарију?

А Нојман је спремно испалио:

— Не, зар то није твој?!

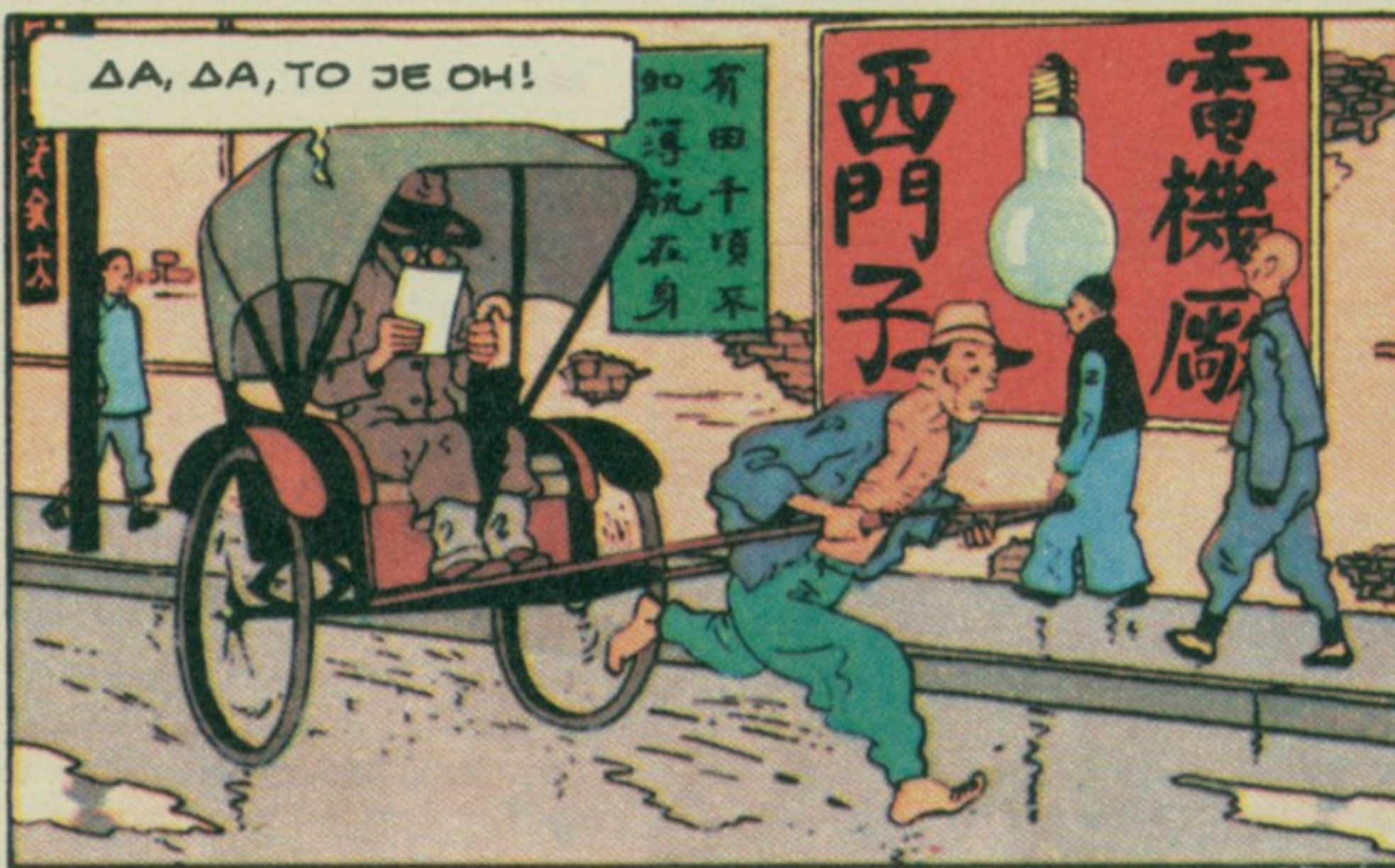
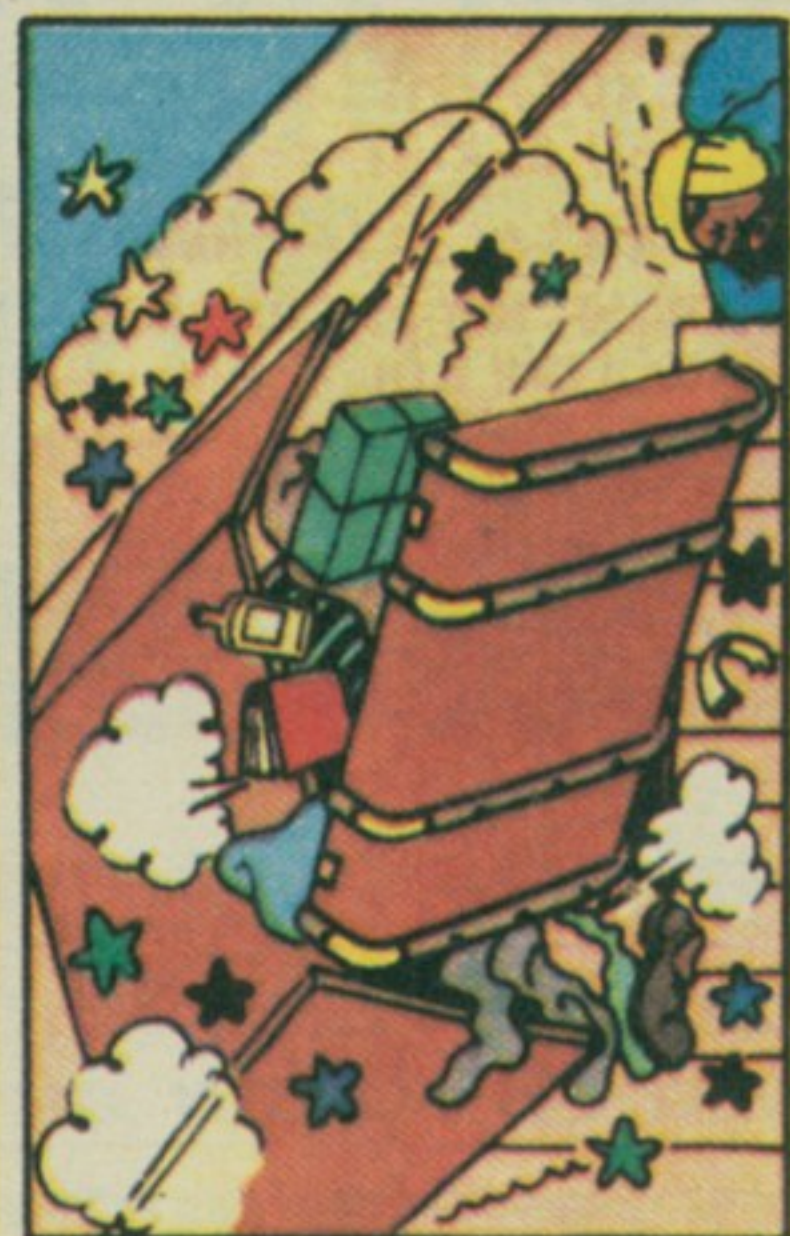
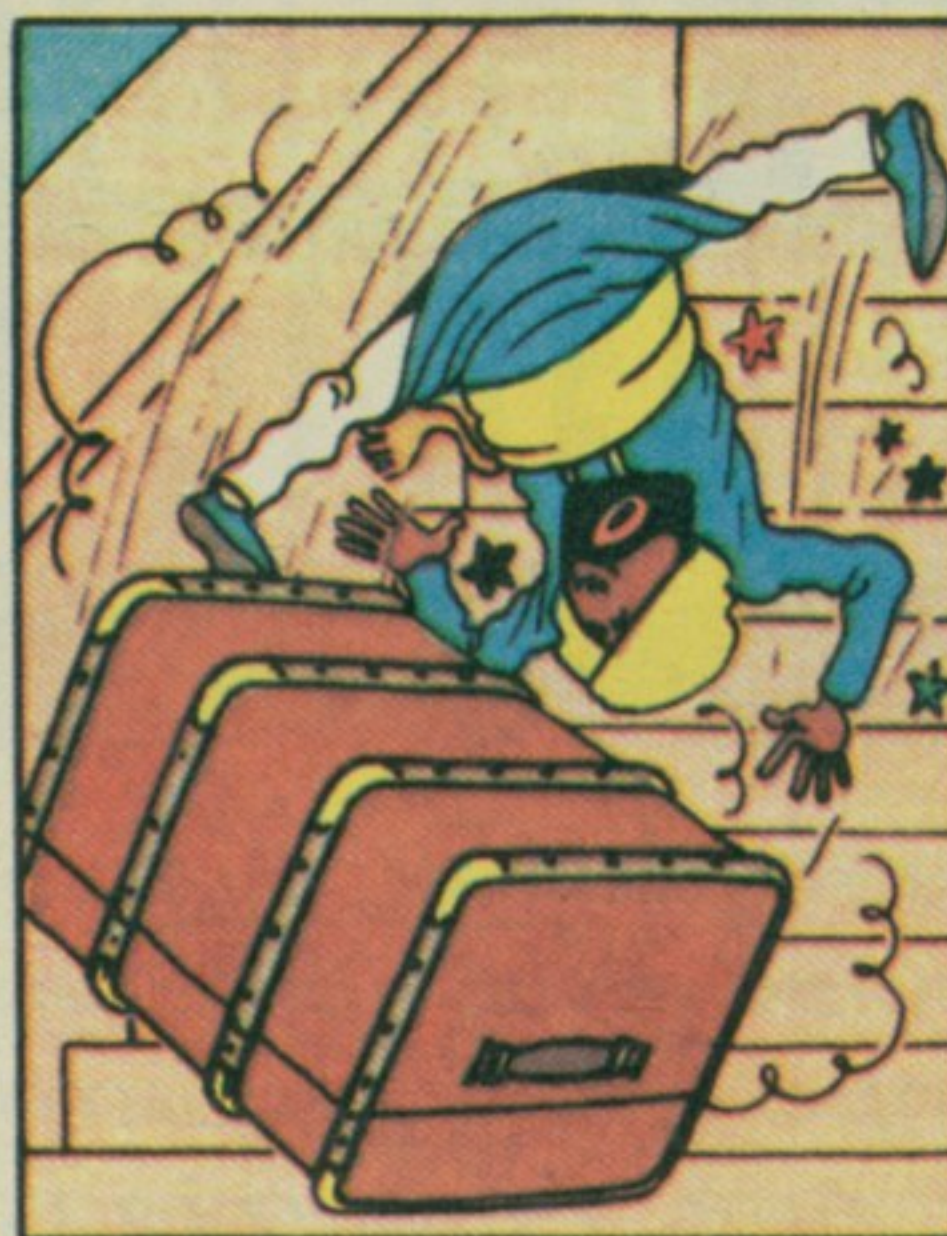
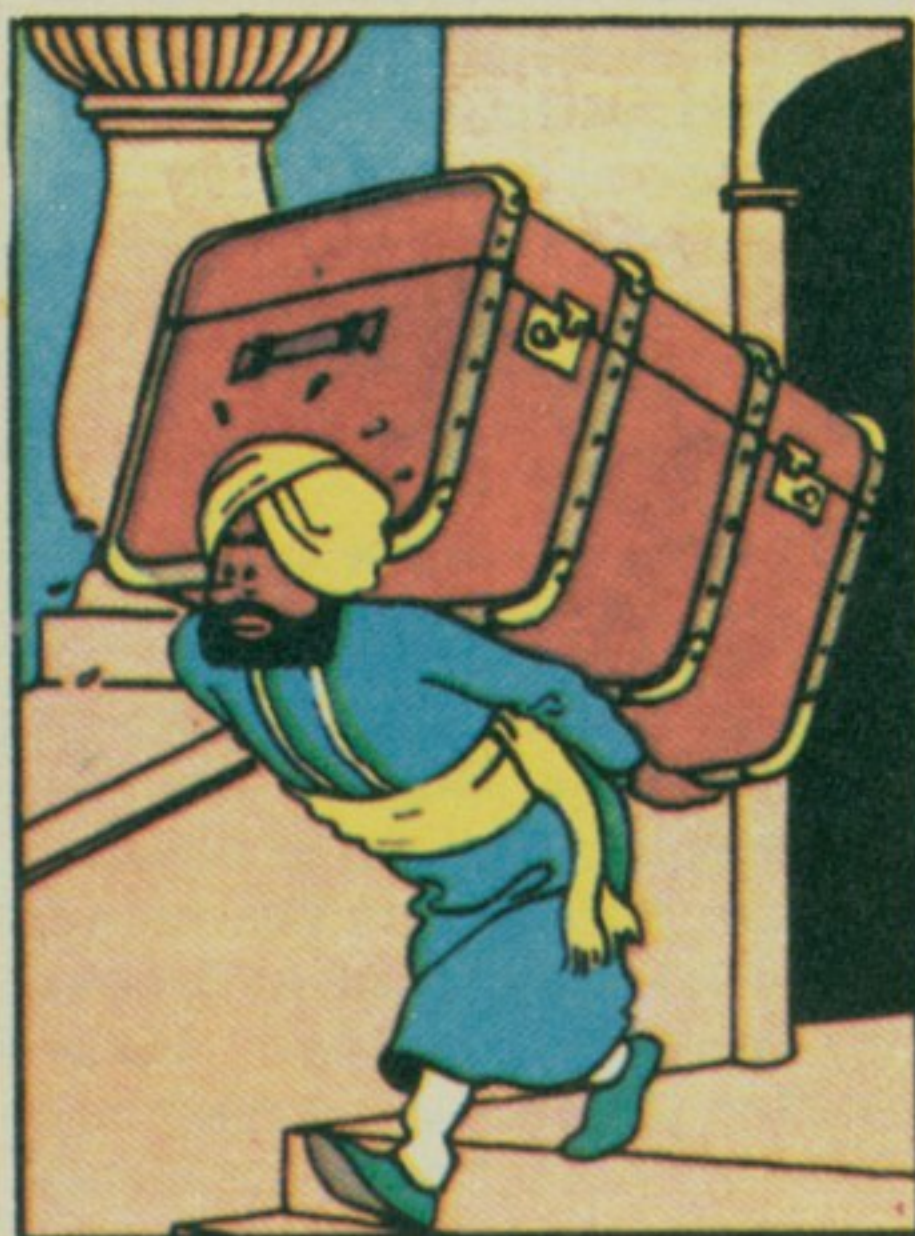
Наравно, пса није било ни на видику, а камоли у трпезарији Института. Али, Нојман је заиста био школски пример расејаног професора.

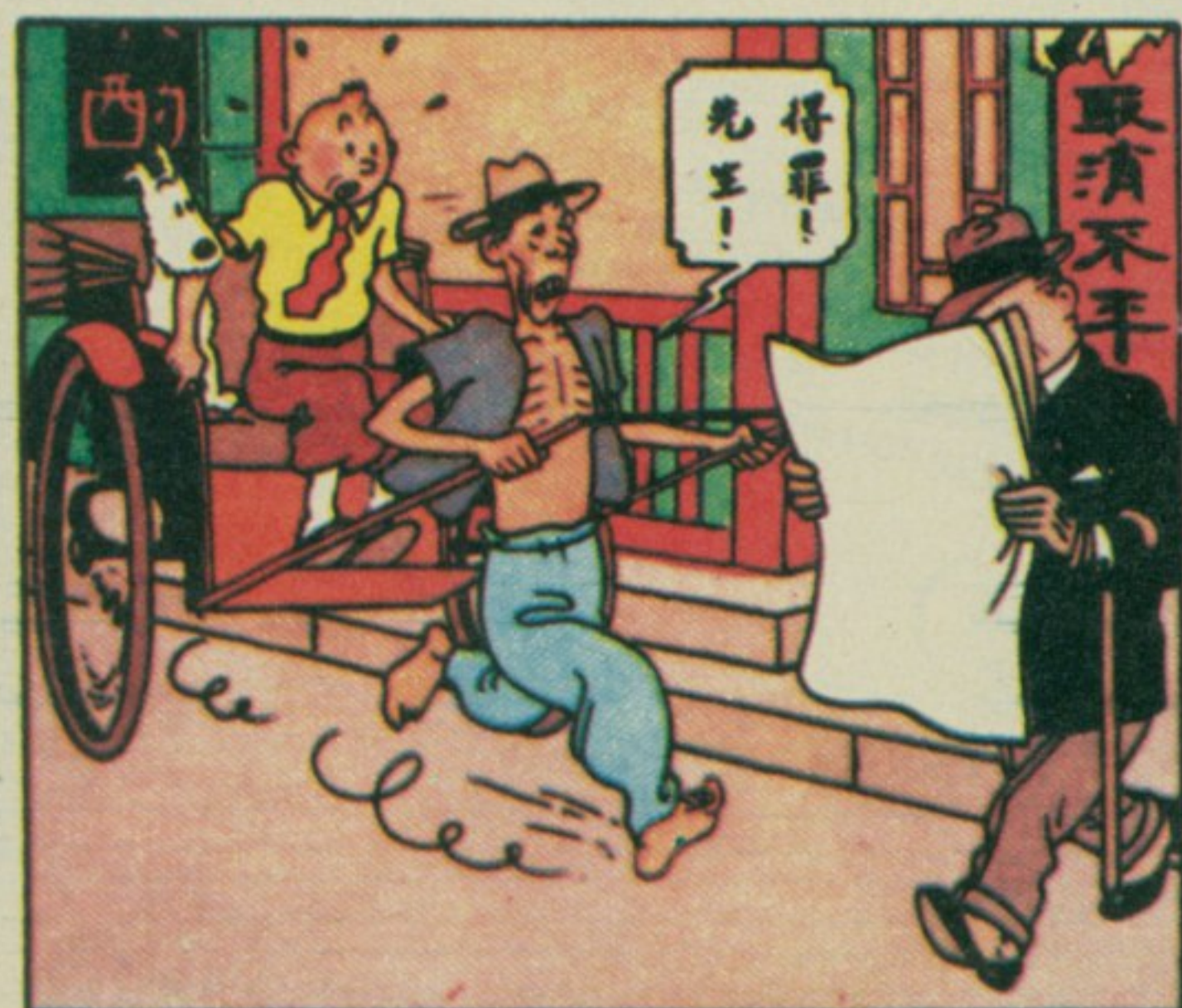
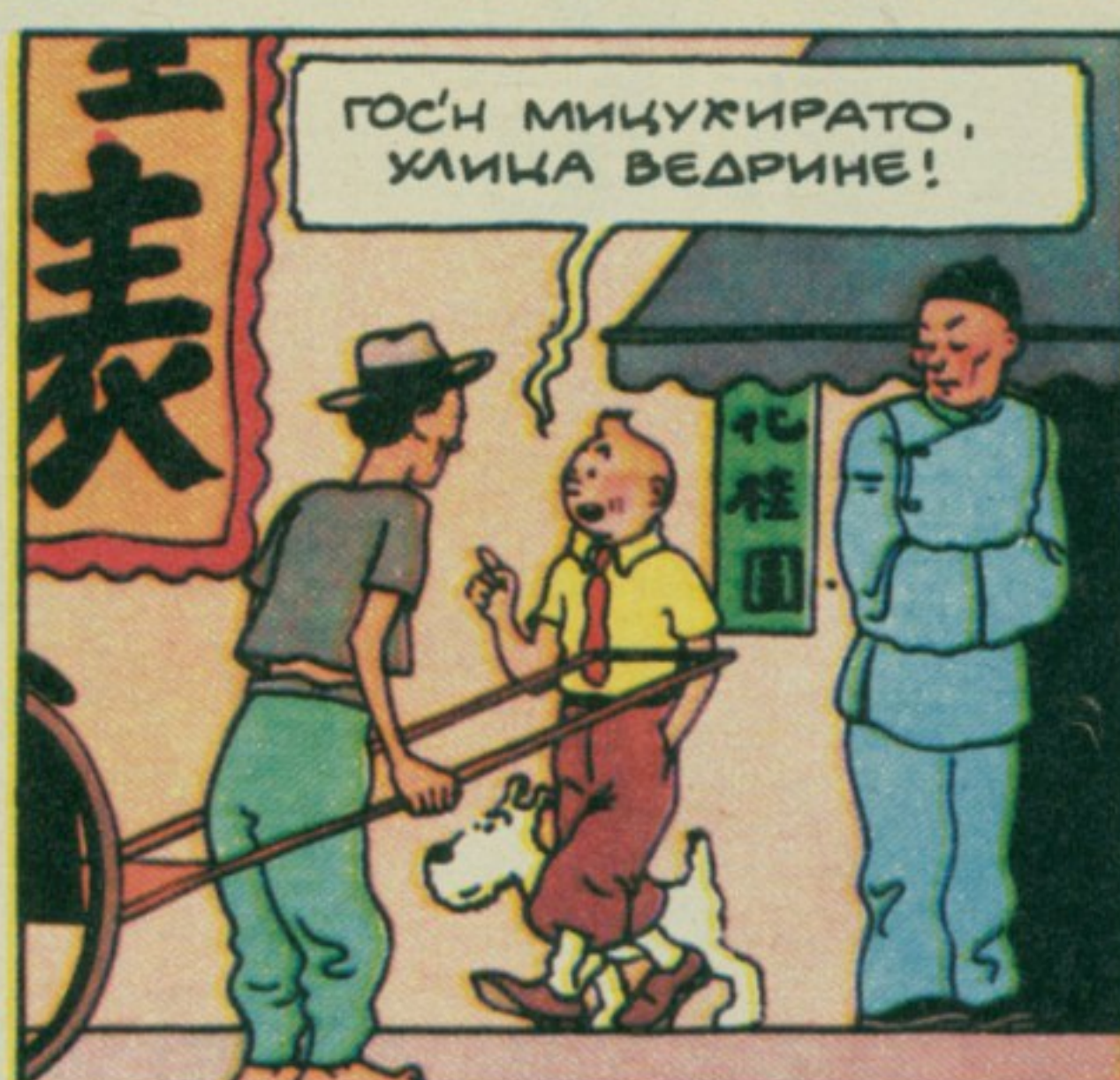
И тако редом... Закључак? Рејс је кроз књигу извукао један, помало горак: бити члан принстонске елите ума више је част него што доноси неки успех. Односно, када се питамо шта генији раде када ништа не раде, Рејс је уместо одговора прештампао следећи цинизам Орсона Велса: „Швајцарска је за пет векова мира успела да произведе само сат са кукавицом”.

Тако и Принстонски институт високе науке. Ах, да! Ајнштајнову канцеларију (још) није нико наследио, и сама је постала „храм” у „храму науке”...

М. К.

ТИНТИН ПЛАВИ ПОТОС

КАРИЈЕРЕ: Кенди Далфер

Када су се њих двоје појавили на MTV програму сви су се питали ко је она. Дејва Стјуарта из групе „Eurythmics” било је лако препознати али је девојка са саксофоном представљала загонетку. Њихов сјајан инструментал „Lily Was Here” врло брзо је постао хит а за Холанђанку Кенди Дал-

фер сви су почели да се распитују. Иако има само 20 година, иза ње је велико искуство. На сцену је изашла са четири године када је певала у џез групи свога оца.

— Мој отац сада предводи први холандски спид метал џез састав — каже Кенди. — Целог живота била сам окру-

ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ

ДЕВОЈКА СА САКСОФОНОМ

жена сјајним музичарима. Свој први џез састав основала је као четрнаестогодишњакиња а моја последња група била је врло популарна у Холандији. Наступали смо пре Мадоне а онда смо добили понуду да будемо предгрупа Принсу на његовим концертима у Холандији. Међутим, ти концерти су отказани у последњи час.

Написала сам Принсу писмо и објаснила му да је много пропустио што нас није чуо. Писмо је, наравно, добио и када је прошле године имао концерт у Амстердаму, позвао ме је да свирам са њим. Затим ме повео у Минеаполис и тамо смо заједно снимали. После сам се појавила и на албуму Џил Џонс, у неким песмама Пати Лабел, а радила сам и на новим стварима групе „Tume”. То су била три месеца тешког рада и заиста велике забаве. Али, да бих могла да се посветим својој музици, одбила сам Принсову понуду да учествујем на његовој турнеји. Заиста сам му захвална за све што је учинио за мене јер ја сам ипак мала девојка из Холандије и није

морао ни да ме примети. У време када је стигла његова понуда „Lily Was Here” је постајала хит, почела сам да радим свој албум и заиста нисам имала времена за његову турнеју. То је штета, међутим, управо Принс ми је увек говорио да је соло каријера важнија од свега. Запањена сам што је песма коју сам снимила са Дејвом Стјуартом постала тако велики хит. Урадили смо га на крају једног напорног дана, и то као од шале. Ова песма ће стићи на прво место топ листе — рекао је Дејв. Само сам се насмејала на то. По његовом мишљењу, сваких пет година појави се један велики инструментални хит и наша песма је снимљена у прави час. То је у ствари музика из холандског филма „The Cashier” који је у Европи имао пуно успеха. Дејв је написао лепу, заводљиву мелодију која се после слушања „залепи” за уши. Али, сада се окрећем другим стварима а деби плоча коју припремам са својом групом биће џез-фанк који је километрима далеко од „Lily Was Here”.

РЕКОРД ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

Стадион Вембли у Лондону једно је од чувених места за рок спектакле. Не треба подсећати да је тамо одржан и „Live Aid” концерт тако да је наступ у том простору изазов за сваку велику групу. Рекорд „Вемблија” за сада држи група „Dire Straits” која је ту одржала 13 концерата, али, по свему судећи, тај успех ће бити надмашен. Принс је најавио да ће овог лета свирати 15 пута а сама арена у међувремену је проширена за још 2000 места. Предвиђено је да концерти буду у стилу Боувије-ве турнеје на којој се свирају највећи хитови у каријери. То ће бити промена у односу на раније наступе Принса на којима је изводио песме са својих најновијих плоча.

Принс —
овог лета на
Вемблију

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ: ПОКРЕНИ МИ СРЦЕ

KICKSTART MY HEART

When I get high
I get high on speed
Top fuel funny cars
A drug for me
My heart, my heart
Kickstart my heart
Always got the cops
Coming after me
Custom built bik doing 103
Ooh, are you ready girls?
Ooh, are you read now?
Kickstart my heart
Give it a start
Kickstart my heart
Hope it never stops
Skydive naked
From an aeroplane
Or a lady with a
Body from outerspace
My heart, my heart
Say I got trouble
Trouble in my eyes
I'm just looking for
Another good time
When we started this band
All we needed, needed was a
laugh
Yeard gone by... I'd say we've
kicked
some ass
When I'm anraged
Or hittin' the stage
Adrenalin rushing
Through my veins
And I'd say we're still kickin'
ass
Ooo, it kicktart my heart
I hoope it never stops
And to think, we did all of
this...
To rock
Kickstart my heart

Текст и музика: Mötley Crüe
Изводе: Mötley Crüe

Када се напалим
Напалим се на брзину
Пун резервоар, откачена
кола

То је моја дрога
Моје срце, моје срце
Покрени ми срце
Пајкани су увек
за мојим петама
Фризирани мотор гази пут
103

Ох, девојке да ли сте
спремне?

Ох, да ли сте спремне сада?
Покрени ми срце
Дај му старт
Покрени ми срце
Надам се да никад неће

Разголићени обрушавамо са
неба

из авиона
Или дама са телом
које припада неком другом
свету

Моје срце, моје срце
Покрени ми срце
Мислиш, имам проблема
Проблема у очима
Ја само тражим неки
нови провод
Када смо кренули са овом
групом

Све што смо тражили,
тражили, био је смех
Године пролазе... и чини ми
се да смо

показали тупацијама
Када сам бесан
Или скачем на бину
Адреналин јури
Мојим венама
И рекао бих, још увек
показујемо тупацијама
Ооо, то покреће моје срце
Надам се да никад неће

А кад размислим, све то
стати
смо урадили

За рок
Покрени ми срце

РАДИО-НОСТАЛГИЈА

Џими
Хендрикс

Захваљујући филмовима који се баве педесетим и шездесетим годинама, поново објављеним плочама (најчешће у облику компакт диска), али и општој клими, све је веће занимање за стару музику. Тако су америчке радио-станице одлучиле да на необичан начин обележе 30. мај, такозвани Меморијални дан. У Лос Анђелесу ће бити емитована дванаесточасовна емисија под називом „It's On-

ly Rock'n'roll" (То је само рокенрол) у којој ће се чути најбоље рок песме икада направљене. Емисија „Godtime Gold", посвећена музици од 1955. до 1970. године, такође ће трајати 12 часова. ABC Radio-Network прославиће празник емисијом „Long Live Rock: A Memorial Tribute Day", у њој ће бити емитовани ретки интервјуи са Џенис Џоплин и Џимијем Хендриксом.

НАРУЏБЕНИЦА

НАРУЧУЈЕМ _____ ком. ЛУСТЕРА ЗА ДЕЧЈЕ СОБЕ по појединачној цени од 150 динара.

Име и презиме

Поштански број и место

Улица и број

Наручени производ платићу поштару приликом преузимања као и поштанске трошкове

НАРУЏБЕНИЦЕ СЛАТИ НА АДРЕСУ: „PLASTICPRINT", Таковска 72, П. фах 43, 32300 Горњи Милановац

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Ја сам као фалсификована новчаница. Пола од онога што се види је прилично добра репродукција а друга половина је превара."

Шер

 at club

конкурс за хит мачку

.....

Нацртајте своју хит мачку
и пошаљите је на конкурс који Cat club
расписује за сву школску децу!

.....

Cat club колекцију коју сада носите креирали смо
за вас пратећи светске трендове у дизајну. Сада
будите и ви креатори нове Cat club колекције
коју ћемо лансирати за школску 91/92 год.

.....

Три најбоље мачке носиће се у Cat club колекцији идуће године,
а најбољи аутори добиће:

I награду у износу од 5.000 динара,
II и III награду — 7 дана летовања са пратиоцем на Шолти,
и још 20 награда — школских торби Cat club,
којима ћемо уједно откупити њихова ауторска права.

.....

Аутори првих 1000 цртежа који стигну на Cat Club
конкурс, као моје колеге и сарадници, добиће беџ CAT CLUB DESIGNER. Сви
награђени радови биће представљени на изложбама, и штампаће се на огласу
са резултатима Cat Club конкурса.

.....

Хит мачке пошаљите на адресу:
Комбинат „Југопластика“, Маркетинг, 58000 Сплит. Конкурс траје до краја
школске године, а резултате ћемо објавити пред почетак следеће школске године.

Уређује
др Зоран Живковић

Реј Бредбери

ВЕТАР

У шест и тридесет изненада зазвони телефон. Децембарско вече се спустило. Томсон подиже слушалицу.

– Слушам.
– Херб?
– А, то си ти, Алине!
– Је ли ти жена код куће?
– Јесте, а зашто питаш?
– Желео бих да дођеш вечерас код мене...

– Имаћемо госте.
– Хтео бих да ноћаш код мене.

– Дошао бих радо, али схвати да би ме жена и познаници убили. А шта се десило? Опет тај ветар?

– Да, опет ветар – одговори после кратког колебања глас из слушалице.

– Али ноћ је ведро и мирна. Ветар се једва осећа.

– Довољан је и такав. Допире до мојих прозора и њише завесе. Тек да ми се покаже.

– А зашто ти не би дошао код нас? – упита Херб Томсон.

– Већ је касно за то. Може да ме шчепа уз пут. То је ђаволски далеко. Немам смелости да прећем тих педесетак километара. У сваком случају, хвала ти.

– Узми прашак за спавање.

– Стајао сам на вратима преко један сат, Хербе. Видео сам како се отима на западу. Тамо је било мало облака и нагло почеше да се растурају. Тако се откинуо ветар!

– Узми прашак и позови ме кад год зажелиш. Чак и у позним часовима.

– Добро, али бих ипак волео да си крај мене мада не бих желео да ти се нешто деси, ти си мој најбољи пријатељ. Можда ће бити боље да се и сам томе одупрем. Извини што сам те узнемирио.

– Којешта! А зашто си ми онда пријатељ? Кажем ти шта треба да радиш. Седи и пиши мало. Заборавићеш и Хималаје, Долину ветрова и то своје предубеђење о олујама и ураганима.

– У праву си. Можда ће то би-

ти најбоље. Хвала што ми дозвољаваш да те овако узнемиравам.

Херб Томсон одложи слушалицу.

– Је л' то био Алин? – упита његова жена.

Климну главом у знак одговора.

– Он и ти његови урагани који дувају по планинама, по долинама, ти урагани топли и хладни – рече.

– Преживео је тешке дане на Хималајима за време рата – одговори Херб Томсон.

– Ваљда не верујеш у његове приче о тој долини?

– У тој долини било је свега и свачега – кише, града, ветра. Алин ми је то причао можда сто пута. Нема шта, зна добро да прича. Онда се попео врло високо. Облаци и све остало... Котлина којом одјекују гласови... Као да дува неколико ветрова

одједном а не само један. Ветрови из целог света. Тако је о томе причао Алин...

Опет зазвони телефон.

– Не дижи слушалицу – рече му жена.

Седели су а телефон је зврјао, зврјао девет пута. Најзад је умукнуо. Вечерали су. У кухињи је дашак ветра лагано љуљао завесу на одшкринutom прозору.

Телефон опет зазвони.

– Морам да му се јавим – прогунђа подижући слушалицу.

– То си ти, Алине?

– Хербе, он је овде. Пробао се! Видео сам како се приближава њишући лишће. Стигао је до врата моје куће и хтео је да упадне унутра, али сам му их треснуо пред носом.

Томсон ништа не одговори. Није могао да смисли никакав одговор. Жена га је посматрала стојећи на вратима која воде у ходник.

– Дакле, то је стварно занимљиво – рече најзад.

– Он кружи око куће, Хербе. Не могу да се макнем одавде. Ништа не могу да учиним. Али, бар сам га на време спазио. Учинило му се да ме већ има у рукама и онда, када је хтео да ме шчепа, треснуо сам вратима. Био сам спреман за тај сусрет, припремао сам се недељама.

– Ма немој? Причај ми о томе нешто, Алине, стара момчино! – рече Херб Томсон уморно одмићући слушалицу од ува.

– Почео сам пре шест недеља... Мислио сам да сам га већ победио, да се предао, да је дошао крај прогањању и да неће више покушавати да ме ухвати. Али, он је чекао повољну прилику. Пре шест недеља чуо сам како се смејао и нешто шапутао шуњајући се око моје куће. То је трајало можда један сат, не дуже. Није био много јак. Морао је да се повуче.

Томсон климну главом.

– Уживам да слушам то. Збиља, мило ми је да те слушам. Жена је буљила у њега.

– Вратио се наредне ноћи. Трескао је прозорским капцима, разносио искре из димњака. Долазио је тако пет ноћи узастопце, сваки пут све јачи. Када сам отварао предња врата, улазио је у кућу и покушавао да ме извуче напоље, али није био довољно јак. Сада јесте. Облеће око куће, хуче на крову. Ломи дрвеће.

– То је доста чудно, овде се не осећа ветар, Алине.

– Наравно да га не осећаш, њему није стало до тебе, већ само до мене. То је убица, Хербе, највећи, најпроклетији, праисконски убица који је икада ловио жртве. То је најбољи ловачки пас који покушава да ме наљуши и ухвати. Увлачи свој циновски нос у кућу, њуши, а када ме осети у салону, усмерава тамо своју снагу. Када сам у кухињи, он опет иде за мном. Сада проба да се провуче кроз прозоре, али сам их затворио чврсто, променио сам шарке и кваке.

Кућа је доста јака. Стара је, али солидно грађена. Све сијалице су упаљене. Ветар ме прати из собе у собу гледајући кроз све прозоре... Ох!

– Шта ти се десило?

– Баш сада ломи предња врата!

– Како би било да проведеш ноћ код мене, Алине?

– Не могу. Не могу да изиђем из куће. Више ништа не може да се уради. Добро познајем тај ветар! Боже драги, како је он јак и вешт, малочас хтедох да запалим цигарету и промаја ми угаси шибицу. Ветар ужива да ме мучи и то траје целу ноћ. Сада се игра с једном мојом књигом путописа која лежи на столу у библиотеци. Када би само могао да видиш! Тамо је увод. Сећаш ли се увода за моју књигу о Тибету, Хербе? Посветио сам је погинулима у ураганима.

– Да, сећам се.

– Сијалице су се угасиле! Ветар је покидао жице. Да ли си још тамо, Хербе?

– Да, слушам те.

– Сада су, вероватно, на реду телефонске жице. Ох, то је права

забава – ја и ветар. Кажем ти. Тренутак, причекај... Ево ме опет, већ сам ту – рече глас из слушалице.

– Направила се мала пукотина испод врата и запушио сам је ватом да ми не зебу ноге. Уосталом, мило ми је што ниси дошао, Хербе, не бих желео да се и ти увалиш у ову невољу. Сада је он разбио један прозор у соби. Ушао је у кућу. Руши слике са зидова. Чујеш ли?

Херб Томсон поче да послуша. Кроз слушалицу је допирало дивље урликање, звиждање и ломљава. Алин покуша да надвече те шуме:

– Чујеш ли?

Херб Томсон прогута пљувачку.

– Чујем.

– Хоће да ме ухвати живог, Хербе. Он не жели да сруши целу кућу једним снажним махом јер би ме то убило. Он хоће живог да ме извуче. Он хоће оно што је у мени. Моје мисли, мој мозак. Хоће моју снагу, моје знање. Хоће мој интелект. То је велики талас ветрова из целог света. Онај исти ветар који је

пре годину дана опустошио Целебес, онај исти памперо који је харао по Аргентини, онај тајфун који се хранио жртвама на Хавајима, ураган који је савнио афричке обале овог пролећа. То је део свих олуја којима сам измакао. Он ме отерао с Хималаја – из Долине ветрова где планира сва своја пустошења, јурио ме јер ме није трпео као сведока својих недела. Некаква сила одавно му је удахнула живот. Знам где се рађа и где умире. И баш због тога ме он не трпи јер сам написао књигу против њега у којој сам дао упутства како да се уништи. Он жели да ме увуче у своје циновско тело, да ме лиши савести. Хоће да будем на његовој страни.

– Морамо да завршимо, Алине, моја жена... гости су већ стигли. Јави се после једног часа, Алине.

У току једног часа телефон је звонио још три пута, али Херб није дизао слушалицу. Играо је карте с гостима.

Часовник у предсобљу гласно откуца девет и готово истовремено опет зазвони телефон.

– Хербе, тражио сам те неколико пута...

– Нисам могао да подигнем слушалицу. Жена ми је забранила, због гостију...

– Ћаскате, смејете се, играте карте, је л' тако? Колико желим да сам сад с вама и да не знам оно што знам!... Али, ево ме затвореног у кухињи. Предњи зид је срушен, али ја ћу му умаћи. Када попусте кухињска врата, побећи ћу у подрум. У најбољем случају тамо могу да останем до јутра. Мораће да сруши цео овај ђаволски дом да би ме ухватио, а под у подруму веома је солидан. Уосталом, имам лопату и моћи ћу још дубље да се сакријем.

Из слушалице су допирали стравични гласови.

– Шта је то? – упита Томсон.

– То су вапаји десетине хиљада жртава тајфуна, седам хиљада је затрпао циклон. Да ти није досадно? Дугачка листа. То је, у ствари, ветар. Сада већ знаш. У њему почива енергија многих убијених људи. Покупио је њихове гласове и повезао у једно громко завијање. Занимљиво? Милиони људи страдалих у миновим вековима...

– Слушалица задрхта од еха, брујала је разним гласовима, крицима, трзањем.

– Чекамо на тебе, Хербе – позва га жена.

– Оставите ме на миру – дрекну Томсон а затим рече – Алине, желиш ли да одмах дођем код

тебе? Учинићу то ако ти нешто могу помоћи.

– Сумњам. То је тужна борба, ништа се не постиже ако и тебе увучем у то. Морам да завршим. Кухињска врата су слаба, морам да одем у подрум.

– Телефонирај опет, важи?
– Ако будем могао. Можда сада више нећу моћи да се извучем. Измигољио сам му се и клиснуо на Целебес, али мислим

На вратима се зачу лако куцање.

– Кога нам то ветар доноси? – зачуди се жена.

Тихо куцање се понови. Томсон притрча вратима и заустави се узнемирен. Из дворишта је допирао пригушен смех.

– До ђавола – рече Томсон, пријатно изненађен. – Свуда бих препознао тај смех, то је Алин. Најзад је решио да дође. Можда је повео пријатеље. Судећи по

10 ВЕЛИЧАНСТВЕНИХ

РЕЈ БРЕДБЕРИ (Ray Bradbury)

Амерички писац рођен 22. августа 1920. у Вокингему. Убрзо по завршеном школовању у Лос Анђелесу посвећује се писању.

Иако је још као тинејџер почео да пише и сам штампа своје ране приче, тек од 1941. почели су да их објављују и други часописи. Многи га, међутим, у то време оспоравају као SF писца. Известан број прича и није, додуше, спадао у научну фантастику – била је то својеврсна поетска фантастика са повремено наглашеним хорором који ће Бредбери наставити да ствара и касније – а друге су порицали само зато што су се од важећих правила тог жанра веома разликовале по тону и стилу. Али, већ крајем четрдесетих година постало је јасно да његова проза није никаква SF јерес, већ отвара нове видике научној фантастици.

Из наредног раздобља Бредберијевог стваралаштва потичу „Марсовски летописи“, сјајна сага о колонизовању Марса, роман „Фаренхајт 451“ – прича о болесном страху власти од књига (по овом делу Трифо ће деценију касније снимити филм), као и три збирке прича у којима су сакупљена његова најуспелија остварења с краја четрдесетих и почетка педесетих година. Најупечатљивија међу овим збиркама свакако је „Илустровани човек“ (истомемену причу „Забавник“ је објавио прошле године).

да ме сада више неће пустити.

Херб се вратио гостима.

– Како се осећа твој пријатељ Алин? Да није пијан? – упита жена...

– Никада није попио кап алкохола – одговорио је Томсон туборно. – Требало је да одем тамо.

– Па он ти је у току шест недеља свако вече телефонирао, провео си код њега најмање десет ноћи и ништа се није десило. Све је било у најбољем реду.

У десет и тридесет послужена је кафа. Херб Томсон је полако сркутао своју гледајући телефон. Најзад приђе апарату и затражи међуградску.

– Жао ми је – одговори телефониста. – Тамо је оштећена линија. Чим се поправи, спојићу вас.

– Шта? Прекинута линија? – крикну Томсон бацивши слушалицу и сјури се низ степенице у предсобље, отвори ормар и узнемајуће га погледа.

галами, ту је читаво друштво, гомила људи...

Отвори улазна врата. Ходник је био празан.

– Алине, где си? Излази, стари!

На лицу осети лаки дашак. Прођоше га жмарци. Сиђе низ ходник и поче да гледа унаоколо. Нагли талас ветра уви скуте његовог капута и замрси му косу. Учини му се да опет чује смех. Ветар брзо обави кућу. Изгледало је како одједном упира са свих страна. То је трајало можда минут и престало. Ветар се стишавао туборно шуштећи високо у крошњама дрвећа, удаљавао се враћајући се мору, на Целебес, ка Обали Слоноваче, Суматри, Рту добре наде, Филипинима. Стишавајући се, стишавајући се, стишавајући се...

Томсон, сав најежен, уђе у кућу. Закључао је врата и наслонио се на њих затворивши очи.

– Нешто није у реду? – упита га жена.

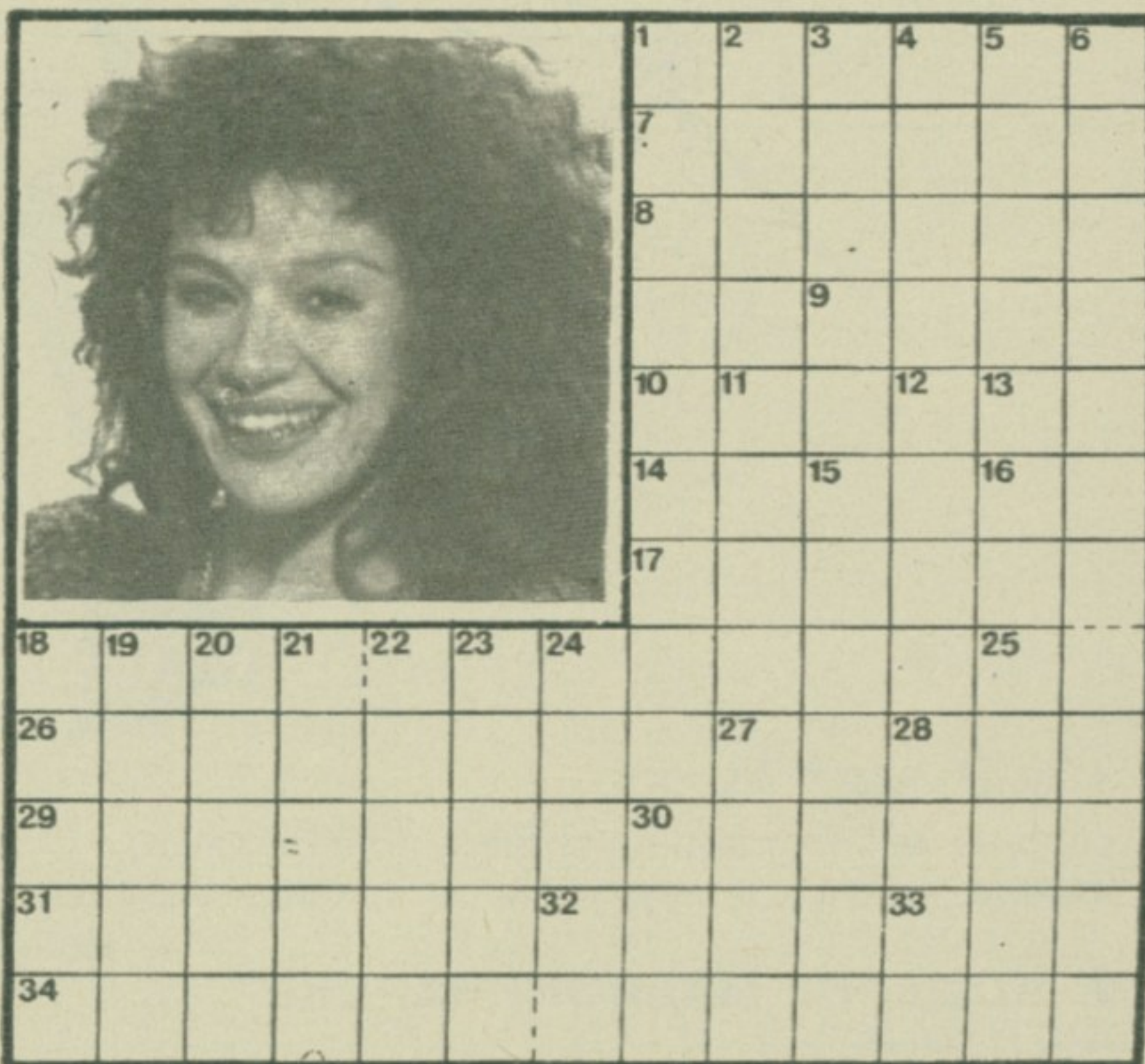
ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

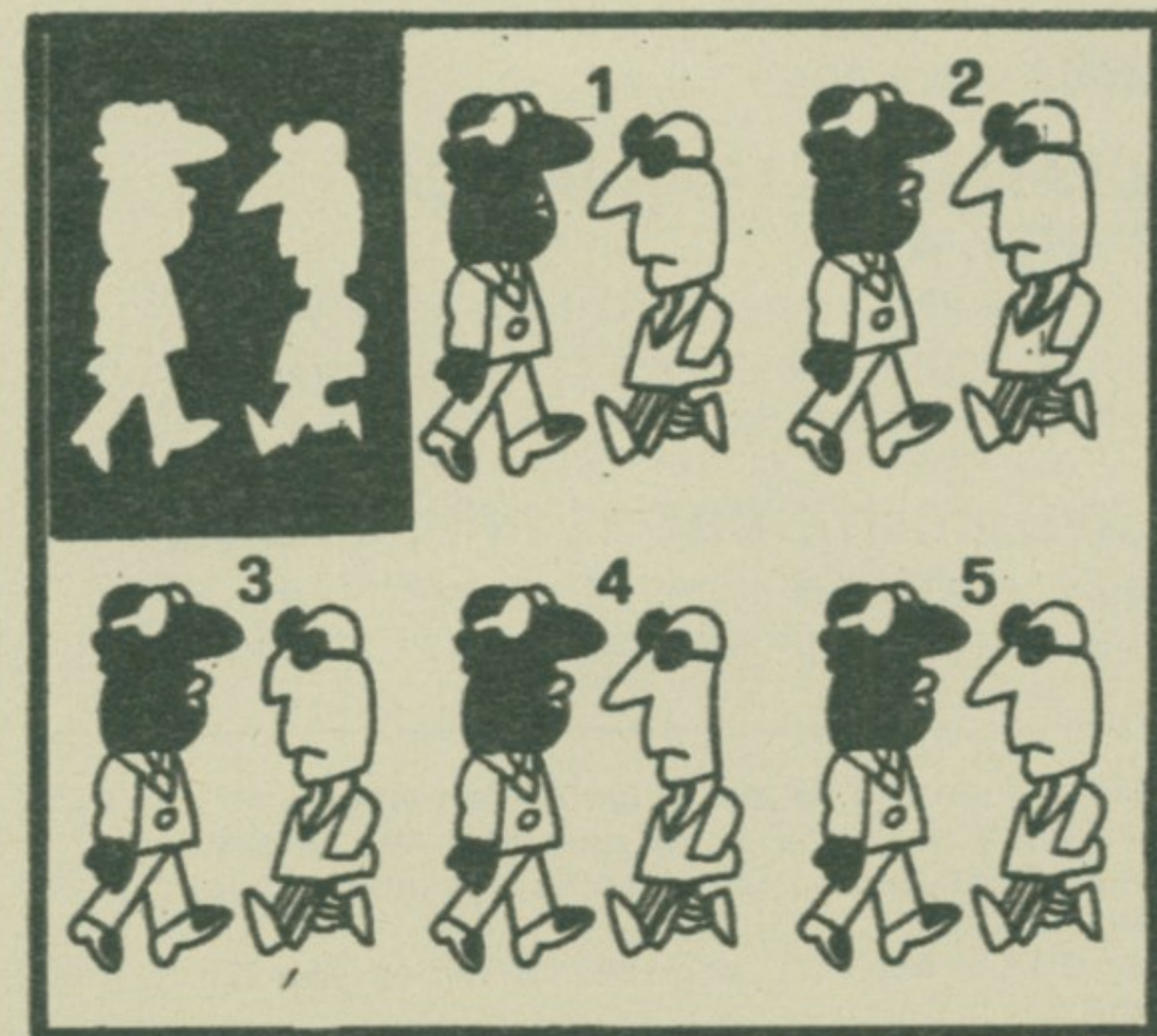
Решавајући ову укрштеницу треба да уцртате девет црних поља. **ВОДОРАВНО:** 1. Тригонометријска функција, 7. Опростите, извините (стр.), 8. Предузимљивост, делатност (мн.), 9. Символ актинијума, 10. Десето и 12. слово азбуке, 12. Грубо сукно, 14. Гојење столице, 16. Немачки предлог, 17. Трећа Бетовенова симфонија, 18. Име и презиме глумице са слике, 25. Спортски првак, 26. Место код Зајечара, 27. Миланска оперска кућа, 29. Стари француски плес, 30. Калуђерски напрсник, 31. Уништити, потаманити, 33. Језеро у Северној Америци, 34. Име и презиме наше кошаркашке репрезентативке.

УСПРАВНО: 1. Избавитељ, 2. Митски праотац Еакида, 3. Мушко име, Крцун, 4. Речно острво, 5. Птица тркачица, 6. Име и презиме популарне фолк-певачица, 11. Уживалац неког права, 13. Морска риба, 15. Дрво на којем расте воће, 18. Намргођен човек, 19. Име енглеске књижевнице Кристи, 20. Име песника Дучића, 21. Делови молекула, 22. Решетар, 23. Староегипатски лиричар, 24. Символ баријума, 28. Загребачки глумац, Божидар, 30. Отац (слов.), 32. Притока Дунава у Аустрији.

ЦРТЕЖИ И МОДЕЛИ

Који од означених цртежа може да се уклопи у модел на црној позадини?

НОВО! ДРАГА ДЕЦО! КРОЗ ИГРУ И
ЗАБАВУ НАУЧИТЕ НАЈВЕЋЕ
МАЂИОНИЧАРСКЕ ТАЈНЕ

СВИХ ВРЕМЕНА: ЛАКО, БРЗО И
ГАРАНТОВАНО!

ПОПУСТ 50%
уз комплет књига
ПОКЛОН:
мађионичарске
новчанице,
телепатске
картице
за читање мисли
и каталог.

1. МАГИЧНЕ РУКЕ

садржи најбоље вештине света које се лако
изводе, иако су за неупућене на граници могућег.

**2. МОДЕРНЕ МАЂИОНИЧАРСКЕ
ВЕШТИНЕ**

са картама, новчићима, чашама, шибицама,
новинама, коцкицама, канапима и другим
реквизитима које сигурно имате код куће.

3. КОМИЧНА МАГИЈА

смешни кувар, најјачи човек на свету, Аладинова
лампа, луда кравата и други трикови који ће
насмејати ваше пријатеље.

**4. БОГАТАШКИ ТРИКОВИ СА
НОВЧИЋИМА**

вадите новчиће из ваздуха, из носа и уста
гледаоца, нестају, мењају боју и вредност и друге
лепе и једноставне вештине.

5. ОДУШЕВИТЕ СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ

преко 60 изабраних тајни са којима ћете
забављати своје пријатеље. За сваког понешто.

Појединачна цена је 56 дин. а цена комплета од пет књига
са поклоном и попустом је 140 дин. Наручите писмом или
телефоном. Шаљемо одмах. Платићете по преузимању
пошиљке поштару.
Адреса: INTERNATIONAL, п. ф. 38, 11050 Београд 22,
телефон: 011 493-045.

ГРЧКА ВАТРА, ПРЕТЕЧА НАПАЛИМ БОМБЕ?

ЂАВОЉИ ИЗУМ ДОШАПНУО

Надмено, сигурни у своју
бројчану превођ и вешти-
ну руковања оружјем, крста-
ши су 1082. – на још једном
свом походу према „светој
земљи“ и благу које им се та-
мо смешкало – застали пред
утврђеним Драчом који су
бранили Византинци. И коли-
ко год су крсташи наваљива-
ли, војници византијског цара
Палеолога још жешће су се
одупирали.

Кад је видео да је враг од-
нео шалу, вођа крстаха Ро-
бер Жискар донео је одлуку
да против непријатеља при-
мени страшно и дотад непо-
бедиво оружје – опсадну ку-
лу. Направио ју је од остатака
свог бродовља и у њу је мог-
ло да се смести око петсто
војника у пуној ратној спреми.
Уз помоћ облица кула је и по-
ред кише стрела и копаља ко-
ји су је засипали, догурана до
зидина Драча.

И управо кад су се крсташи
спремали да са своје дрвене
куле спусте импровизовани
мост и сјуре се у дотад неос-
војиву утврду, на њих су се
сручили запаљени лонци. За
неколико минута опсадна ку-
ла се претворила у буктињу.
Ужаснути војници потражили
су спас од огња скачући без-
главо с куле, али су их маче-
вима сачекали Византинци ко-
ји су изјурили из Драча.

Крсташи су још једном на
својој кожи искусили снагу
страшног, и за њих непојмљи-
вог, оружја познатог под име-
ном грчка ватра. Страх од ње
наткрилио је и све будуће по-
ходе Европљана према Исто-
ку.

Љубоморна Медеја

Шта је, заправо, била грчка
ватра, ни до данас се поузда-
но не зна. Постоји чак осам
теорија о њеној правој приро-
ди. Већина радозналих истра-
живача слаже се да је њен
главни састојак била – нафта.

Грци су нафту познавали од
најстаријег доба. Први помен
о њој сачуван је у легенди о
вероломном Јасену који се,
изнудивши драгоцене услуге

од заљубљене Медеје, на
крају загледао у другу. А како
ни у та давна времена љубо-
мора није била нимало безаз-
лена ствар, увређена Медеја
је смислила паклену освету:
запаљивом течношћу натопи-
ла је плашт своје супарнице
који је плануо кад се несрећ-
на девојка приближила ватри.
Ваља још знати да је Медеја
живела између Црног и Кас-
пијског мора, у близини на-
фтоносних подручја Бакуа, те
јој, по свој прилици, није било
нимало тешко да дође до на-
фте коју су Грци, подстакнути
легендом, прозвали Медеји-
ним уљем.

Грчка ватра се употребља-

Коришћена је и у старом веку, у средњем су због ње крсташи губили и поседе и главу, у новом су – поред осталих – за њом трагали и Наполеон и Хитлер. А тајне, заправо, и није било...

АНЂЕО

вала на више начина и врло је вероватно да њен састав није био сталан него се мењао зависно од намене.

Хронике бележе да је најједноставнија употреба било поливање по води која се, кад устреба, палила бакљом. На тај начин су Византинци 941. године поразили руског кнеза Игора кад је „са неколико хиљада бродова“ кренуо у освајање Цариграда. Из само неколико бродова залили су Босфор грчком ватром која је прогутала моћну руску флоту.

Наравно, грчка ватра није се само просипала по мору.

Често је избацивана катапултом а зна се да су постојале и ручне бомбе и посуде из којих се запаљива смеша сипала на непријатеља.

Арапи, који су грчку ватру преузели од Византинаца и успешно је користили против крсташа, имали су чак и посебне јединице, тзв. нафатуне, чије је једино наоружање била грчка ватра. Они су на спектакуларан начин изазивали праву панику у редовима непријатеља. Коња и коњаника прекрили би импрегнираним платном отпорним на високу температуру а затим би на њих причврстили мноштво малих посудица напуњених грчком ватром. Кад би се коњ и јахач претворили у живе буктиње, пустили би их да пројуре кроз редове избезумљеног непријатеља.

Поред неугледних, али за то време прилично успешних ручних бомби од грчке ватре, постојале су и пешадијске штрцаљке, прави мали бацачи пламена. Ипак, најстрашније дејство имали су такозвани сифони.

Судећи по описима савременика, то су биле савитљиве цеви смештене на прамцима бродовља из којих је, уз помоћ мехова, избацивана запаљива смеша са непријатељске лађе. Цев је, што је у то време било прилично чудно, могла да бљује ватру у свим правцима.

Убиће те гром!

За рецептом грчке ватре трагали су многи којима је било мало свог света у времену кад је запаљива смеша изазивала прави ужас. Не чуди, стога, што је грчка ватра била строго чувана тајна.

По многим записима испада да су једино Византинци знали за њену тајну. Из писане заоставштине Константина Порфиrogenета сазнаје се да је рецепт за ту паклену мешавину његовом претходнику Константину Великом у сну дошапнуо сам анђео. Нарав-

но, та највећа државна тајна никада није била пренесена на пергамент јер је старо правило конспирације да се о таквим стварима не праве записи (да их се непријатељ случајно не би докопао) било познато и у оно време.

За тајну је, сем цара, знао још једино државни хемичар који је био задужен за припремање тог страшног оружја. Уз ове, овоземаљске мере безбедности, постојале су и оне друге, ништа мање успешне. Ко год би почео да „њушка“ око грчке ватре, одмах би га стизала анатема, а анђео који је тајну дошапнуо само великом цару на знатижељника би послао муњу.

И, баш због толике тајанствености до данас нису нађени чврсти докази шта је заправо била грчка ватра. Отуд и нагађања о њеном саставу.

Најближа истини је, изгледа, претпоставка да је њен основни састојак била такозвана бела нафта, односно лако запаљиви бензин, а он је и данас базични састојак напалма, бар онога који се користи у бацачима пламена. Погонска снага – ваздух – у оба случаја је иста, с једином разликом што га савремени бацачи добијају из ацетонске боце, а ондашњи су га меховима директно узимали из атмосфере.

Легенда о стравичном деловању грчке ватре – углавном на основу записа крсташа – остала је све до данас, те не чуди занимање многих модерних освајача за њено коришћење.

На пример, извесни Дипре је 1756. за велике паре продао Лују XV „поново пронађени рецепт“, а Наполеон се тако загрејао за тајну да је дао дозволу да се први пут објаве многи стари рукописи у којима се помињало то чудесно оружје.

Изгледа да је „луди каплар“ Адолф Хитлер био најлуђи у безграничној вери да је – кад су савезничке бомбе већ почеле да засипају Берлин – почео да машта о „грчкој ватри“ која једина може да спасе Трећи рајх. На срећу човечанства, ни у овом случају није успео да домашта свој сан.

Сасвим је сигурно да ни Фирер ни слични нису схватили да време има своје законе. Јер, сасвим је јасно да је свако оружје страшно све док против њега не постоји успешна одбрана. А у доба кад је дрво било готово једини ратни инжињеријски материјал, а пламен ствар страшна и неухватљива, и грчка ватра је била таква.

П. Милатовић

JA ♥

ПТТ

14000 БЕОГРАД
МАЛА ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 29

Уређује: **Диего Варагић**

Цртам, пишем и уздишем

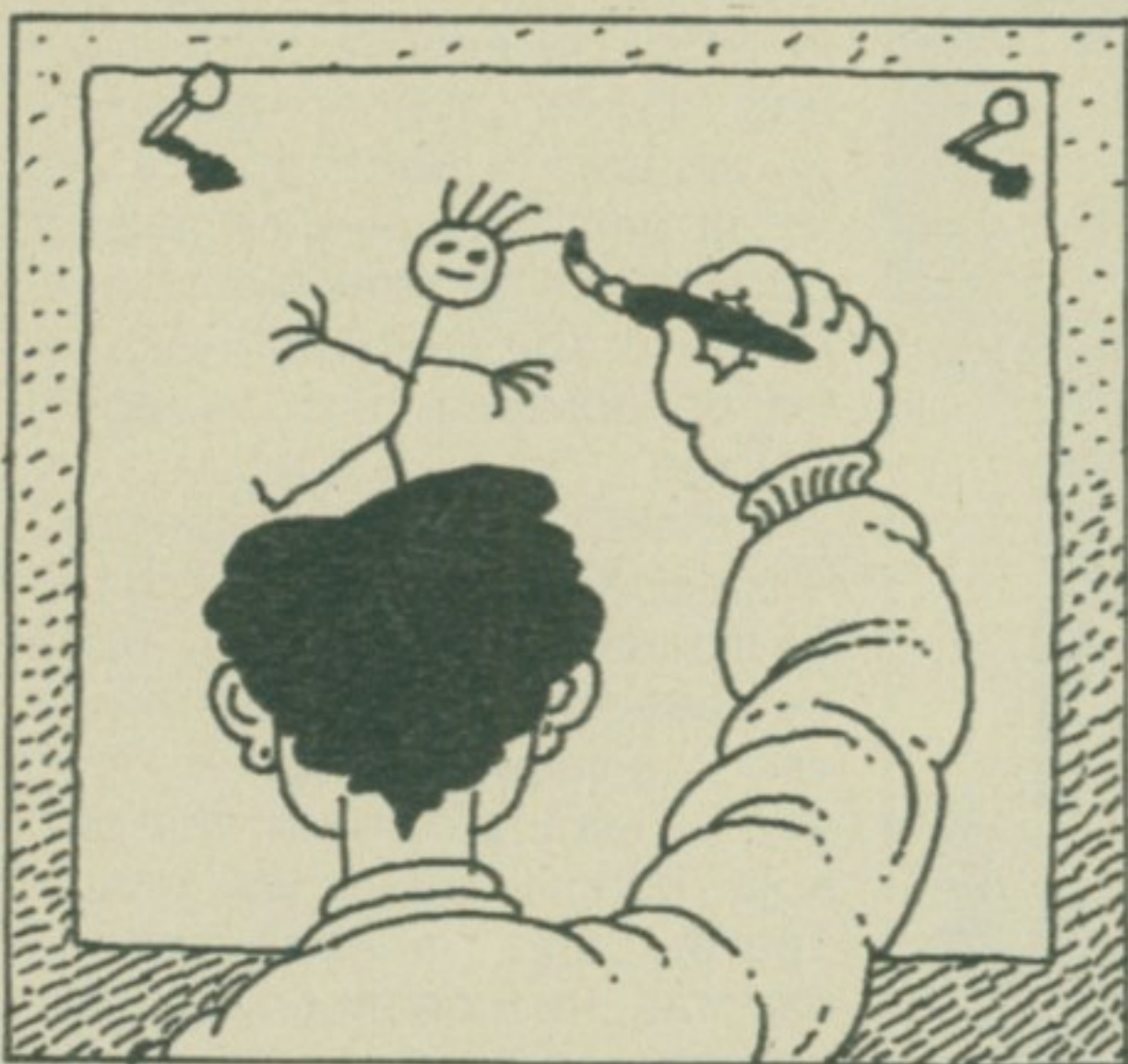
Пожури да ми одговориш, ухвати-ла ме паника. Желим да се упишем у дизајнерску школу, али не знам где се налази и да ли ћу проћи на испиту. Шта се све полаже?

ЈЕЛЕНА А. Панчево

Веома лепо цртам и хоћу да се упишем у неку средњу школу где ће овај мој таленат доћи до изражаја. Пишем ти у нади да ћеш ми брзо одговорити.

ЈОВАН К. Београд

Пријемни испит је обавезан за све уметничке школе па и Школу за индус-

тријско обликовање која се налази у Крупанској 3, у Београду. Све што вас занима сазнаћете од секретара школе ако се јавите на телефон: 667-925.

MI U ULICI NEMOŽEMO
NIKAD DA SE SLOŽIMO
NEKO HOĆE OVO NEKO ONO
TAKO DOĐE IDO SVABE. NEKO
USREDIGRE IZABE NEKDE,
KAKO DA SE SLOŽIMO?

TATJANA
12
DOBOJA

То може само „Бајт“

За мој COMODORE 128 потребни су ми трансформатор и кабл. Трансформатор ми се покварио, а кабл немам. Шта да радим?

**МИЛОШ РАДОЊИЋ
Бања Лука**

Београдски сервис „Бајт“ може да ти поправи трансформатор и направи кабл. Јави се телефоном (011/199-437) или на адресу: Градски парк 2 – хала Пинки – Земун. Власник сервиса је Чеда Андријевић.

Какав стас, таква влас

Која жена има, или је имала, најдужу косу на свету?

**ИВАН ВУКАЈЛОВИЋ
Ослободиоци Ваљева 53/2
Ваљево**

Џејн Банфорд, највиша жена која је икад живела (била је висока 2,41 m)

имала је две плетенице које су јој досезале до пета, а то значи да им је дужина износила најмање 2,43 метра.

Copy-color

Да ли постоји фото-копирница где бих могла да фотокопирам слику у боји и да је увећам?

**БРАНКА НИКОЛИЋ
Кутина**

Београђани то могу да учине у „Фотокопир бироу“ у Улици Џорџа Вашингтона 36, а ти би то могла у Загребу – у фотографској радњи Анђелка Топића, Илица 12, или у фотокопирници у Улици Добри дол 4.

„Сложна браћа кућу граде!“ – али, морају да знају шта и зашто раде... Можда игре нису довољно занимљиве? Они међу вама којима је стало до слоге имају два избора: да промене игре или да мењају друштво.

Пала стопала

Имам веома спуштена стопала и ход ме страшно замара. Ишла сам на вежбе, носила ортопедске ципеле али... резултата нема. Да ли можете да ми кажете на којој клиници може да се постави тачна дијагноза и, можда, предузме операција? Имам 13 година.

**АНЂЕЛКА ТОМИЋ
Смедеревска Паланка**

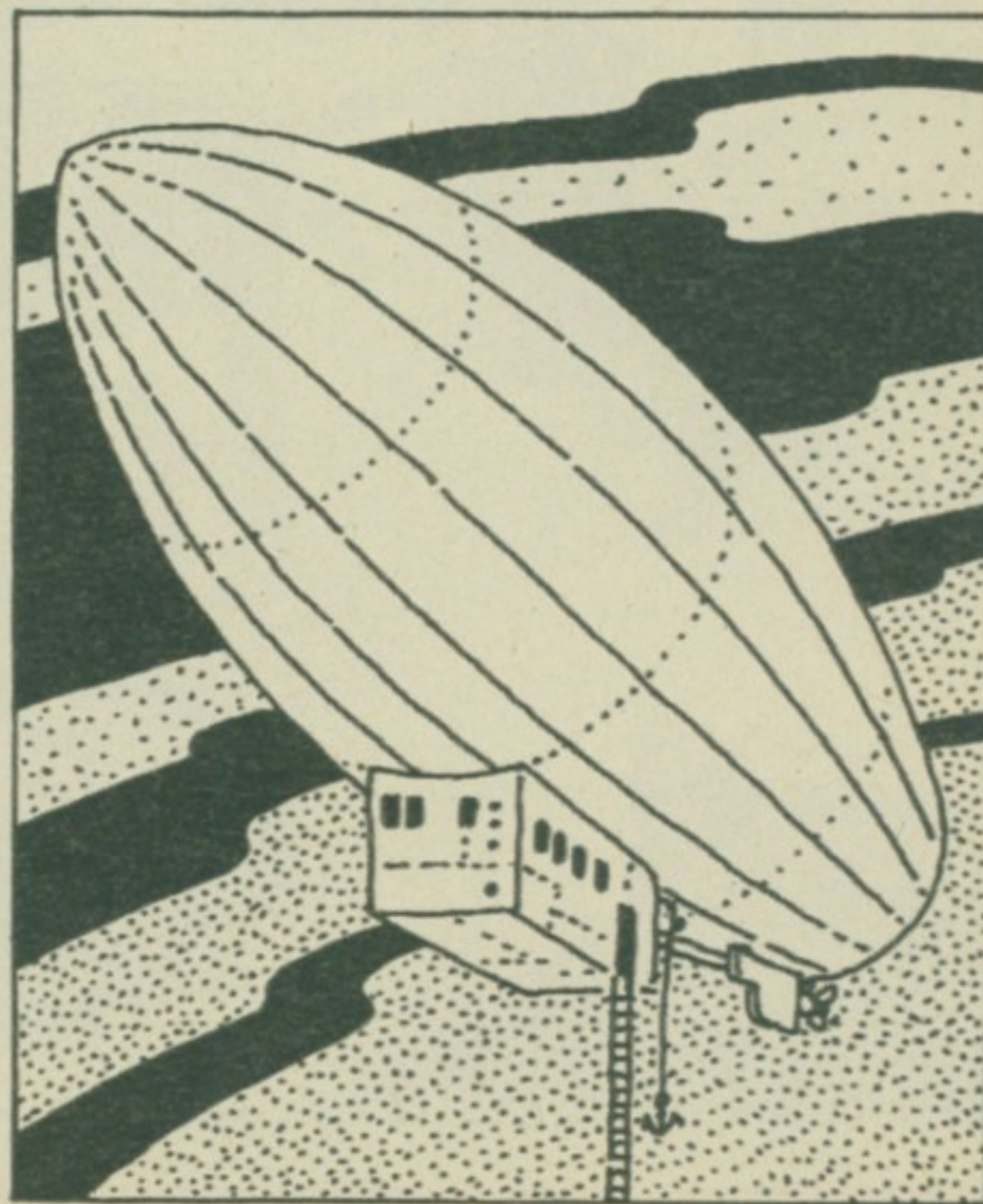
Нека родитељи позову телефоном одељење физијатрије на одељењу деције хирургије Клиничког центра у Београду (011/444-2222) и договоре се за преглед...

Брод лакши од ваздуха

Ко је измислио такозвани цепелин или дирижабл?

МАРИЈА Крушевац

Кад је 1890. пензионисан, гроф Фердинанд Цепелин, Немац, иначе генерал по чину, почео је да се бави изградњом ваздушних бродова – летелица лакших од ваздуха које се одржавају силом узгона гасова (водоника или хелијума) смештених у неколико мањих балона у трупу брода. До 1906. направио је неколико таквих бродова који су добили његово име.

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦА

У „Политикином Забавнику“ број 2001 добили сте албум „МОНДИЈАЛ '90“. На његовим корицама можете да видите производе Југословенског комбината „СПОРТ“, које вам нудимо овом СУПЕР НАРУЏБЕНИЦОМ.

Цене свих производа су и до 60% ниже него у продавницама.

Наручене производе плаћате поштару поузећем, уз трошкове поштарине.

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦУ ПОПУНИТЕ, ИСЕЦИТЕ И ПОШАЉИТЕ НА АДРЕСУ:

ЈУГОСЛОВЕНСКИ КОМБИНАТ

„СПОРТ“

11060 Београд

Вишњичка 84

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦА:

1. Фудбалска лопта „АС“ 349,00 д. ком. _____
2. Фудбалска лопта „ЛИГА“ 349,00 д. ком. _____
3. Фудб. лопта „БУБА МАРА“ 250,00 д. ком. _____
4. Фудб. лопта „ЈУНИОР КУП“ 250,00 д. ком. _____
5. Фудбалска лопта „BALL“ 200,00 д. ком. _____
6. СКЕЈТБОРД (мали) 336,00 д. ком. _____
7. СКЕЈТБОРД (средњи) 521,00 д. ком. _____
8. СКЕЈТБОРД (велики) 775,00 д. ком. _____
9. „JOOLA“ (пинг-понг рекет) 99,00 д. ком. _____
10. РАНАЦ (пругасти) 89,00 д. ком. _____
11. Дечији дрес (заокружите величину):
6, 8, 10, 70,00 д. ком. _____
12, 14, 80,00 д. ком. _____
12. Дечији шорц (заокружите величину):
6, 8, 10, 50,00 д. ком. _____
12, 14, 60,00 д. ком. _____
13. Спортска торба (мала) 210,00 д. ком. _____
14. Спортска торба (средња) 266,00 д. ком. _____
15. Спортска торба (велика) 318,00 д. ком. _____

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: _____

Адреса: _____

Телефон: _____

Лична карта: _____

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Bettina Hentschel, Carlsbrunn 38, 8701 DDR – 14 година, жели да се дописује са младима из Југославије на енглеском или немачком језику.

Маријана Адамовић, 38205, Косовска Грачаница – 11 година, сакупља постере, воли спорт, музику и дружење.

Божена Поповић, Бискупија 149, 59300 Книн – 14 година, сакупља постере, значке и беџеве.
Марија Радаковић, Матија Бјелајца 2/5, 26000 Панчево – иде у 6. разред основне школе, воли све што воле и њени вршњаци.
Драгана Радуловић, Маршала Тита 121, 77250 Босански Петровац – 12 година, сакупља постере, сличице, писма и салвете.

Марина Ђипало, Мажуранићево шеталиште 11/1, 58000 Сплит – 13 година, сакупља постере, налепнице, оловке, листиће из блокова, разгледнице и гумице.

Ели Тасевска, Мирка Гинова 9/3, Битољ – 12 година, воли музику и филм.

Лада Клаић, Илица 47, 41000 Загреб – 13 година, воли музику и спорт.

Синиша Уркуло, Топличка 15/19, 18430 Куршумлија – 11 година, воли музику и филм, сакупља постере.

Пламенко Цвитић, Мије Ракара 27, 41211 Запредић – воли спорт, добру књигу, музику и филм, сакупља значке и марке.

Наташа Илић, Доситејева 17, 31000 Титово Ужице – 13 година, воли музику, свира клавир, сакупља постере, значке, маерке и сличице „Животињско царство“.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2004

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА“
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кеџић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевећ, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Месечна 36,80 динара, тромесечна 110,40 динара, полугодишња 220,80 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Месечна 73,60 динара, тромесечна 220,80 динара, полугодишња 441,60 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ – ПРЕТПЛАТА ЗА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	38.-
СР НЕМАЧКА	DEM	63.-
ШВЕДСКА	SEK	229.-
ФРАНЦУСКА	FRF	211.-
ШВАЈЦАРСКА	CHF	56.-

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика“ код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала „ИНВЕСТБАНКА“ – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

❖ ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ
НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

РЕШЕЊЕ НИГМАТИКЕ

БЕЛА УКРШТЕНИЦА: секанс, пардон, акције, с, ац, ж, ик, аба, тов, ан, Ероика, Маја Сабљић, ас, Рготина, Скала, гавота, аналав, утаманити, Ири, Данира Накић, Ђ.

ЦРТЕЖИ И МОДЕЛИ: број 5

ПИКСИ ФУДБАЛСКИ ВЕЛИКАН

Књига коју сте жељно очекивали. Много фотографија и непознатих детаља о животу Драгана Стојковића Пиксија из пера истакнутог спортског новинара Бранислава Ковача.

Цена књиге 59,00 дин. Плаћање приликом преузимања.

За купце ове књиге издавач је обезбедио вредне награде: црвено-беле дресове са Пиксијевом десетком на леђима, годишње претплатне карте за Маракану, постере, календаре са Пиксијевом сликом и др.

НАРУЏБЕНИЦА

Овим наручујем књигу Пикси – фудбалски великан по цени од 59,00 дин. Књигу ћу платити поузећем.

(Презиме и име)

(Потпис)

(Поштански број и место)

(Адреса)

Наруџбеницу слати на адресу: ПИК, Пошт. фах 172, 11070 Н. Београд.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

МЈЕНУРИЋИ

ИЗБОР НОВИХ ИЗДАЊА Попуст 20%

„МЛАДИ ДАНИ“

1. Х. К. Андерсен БАЈКЕ И ПРИЧЕ, латиница	50
2. Прежихов Воранц ЂУРЂЕВАК, латиница, ћирилица	40
3. ПРИПОВИЈЕДАЊЕ И УМОВАЊЕ НАРОДНО, латиница	50
4. Џек Лондон БИЈЕЛИ ОЧЊАК, латиница	60
5. Џ. Ф. Купер ПОСЛЕДЊИ МОХИКАНАЦ, латиница	55
6. Иво Андрић КУЛА-ДЕЦА, латиница, ћирилица	55
7. Душко Радовић РАЗБОЈНИК КАЂА И ПРИНЦЕЗА НАЂА, латиница	35
8. Насиха Капић – Хаџић МАСКЕНБАЛ У ШУМИ, латиница, ћирилица	35
9. Драган Лукић ИЗ ЈЕДНОГ ЦЕПА, латиница, ћирилица	35
10. Перл Бак ВЕЛИКИ ТАЛАС, латиница, ћирилица	50
11. Бранко Ћопић ЈЕЖЕВА КУЋА, ћирилица	35
12. Станко Ракита РАДОЗНАЛИ ДЈЕЧАК, латиница, ћирилица	35
13. Славко Мићановић ЗЛАТНА ПТИЦА, латиница	55
14. Браћа Грим БАЈКЕ, ћирилица	42
15. Вехби Кикај БИЈЕЛИ САРАЈИ, латиница, ћирилица	45
16. Ерик Најт ЛЕСИ СЕ ВРАЋА КУЋИ, ћирилица	63
17. Бранко Ћопић ДОЖИВЉАЈИ НИКОЛЕТИНЕ БУРСАЋА, ћирилица	55
18. Исак Самоковлија НОСАЧ САМУЕЛ, ћирилица	40
19. Стеван Раичковић ПЕСМЕ (избор), ћирилица	35
20. Сергеј Јесењин ПЈЕСМЕ, ћирилица	35
21. Хасан Кикић ПРОВИНЦИЈА У ПОЗАДИНИ, латиница	45
22. Миливоје Матошец СТРАХ У УЛИЦИ ЛИПА, латиница	55

БИБЛИОТЕКА ИЗАБРАНИХ ДЈЕЛА

23. Волт Витмен ВЛАТИ ТРАВЕ	95
24. Мирослав Крлежа ПОВРАТАК ФИЛИПА ЛАТИНОВИЋА	98
25. Бокачо ДЕКАМЕРОН	150
26. Иван Тургенев ОЧЕВИ И ДЈЕЦА	95
27. Михаил Шолохов ЧОВЈЕКОВА СУДБИНА	95
28. Л. В. Толстој АНА КАРЕЊИНА I/II	260
29. Шарл Бодлер ЦВИЈЕЋЕ ЗЛА	110
30. Меша Селимовић ТВРЂАВА	195
31. Иво Андрић НА ДРИНИ ЋУПРИЈА	200
32. Албер Ками СТРАНАЦ	95
33. Бора Станковић НЕЧИСТА КРВ	95
34. Оноре де Балзак ЧИЧА ГОРИО	120
35. Густав Флобер МАДАМ БОВАРИ	110
36. Ернест Хемингвеј СТАРАЦ И МОРЕ	95
37. П. П. Његош ГОРСКИ ВИЈЕНАЦ	110
38. Франц Кафа ПРЕОБРАЖАЈ	80
39. Максим Горки МАТИ	98
40. Виктор Иго ЗВОНАР БОГОРОДИЧНЕ ЦРКВЕ	120

SVJETLOST

СЛИКОВНИЦЕ ЗА НАЈМЛАЂЕ

41. Сливовнице МЈЕХУРИЋИ – пласт. мале 1-3	102
42. Сливовнице МЈЕХУРИЋИ – пласт. средње	54
43. Сливовнице МЈЕХУРИЋИ – пласт. велике	64
44. Сливовнице МАЛИ СЛИКАР 1-7, латиница, ћирилица	112
45. Сливовнице ЗЕБРА 1-6, латиница, ћирилица	96
46. Сливовнице ЦИПЕЛИЋИ 1-4, ћирилица	32

Попуст 10%

ЛИНГВИСТИКА

47. М. Јоцић – В. Васић ШКОЛСКИ РЕЧНИК СТАНДАРДНОГ СХ/ХС ЈЕЗИКА, Књига I (А-Љ)	110
48. М. Јоцић – В. Васић ШКОЛСКИ РЕЧНИК СТАНДАРДНОГ СХ/ХС ЈЕЗИКА, Књига II (М-По)	110
49. С. Пујић – Ј. Вуковић ПРАВИЛНО-НЕПРАВИЛНО	25
50. Група аутора МАЛИ РЈЕЧНИК СТРАНИХ РИЈЕЧИ	36
51. Милан Шипка ПРИЧЕ О РИЈЕЧИМА	50
52. Милош Окука ПРИЧЕ О ОБЛИЦИМА РИЈЕЧИ	50
53. Група аутора ПРАВОПИСНИ ПРИРУЧНИК СХ/ХС ЈЕЗИКА	57
54. Marcel Kurtiade РОМСКИ БУКВАР	32

МАТЕМАТИКА, ФИЗИКА, ИНФОРМАТИКА

55. Ш. Арсланагић, Д. Милошевић ЗБИРКА ЗАДАТАКА ЗА ТАКМИЧЕЊА ИЗ МАТЕМАТИКЕ за V и VI разред	50
56. А. Золић, С. Галин ЗБИРКА ЗАДАТАКА ЗА ТАКМИЧЕЊА ИЗ МАТЕМАТИКЕ за VII и VIII разред	35
57. Група аутора ЗБИРКА ЗАДАТАКА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ФИЗИКЕ (механика, топлота)	40
58. Група аутора ЗБИРКА ЗАДАТАКА ЗА ТАКМИЧЕЊА ИЗ ФИЗИКЕ (електрицитет, магнетизам, оптика, атомска и нуклеарна физика)	40
59. J. Tatchell, B. Bennet УПОЗНАЈМО МИКРОРАЧУНАР	22
60. S. B. Refflin УВОД У ПРОГРАМИРАЊЕ У БАСИЦ-у	22

ПОПУЛАРНА ИЗДАЊА

61. А. Франко, К. де Алберто ИГРЕ – ТЕСТОВИ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ	250
62. Маријан Кошичек АНТИРОДИТЕЉИ	60
63. Група аутора ОДНОСИ МЕЂУ ПОЛОВИМА	30
64. Радивој Квашев РАЗВИЈАЊЕ КРЕАТИВНОГ ПОНАШАЊА ЛИЧНОСТИ	50
65. Vjekoslav Andree ЗБИРКА КОМПОЗИЦИЈА ЗА ГИТАРУ	80
66. Vjekoslav Andree ОДАБРАНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗА ГИТАРУ	80
67. Vjekoslav Andree ГИТАРА У КАМЕРНОЈ МУЗИЦИ	50
68. Група аутора ШКОЛСКИ ГЕОГРАФСКИ АТЛАС за ОШ и СУО	140

На основу ове наруџбенице одобравамо за куповину поузећем назначене попусте од 10-20%.

Најмања вредност наруџбе је 100 динара!

Наруџбе примамо до 30. VI 1990. године. Након тог датума не гарантујемо испоруку.

НАРУЏБЕНИЦА

Политикин забавник, 25. 05. 1990.

„СВЈЕТЛОСТ“ Издавачко предузеће, КЛУБ КЊИГЕ, 71000 Сарајево, П. Прерадовића 3, телефон: 071/218-117
Наручујем-о поузећем књиге под редним бројем _____

Наручилац _____
(име и презиме) _____ (занимање) _____

Адреса _____
(поштански број, место, улица и број) _____ (телефон) _____

Запослен-а у _____
(назив и адреса радне организације) _____ телефон _____

Датум: _____ Потпис: _____

Члан сам Клуба књиге: ДА НЕ Желим се учланити: ДА НЕ

BATMAN

WITH ROBIN

У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

BATMAN, ROBIN, and indicia are trademarks of DC Comics Inc. All Rights Reserved.

